



TEGURI 37B, TARTU 50107
TEL.: 730 0310
FAKS: 730 0315
kobras@kobras.ee

TÖÖ NR S 156-1

X 6429752
Y 542108
L-EST'97

PÄRNUMAA HÄÄDEMEESTE JA SAARDE VALD

JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGUGA KAVANDATAVATE TEGEVUSTE KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANNE

Objekti asukoht: PÄRNUMAA HÄÄDEMEESTE JA
SAARDE VALD

Tellijä: HÄÄDEMEESTE VALLAVALITSUS

Töö täitja: KOBRA AS

Juhataja: URMAS URI

Eksperdid: URMAS URI, litsents KMH0046
ANNE ROOMA, litsents KMH0047

Vastutav täitja: KADI KUKK



This project is part financed by the European Union Community Initiative INTERREG

TARTU 2007

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	5
1.1 ALGATAMINE	5
1.2 AVALIKUSTAMINE	6
1.3 STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI SEOS MUUDE ASJAKOHADE STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA	7
2. DETAILPLANEERINGUGA KAVANDATAVATE TEGEVUSTE ALTERNATIIVSED ARENGUSTSENAARIUMID	8
2.1 ALTERNATIIVSED ARENGUSTSENAARIUMID	8
2.2 TÕENÄOLISE ARENGU STSENAARIUM JUHUL, KUI PLANEERINGUT ELLU EI VIIDA.....	15
2.3 ÜLEVAADE PÕHJUSTEST, MILLE ALUSEL VALITI ALTERNATIIVSED ARENGUSTSENAARIUMID, MIDA STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI KOOSTAMISEL KÄSITLETI	15
2.4 ÜLEVAADE SELLEST, KUIDAS SAADI PARIM ALTERNATIIVNE ARENGUSTSENAARIUM ..	16
3. MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS.....	17
3.1 PLANEERITAVA ALA JA SELLE LÄHIÜMBRUSE KIRJELDUS	17
3.2 MAAKASUTUS, OLEMASOLEVAD EHTISED, ASUSTUS, KOMMUNIKATSIOONID JA TEEDEVÕRK.....	19
3.2.1 Maakasutus	19
3.2.2 Olemasolevad ehitised	21
3.2.3 Asustus	21
3.2.4 Kommunikatsioonid ja teedevõrk.....	22
3.3 MAASTIK, GEOLOOGILINE EHTUS JA HÜDROGEOLOOGILISED TINGIMUSED	22
3.4 HÜDROLOOGILISED TINGIMUSED	23
3.5 TAIMESTIK JA LOOMASTIK, KAITSTAVAD LIIGID	23
3.6 KAITSTAVAD ALAD JA MUINSUSKAITSE	25
3.6.1 Kaitstavad alad	25
3.6.2 Muinsuskaitse	28
4. DETAILPLANEERINGU VASTAVUS SEADUSANDLUSELE	29
4.1 DETAILPLANEERINGU VASTAVUS PÄRNU MAAKONNAPLANEERINGULE, MAKONNAPLANEERINGU TEEMAPLANEERINGULE "ASUSTUST JA MAAKASUTUST SUUNAVAD KESKKONNATINGIMUSED", SAARDE VALLA ARENGUKAVALLE 2006-2011, HÄÄDEMEESTE VALLA ARENGUKAVALLE 2007 – 2016, PÄRNU ALAMVESIKONNA VEEMAJANDUSKAVALLE, PÄRNU MAAKONNA PUHKE- JA TURISMIMAJANDUSE ARENGUKAVALLE 2005 - 2008 NING HÄÄDEMEESTE JA SAARDE VALLA ÜLDPLANEERINGUTE EELNÕUDELE	29
4.2 DETAILPLANEERINGU VASTAVUS NIGULA JA SOOKUNINGA LOODUSKAITSEALADE KAITSE-EESKIRJADELE	33
4.3 DETAILPLANEERINGU VASTAVUS KESKKONNASEADUSANDLUSELE JA KESKKONNAPIIRANGUTE ARVESTAMINE PLANEERINGUS	38
4.3.1 Ranna ja kalda kaitse	38
4.3.2 Sademevesi	40
4.3.3 Jäätmed	40
4.3.4 Vigase või haige looma elujõulisuse taastamine	42
4.3.5 Kaitsealused liigid	43

4.3.6 Maanteed	45
4.3.7 Reovesi	46
4.3.8 Puurkaevu sanitaarkaitseala	46
4.3.9 Kaitsealad	47
4.3.10 Tuletõrje veevarustus	47
4.3.11 Kanalisatsiooniehitised	47
5. OLULISTE KESKKONNAMÕJUDE SELGITAMINE	49
5.1 MÕJU PINNA- JA PÕHJAVEELE NING LEEVENDUSABINÕUD	49
5.2 MÕJU MAASTIKELE, TAIMESTIKULE JA LOOMASTIKULE NING LEEVENDUSABINÕUD	51
5.2.1 Mõju maastikele ja leevendusabinõud	51
5.2.2 Mõju taimestikule ja loomastikule ning leevendusabinõud	52
5.3 DETAILPLANEERINGU ALA REOVEE KÄITLEMINE NING LEEVENDUSABINÕUD	53
5.4 SOTSIAALMAJANDUSLIKUD ASPEKTID, TEGEVUSE MÕJU ELANIKKONNALE, KULTUURIKESKKONNALE (KULTUURI- JA AJALOOVÄÄRTUSTELE) NING LEEVENDEUSABINÕUD	54
5.5 ALA KASUTUSEL TEKIVATE JÄÄTMETE KÄITLEMINE VASTAVALT KEHTIVALE SEADUSANDLUSELE	55
5.6 MÕJU NATURA 2000 ALA TERVIKLIKKUSELE JA KAITSE-EESMÄRKIDE SAAVUTAMISELE	55
6. KESKKONNARISKID	64
7. KESKKONASEIRE MEETMED	65
8. RASKUSED KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISEL HINDAMISEL	66
9. ARUANDE KOHTA ESITATUD ETTEPANEKUTE, VASTUVÄIDETE JA KÜSIMUSTE KÄSITLUS	67
10. HINDAMISTULEMUSTE LÜHIKOKKUVÕTE JA JÄRELDUSED	68
11. ÕIGUSAKTID JA NORMDOKUMENDID, KASUTATUD MATERJALID	70
11.1 ÕIGUSAKTID JA NORMDOKUMENDID	70
11.2 KASUTATUD MATERJALID	72
LISAD	73
LISA 1. JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGU ALGATAMINE	74
LISA 2. JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGUGA KAVANDATAVATE TEGEVUSTE KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ALGATAMINE	78
LISA 3. JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGUGA KAVANDATAVATE TEGEVUSTE KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ALGATAMISE TEADE AMETLIKUS VÄLJAANDES AMETLIKUD TEADAANDED	82
LISA 4. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMMI AVALIKU VÄLJAPANEKU NING AVALIKU ARUTELU TEADE MAAKONNALEHE PÄRNU POSTIMEES JA AMETLIKUS VÄLJAANDES AMETLIKUD TEADAANDED	85
LISA 5. ETTEPANEKUD KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMMI TÄIENDAMISEKS	89
LISA 6. VASTUSED KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMMI KOHTA TEHTUD ETTEPANEKUTELE	98
LISA 7. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMMI AVALIKU ARUTELU KOOSOLEKU PROTOKOLL JA OSAVÕTJATE NIMEKIRI	102

LISA 8. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMM.....	106
LISA 9. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMMI HEAKSKIITMINE PÄRNUMAA KESKKONNATEENISTUSE POOLT.....	113

1. SISSEJUHATUS

ARENDAJA	Häädemeeste Vallavalitsus
	Pärnu mnt 13, Häädemeeste
	86001 Pärnumaa
	Kontaktisik: Merle Looiring, tel 446 4175
OTSUSTAJAD	Saarde Vallavolikogu
	Nõmme 22, Kilingi-Nõmme
	86304 Pärnumaa
	Kontaktisik: Tiiu Karu, tel 449 0137
	Häädemeeste Vallavolikogu
	Pärnu mnt 13, Häädemeeste
	86001 Pärnumaa
	Kontaktisik: Merle Looiring, tel 446 4175
EKSPERDID	Urmas Uri, litsents KMH0046
	Anne Rooma, litsents KMH0047
	Kobras AS
	Teguri 37 B
	Tartu 50107
	Reg kood 10171636
	Kontakt: tel 730 0310, faks 730 0315, e-post: kobras@kobras.ee
VASTUTAV TÄITJA	Kadi Kukk

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne on koostatud lähtuvalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest (RT I 2005, 15, 87), keskkonnamõju strateegilise hindamise programmist (Lisa 8) ja teistest Eesti Vabariigis kehtivatest õigusaktidest, arengukavadest ja planeeringutest.

1.1 ALGATAMINE

Vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (RT I 2005, 15, 87) § 35 lg 1 algatab strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldaja keskkonnamõju strateegilise hindamise üheaegselt strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algatamisega.

Järve külastusala detailplaneering on algatatud Saarde Vallavolikogu 18.10.2006 otsusega nr 66 ja Häädemeeste Vallavolikogu 13.09.2006 otsusega nr 84. Häädemeeste Vallavalitsuse 01.11.2006 korraldusega nr 362 on kinnitatud "Järve külastusala detailplaneeringu lähteülesanne Häädemeeste valla Urissaare külas ja Saarde valla Reinu külas Häädemeeste valla osas." Saarde Vallavolikogu 06.12.2006 otsusega nr 77 on kinnitatud Järve külastusala detailplaneeringu lähteülesanne.

Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine on algatatud Saarde Vallavolikogu 18.10.2006 otsusega nr 69 ja Häädemeeste Vallavolikogu 13.09.2006 otsusega nr 85.

Häädemeeste Vallavolikogu poolt on keskkonnamõju strateegiline hindamine algatatud juhindudes Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 p 2, § 6 lg 2 p 10, 12, 19, § 33 lg 1 p 3 ja 4, lg 3 ja 5, § 34 lg 1 ja § 35 ning Planeerimisseaduse § 9 lg 12.

Saarde Vallavolikogu poolt on keskkonnamõju strateegiline hindamine algatatud juhindudes Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 p 2, § 6 lg 2 p 10, 12, 19, § 29, § 33 lg 1 p 3, 4, lg 3, lg 5 § 34 lg 1 ja § 35.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise juhteksperdid on Urmas Uri (litsents KMH0046) ja Anne Rooma (litsents KMH0047).

Ekspertidena osalesid:

Urmas Uri (Natura 2000 alad, olulise keskkonnamõju määratlemine);

Kadi Kukk (vastutav täitja, taimestik, keskkonnakaitse ja –piirangud, loodushoid, Natura 2000 alad);

Ene Kõnd (keskkonnapiirangud, geoloogia);

Anu Oinberg (jäätmekäitlus, puhkemajandus);

Katrin Lasberg (olemasolev olukord).

1.2 AVALIKUSTAMINE

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ja aruande avalikustamine toimus vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele (RT I 2005, 15, 87) § 37 ja 41. Vastavalt Haldusmenetluse seadusele (RT I 2001, 58, 354) kohaldatakse keskkonnamõju strateegilise hindamise menetlusele avatud menetluse sätteid, arvestades Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse erisusi.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest teatas Häädemeeste Vallavalitsus ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 25.09.2006 ning Saarde Vallavalitsus 26.10.2006 (Lisa 3).

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi koostamisel küsiti programmi sisu osas seisukohta Sotsiaalministeeriumilt, Kultuuriministeeriumilt, Pärnumaa Keskkonnateenistuselt, Häädemeeste Vallavalitsuselt ja Saarde Vallavalitsuselt.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu osas avaldas seisukohta Häädemeeste Vallavalitsus, Sotsiaalministeerium, Kultuuriministeerium ja Pärnumaa Keskkonnateenistus (Lisa 5). Programmi kohta tehtud ettepanekud ning nende arvestamise või arvestamata jätmise põhjendused on esitatud lisa 6.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalikust väljapanekust ning avalikust arutelust teatati ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 14.05.2007 (Lisa 4) ja maakonnalehes "Pärnu Postimees" 16.05.2007 (Lisa 4).

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik väljapanek kestis 21.05.2007 – 05.06.2007. Avaliku väljapaneku ajal oli keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõuga võimalik tutvuda Häädemeeste ja Saarde Vallavalitsuses ning Häädemeeste valla kodulehel

www.haademeeste.ee, Saarde valla kodulehel www.saarde.ee, Kobras AS kodulehel www.kobras.ee ning Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni kodulehel www.nigula.ee.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik arutelu toimus 05.06.2007 Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskuses Vana-Järvel. Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku arutelu protokoll ja avalikust arutelust osavõtjate nimekiri on esitatud lisas 7.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programm on heaks kiidetud Pärnumaa Keskkonnateenistuse poolt (Lisa 9).

1.3 STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI SEOS MUUDE ASJAKOHADE STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA

- Pärnu maakonnaplaneering,
- Pärnu maakonnaplaneeringu teemaplaneering "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused", kehtestatud Pärnu maavanema 20.05.2003 korraldusega nr 80;
- PIN/MATRA projekt „Piiriülene Põhja-Liivi kaitse-ja kasutuskorralduskava“;
- Saarde valla arengukava 2006 – 2011, kinnitatud Saarde Vallavolikogu 31.05.2006 määrusega nr 20 ning muudetud 31.01.2007 määrusega nr 2;
- Häädemeeste valla arengukava 2007 – 2016, kehtestatud Häädemeeste Vallavolikogu 29.06.2007 määrusega nr 7;
- Pärnu alamvesikonna veemajanduskava;
- Pärnu maakonna puhke- ja turismimajanduse arengukava;
- Häädemeeste valla Urissaare küla Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskuse detailplaneering, kehtestatud 21.03.2007;
- Häädemeeste valla üldplaneeringu projekt;
- Saarde valla üldplaneeringu projekt.

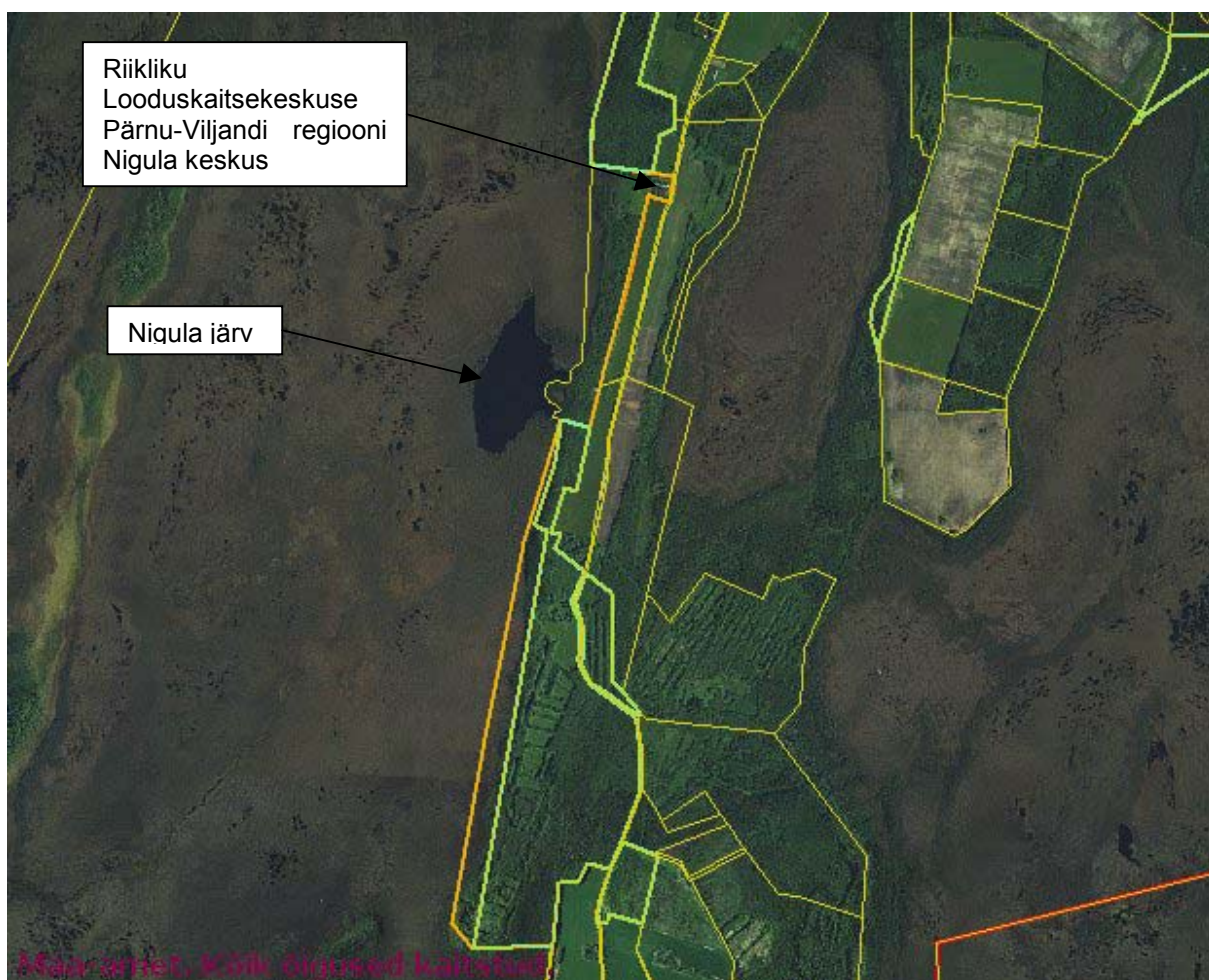
2. DETAILPLANEERINGUGA KAVANDATAVATE TEGEVUSTE ALTERNATIIVSED ARENGUSTENAARIUMID

2.1 ALTERNATIIVSED ARENGUSTENAARIUMID

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel käsitletakse järgmisi alternatiive:

Alternatiiv 0 – detailplaneeringuga kavandatud tegevust ellu ei viida, jätkub olemasolev olukord.

Detailplaneeringu ala asub Nigula ja Sookuninga looduskaitsealal, Põhja-Liivimaa linnuhoiualal ning Nigula ja Sookuninga loodusala. Nigula ja Sookuninga looduskaitsealad on rahvusvahelise tähtsusega märgalad (Ramsari alad). Planeeringuala põhjaosa piirneb Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu – Viljandi regiooni Nigula keskusega Vana-Järvel (Joonis 1).



Joonis 1. Järve külastusala detailplaneeringu ala ja lähiümbrus

Detailplaneeringuala on suure teadus- ja õppeväärtusega. Ala lääneosalt algab Nigula looduse õpperada, ala idaosas asub Ruunasoo sooserva taastamise ala.

Nigula õpperaja juures olev praegune väike parkimisplats mahutab ainult mõned autod ning jääb kitsaks bussidele. Raja alguses asub paviljon, kus tutvustatakse Nigula looduskaitseala ning Nigula looduskaitseala administratsiooni tegevust. Nigula looduskaitseala püüab pidevalt täiendada ja säilitada oma ekspositsiooni kollektsiooni, kuid paviljon, kus praegune ekspositsioon asub, jääb liiga väikseks. Samuti puuduvad kollektsioonide säilitamiseks sobivad tingimused. Planeeringuala idaosas asub Ruunasoo, mis on soode taastamise etalonlaks. Ruunasoo ääres asub rabaservarada (ca. 300 m). Tegemist on lühikese raba servaala tutvustava rajaga, mille lõpus Ruunasoo rabarinnal on vaatetorn, kust avaneb vaade puistunud rabale. Rabaservarajal võib kohata nii puisraba liike kui ka märgade metsade iseloomulikke asukaid.

Põllumajandusliku tegevuse vähenemise tõttu on võsastunud või hakkavad võsastuma piirkonna poollooduslikud kooslused, mis asuvad põhiliselt ala lõuna- ja idaosas. Varem karjatamiseks kasutatud poollooduslikud kooslused hakkavad kaduma põllumajandusliku tegevuse vähenemise tõttu. Põllumajanduse edasise taandarengu tulemusel võivad Nigula looduskaitsealal olevad põllumajanduskõlvikud kaduda ja kaitsekorralduslikult ohustatud liikide, nt läbirändel olevad hanelised, sookured jt, elutingimused halveneda. Ala on hakanud võsastuma, mis omakorda tähendab, et kadunud on varasemal ajal Tuuliku-Massiaru teelt Nigula rabale avanevad vaated. Detailplaneeringualaga piirnevaid läänepoolseid alasid on hakatud karjatama (lambad ja eesti maakarja veised, tegevust korraldab Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regioon).

Planeeringuala keskosas asub vana taluhoov, mis on võsastunud. Vanad taluhoovid on väärtuslikud elupaigad oma põlispuude ja kiviaedadega.

Planeeringuala põhjaosas on lage rohumaa, mille põhjaosas asub lagunenenud kahekorruseline puithoone. Ala lääneküljes on piki kinnistupiiri madal kiviaed. Ala idaosas on kaks eraldiseisvat ja ala ilmestavat tamme. Planeeringuala põhjaosas asuvad tiigid (endised linaleoaugud). Tiigid on kahepaiksete elupaigaks, kuid kuna nad on mudastunud, siis on kahepaisete arvukus vähenenud.

Vastavalt Looduskaitseseadusele korraldab vigase või haige looma elujõulisuse taastamist Riiklik Looduskaitsekeskus. Nigula metsloomade turvakodu loodi 1993. aastal ja see on ainuke omataoline Eestis. Käesoleval ajal asub metsloomade turvakodu eramaal, mis jääb planeeringualast välja. Turvakodus ravitakse eelkõige vigastatud loomi. Peale rehabilitatsiooni vabastatakse loomad üldjuhul nende leidmise kohas. Metsloomade turvakodu on ainuke omataoline Eestis ning seetõttu tuuakse siia loomi üle Eesti. Rehabilitatsioonitegevus toimub suhteliselt kehvades tingimustes.

Detailplaneeringuala läbib Tali-Tuuliku-Massiaru kõrvalmaantee.

Alternatiiv I – detailplaneeringuga kavandatud tegevused.

Järve külastusala detailplaneering on koostatud kahes täpsusastmes. Ala üldise tsoneerimise aluseks on Eesti põhikaart ja Maa-ameti aerofoto, kahe detailsemalt käsitletava osa - Nigula

ekspositsioonipaviljoni juurdepääsu ja metsloomade taastuskeskuse (ala nr 1 ja ala nr 2, joonis 5) alusplaaniks on digitaalne alusplaan täpsusastmega 1:500.

Järve külastusala detailplaneeringu eesmärgiks on maaüksuste sihtotstarvete määramine, nende kasutustingimuste ja ehitusõiguste määramine, liikluskorralduse määramine, tehnovõrkude ja haljastuse lahendamine, et aidata seeläbi kaasa Nigula ja Sookuninga looduskaitsealade kaitsekorralduslike eesmärkide saavutamisele, tagada alale jäävate väärtuslike maastike pikaajaline säilimine ning luua tingimused loodusväärtuste eksponeerimiseks ja säästlikuks kasutamiseks.

Järve puhkealal soovitakse parandada olemasolevate rajatiste (Nigula loodusrada, Ruunasoo rabarada ning Nigula keskus) sidusust. Ala tutvustamiseks ning paremaks presenteerimiseks planeeritakse täiendavaid tegevusi.

Ala põhjaossa (Järveniidu maaüksus) soovitakse rajada metsloomade taastuskeskus ja seda teenindav parkla (Joonis 2), samuti metsloomade aedikud ja puurkaev. Kavandatud hoonestusalast põhja ja lääne poole on planeeritud rajatise ehitusõigusega ala, mis on ette nähtud metsloomade aedikute ja basseini rajamiseks. Lubatud on ka vundamendile rajatud kergkonstruktsioonid (näiteks lindude tarbeks).

Taastuskeskuses hoitakse metsloomi nii vähe kui võimalik ja nii kaua kui vajalik. Metsloomade rehabilitatsiooniga alustati Nigulas 1993. aastal ning käesolevaks ajaks on abivajajaid umbes 500 isendit aastas. Metsloomade turvakodu on ainuke omataoline Eestis ning seetõttu tuuakse siia loomi üle Eesti. Käesoleval ajal toimub rehabilitatsioonitegevus suhteliselt kehvades tingimustes. Ala põhjaossa on ette nähtud loodusliku kattega loomade karjatee, mis võimaldab ajada loomi planeeritavast alast lääne pool asuvatest aedikutest planeeringuala idaosas olevatesse aedikutesse. Ala põhjaossa on planeeritud loodusliku kattega jalgteed.

Lähtuvalt koostööst Nigula looduskaitseala töötajatega ning arvestades Nigula ja Sookuninga looduskaitsealade kaitse-eeskirju, Pärnu maakonnaplaneeringut ja Pärnu maakonnaplaneeringu teemaplaneeringut „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused”, on planeeringu põhikaardil (Joonis 3) näidatud planeeritava ala tsoneerimine, mille kohaselt on planeeringuala kirdenurk ja põhjapoolne osa idaservast määratud soo serva looduslikkuse taastamise piirkonnaks. Planeeringuala läbivast Tali-Tuuliku-Massiaru kõrvalmaanteest ida poole jääv ning planeeringuala keskosas paikneva loode-kagusuunalise jalgteeni ulatuv ligi 200 m laiune maariba on ette nähtud poollooduslike niitude taastamise alaks, kus toimub regulaarne niitmine ja karjatamine. Ala lõunaosa on kavandatud puisniitude taastamise/säilitamise alaks, kus toimub regulaarne karjatamine ja niitmine. Ala lõunaosas asub ka varasemate aastate maastikuilme säilitamise ala. Tali-Tuuliku-Massiaru kõrvalmaanteest lääne poole on ette nähtud maa-ala, kus eksponeeritakse olemasolevat taluvaret ning taastatakse traditsioonilist talukeskkonda, säilitades samas sealset poolavatud maastikku niitmise ja karjatamise teel. Alale on lubatud rajada metsloomade söötmise ala ja vaatluse torn ning seda

teenindav 3-4-kohaline parkla kaitseala töötajate ja külastajate sõiduautodele. Ala põhjaosas asuvad vanad linaleoaugud soovitakse taastada ja puhastada, et neid saaks kasutada loomade joogikohana ning samas oleks need elupaigaks kahepaiksetele. Vaadete avamiseks on ette nähtud vaadete avamise kohad. Tiigi äärde on ette nähtud tuletõrje veevõtu koht.

Alal nr 1 (Joonis 4) kavandatakse olemasoleva ekspositsioonipaviljoni laiendamist, hoonestusalad rajatavale käimlale ja puhkepaviljonile ning määratakse parkimislahendus külastajate sõidukitele. Busside ümberpööramiseks on ette nähtud ala Tali-Tuuliku-Massiaru tee äärde. Järvevälja maaüksusest eraldatakse teemaa jaoks kaks uut krunti.

Planeeringualale jäävad metsa-alad kuuluvad säilitamisele, kuid neid tuleb mõningal määral piirata, et taastada varasemate aastate traditsiooniline maastikuilme ning säilitada kõlvikupiire.

Ehitusõiguse tabel

Krundi aadress	Krundi pindala	Maakasutuse sihtotstarve	Hoonete suurim lubatud arv krundil	Hoonete suurim lubatud ehitusalune pindala*	Hoonete suurim lubatud korruselisus ja kõrgus maapinnast**	Ehitise kasutamise otstarve
Planeeringueelne kinnistu						
Järveniidu	2,7 ha	100% M	-	-	-	-
T-19337 Tali-Tuuliku-Massiaru	38,9 ha	100% L	-	-	-	21114 - Kõrvalmaantee
Planeeringueelne kinnistu						
Järveniidu	2,7 ha	100% Ü	2	600 m²	2 korrust / 10 m	12646 - Veterinaarravila
T-19337 Tali-Tuuliku-Massiaru	38,9 ha	100% L	-	-	-	21114 - Kõrvalmaantee

Tabeli märkused:

* - maksimaalne hoone ehitusalune pindala. Seda näitajat ei tohi ületada, lubatud on ehitada väiksemas mahus.

** - maksimaalne hoone korruselisus/kõrgus maapinnast (täitmise korral kavandatud maapinnast). Neid näitajaid ei tohi ületada, lubatud on ehitada väiksemas mahus.

Maakasutuse sihtotstarbe esitamisel on aluseks Eesti Vabariigi Valitsuse 24. jaanuari 1995. a. määrus nr. 36 "Katastriüksuse sihtotstarvete liikide ja nende määramise aluste kinnitamine".

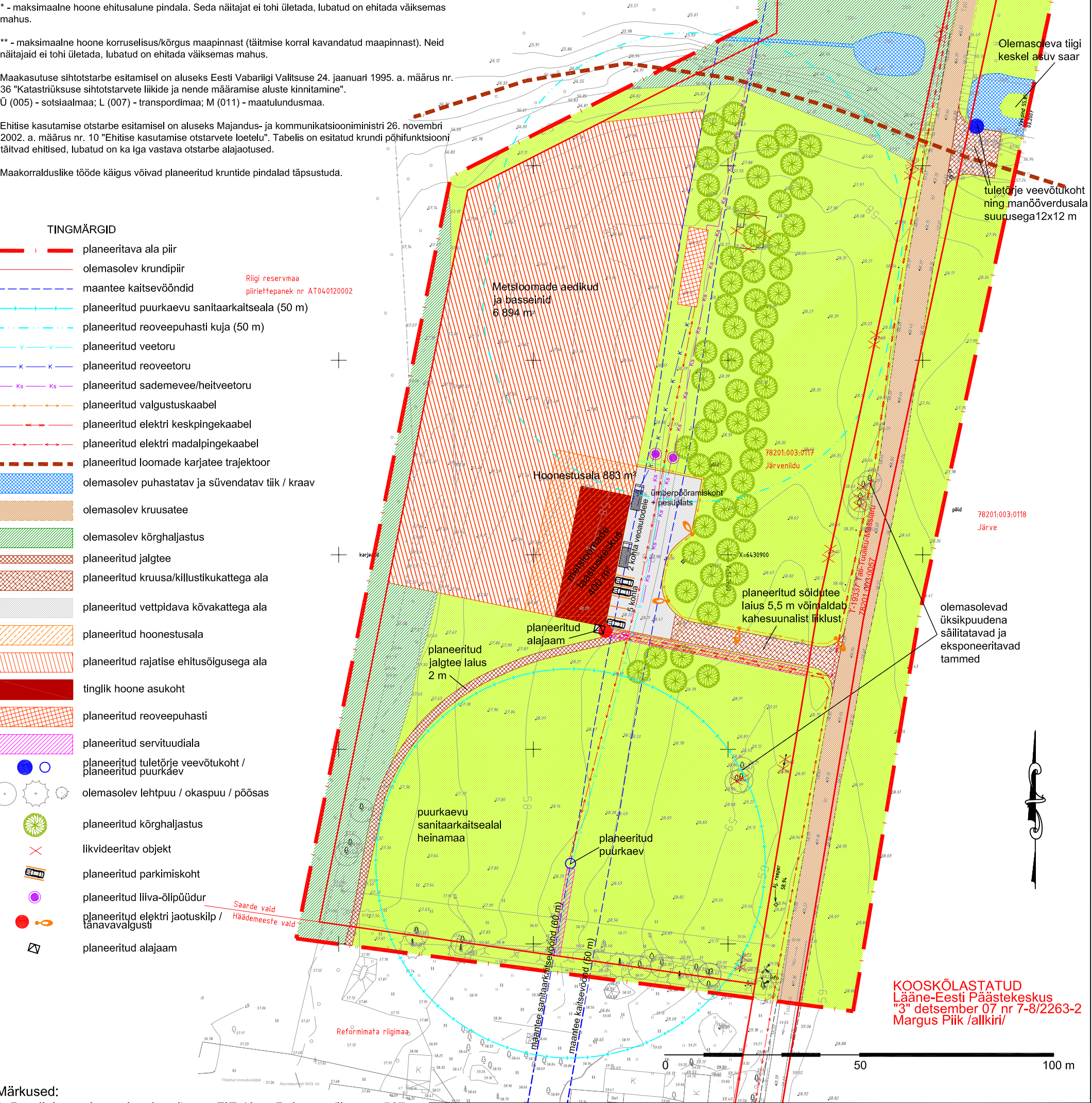
Ü (005) - sotsiaalmaa; L (007) - transpordimaa; M (011) - maatulundusmaa.

Ehitise kasutamise otstarbe esitamisel on aluseks Majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. novembri 2002. a. määrus nr. 10 "Ehitise kasutamise otstarvete loetelu". Tabelis on esitatud krundi põhifunktsiooni täitvad ehitised, lubatud on ka iga vastava otstarbe alajaotused.

Maakorralduslike tööde käigus võivad planeeritud kruntide pindalad täpsustuda.

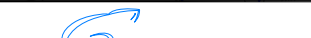
TINGMÄRGID

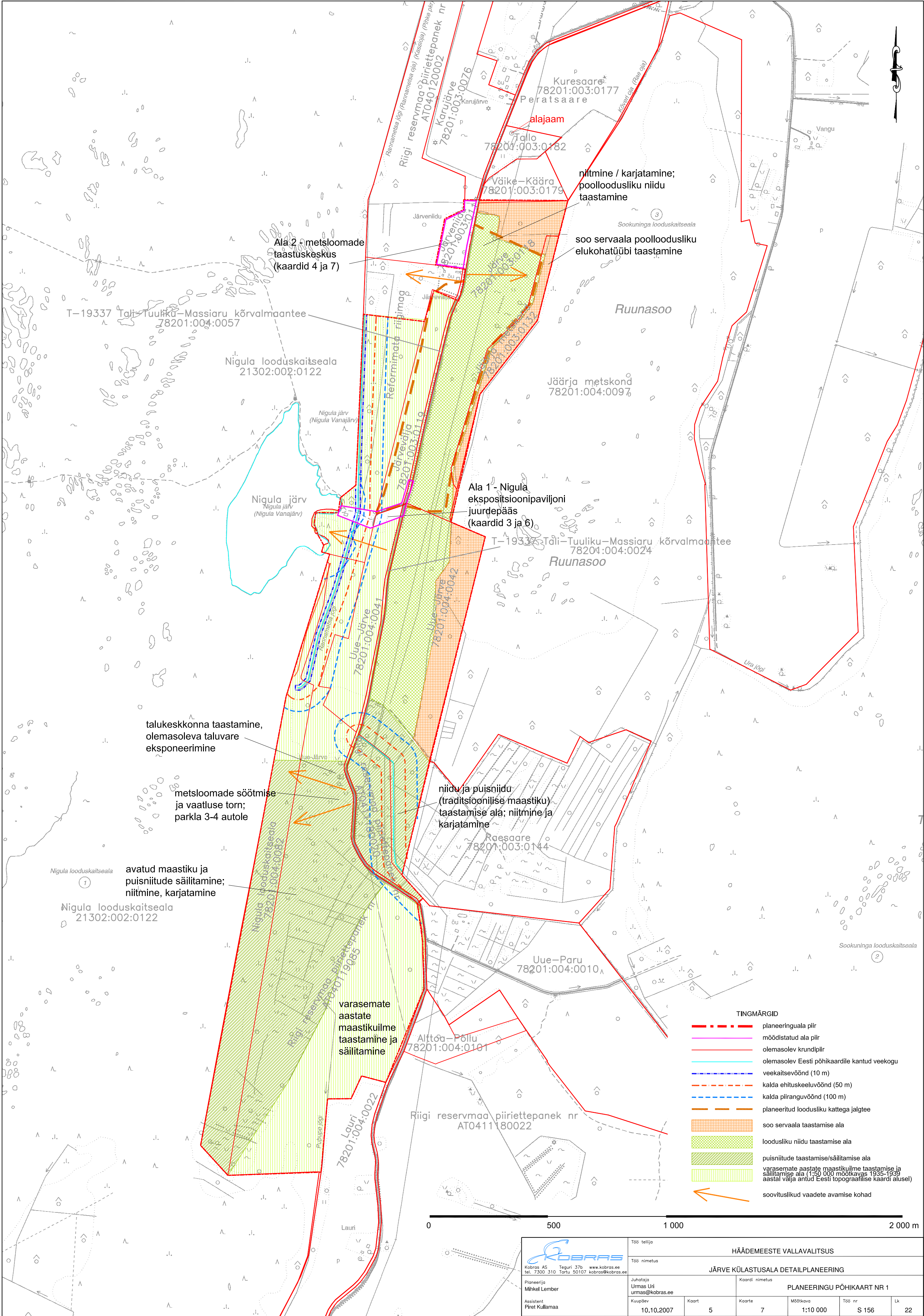
- | | | |
|--|---|--|
| | planeeritava ala piir | |
| | olemasolev krundipiir | |
| | maantee kaitsevööndid | Riigi reservmaa
piiriettepanek nr AT040120002 |
| | planeeritud puurkaevu sanitaarkaitseala (50 m) | |
| | planeeritud rooveepuhasti kuja (50 m) | |
| | planeeritud veetoru | |
| | planeeritud rooveetoru | |
| | planeeritud sademevee/heitveetoru | |
| | planeeritud valgustuskaabel | |
| | planeeritud elektri keskpinge kaabel | |
| | planeeritud elektri madalpinge kaabel | |
| | planeeritud loomade karjatee trajektor | |
| | olemasolev puhastatav ja süvendatav tiik / kraav | |
| | olemasolev kruusatee | |
| | olemasolev kõrghaljastus | |
| | planeeritud jalgteed | |
| | planeeritud kruusa/killustikukattega ala | |
| | planeeritud vettpidava kõvakattega ala | |
| | planeeritud hoonestusala | |
| | planeeritud rajatise ehitusõigusega ala | |
| | tinglik hoone asukoht | |
| | planeeritud rooveepuhasti | |
| | planeeritud servituudiala | |
| | planeeritud tuletõrje veevõtukoht /
planeeritud puurkaev | |
| | olemasolev lehtpuu / okaspuu / põõsas | |
| | planeeritud kõrghaljastus | |
| | likvideeritav objekt | |
| | planeeritud parkimiskoht | |
| | planeeritud liiva-õlipüüdur | |
| | planeeritud elektri jaotuskiip /
tanavavalgusti | |
| | planeeritud alajaam | |



Märkused:

1. Detailplaneeringu alusplaaniks on FIE Aivar Palumaa (litsents 567MA) poolt koostatud digitaalne alusplaan täpsusastmega M 1:500, mõõdistatud 09.04.2007, töö nr A29-07GEO.
2. Nigula Looduskaitseala keskuse alusplaan on koostatud OÜ KLM Maakorraldusbüroo (litsents 334MA, 349MA-k) poolt, täpsusaste M 1:500, mõõdistatud 30.12.2005, töö nr 2075.
3. Planeeringuala piir on kaardi loetavuse huvides nihutatud selle tegelikust asukohast 5 m väljapoole.

 Kobras AS Teguri 37b www.kobras.ee tel. 7300 310 Tartu 50107 kobras@kobras.ee	Töö tellija					
	HÄADEMEESTE VALLAVALITSUS					
Planeerija Mihkel Lember	Töö nimetus					
	JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERING					
	Juhataja Urmas Uri urmas@kobras.ee			Kaardi nimetus PLANEERINGU PÕHIKAART NR 3 (ALA NR 2 - METSLOOMADE TAASTUSKESKUS)		
Assistent Piret Kullamaa	Kuupäev	Kaart	Kaarte	Mõõtkava	Töö nr	Lk
	10.10.2007	7	7	1:1000	S 156	24



 Kobras AS Teguri 37b www.kobras.ee tel. 7330 310 faksi 50107 kobras@kobras.ee		T88 tellija HÄADEMEESTE VALLAVALITSUS				
Planeerija Mihkel Lember		Töö nimetus JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERING		Kaardi nimetus PLANEERINGU PÕHIKAART NR 1		
Assistent Piret Kullamaa	Kuupäev 10.10.2007	Kaart 5	Kaarte 7	Mõõtkava 1:10 000	T88 nr S 156	Lk 22

Ehitusõiguse tabel						
Krundi aadress	Krundi pindala	Maakasutuse sihtotstarve	Hoonete suurim lubatud arv krundil	Hoonete suurim lubatud ehitus- alune pindala*	Hoonete suurim lubatud korruselisus ja kõrgus maapinnast**	Ehitise kasutamise otstarve
Planeeringueelne kinnistu						
Järvevälja	8,4 ha	100% M	-	-	-	-
Uue-Järve	12,1 ha	100% M	-	-	-	-
Nigula looduskaitseala	31,3 ha	100% H	-	-	-	-
T-19337 Tali-Tuuliku-Massiaru	8,63 ha	100% L	-	-	-	21114 - Kõrvalmaantee
Reformimata riigimaa	21,0 ha	-	3	63 m²	1 korrus / 5 m	24219 - Muu nimetamata rajatis, nagu näiteks varikatus jalgratastele või lahtine ootepaviljon; 12639 - Muu haridus- või teadushoone, nagu näiteks labor, õppetöökoda, ilmajaam ja observatoorium
Planeeringujärgsed krundid						
Järvevälja	8,3 ha	100% M	-	-	-	-
Uue-Järve	12,0 ha	100% M	-	-	-	-
Nigula looduskaitseala	31,3 ha	100% H	-	-	-	-
T-19337 Tali-Tuuliku-Massiaru	8,63 ha	100% L	-	-	-	21114 - Kõrvalmaantee
Reformimata riigimaa	20,6 ha	-	-	-	-	-
Pos. 1	863 m²	100% Ü	1	59 m²	1 korrus / 5 m	12639 - Muu haridus- või teadushoone, nagu näiteks labor, õppetöökoda, ilmajaam ja observatoorium
Pos. 2	2 360 m²	100% L	2	20 m²	1 korrus / 5 m	21117 - Tee juurde kuuluv parkla, puhkeala, ühissõiduki peatumiseks ettenähtud ala, piiri- või tollikontrolli ala jne; 24219 - Muu nimetamata rajatis, nagu näiteks varikatus jalgratastele või lahtine ootepaviljon
Pos. 3	3 134 m²	100% L	1	15 m²	1 korrus / 5 m	21122 - Tee; 21117 - Tee juurde kuuluv parkla, puhkeala, ühissõiduki peatumiseks ettenähtud ala, piiri- või tollikontrolli ala jne; 22246 - 6-35 kV alajaam ja jaotusseade

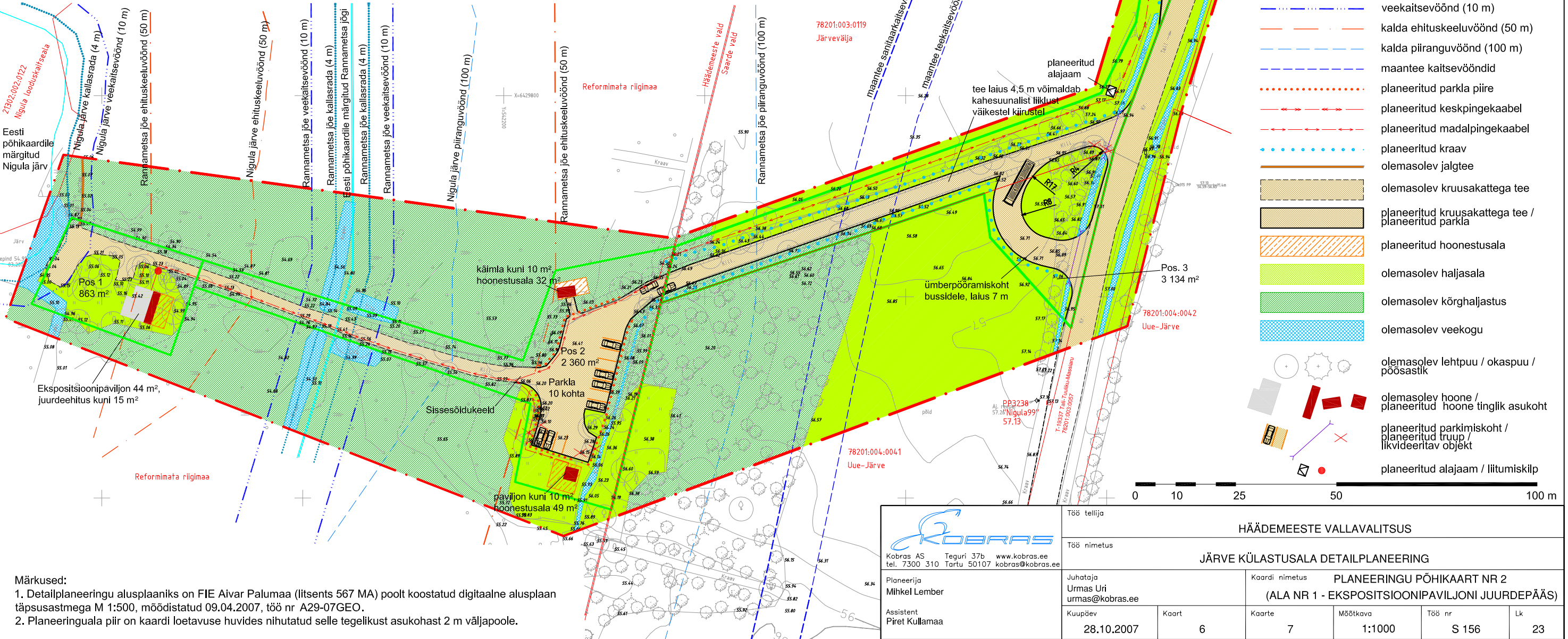
Tabeli märkused:
* - maksimaalne hoone ehitusalune pindala. Seda näitajat ei tohi ületada, lubatud on ehitada väiksemas mahus.

** - maksimaalne hoone korruselisus/kõrgus maapinnast (täitmise korral kavandatud maapinnast). Neid näitajaid ei tohi ületada, lubatud on ehitada väiksemas mahus.

Maakasutuse sihtotstarbe esitamisel on aluseks Eesti Vabariigi Valitsuse 24. jaanuari 1995. a. määrus nr. 36 "Katastriüksuse sihtotstarvete liikide ja nende määramise aluste kinnitamine". Ü (005) - sotsiaalmaa; L (007) - transpordimaa; H (010) - kaitsealune maa; M (011) - maatulundusmaa.

Ehitise kasutamise otstarbe esitamisel on aluseks Majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. novembri 2002. a. määrus nr. 10 "Ehitise kasutamise otstarvete loetelu". Tabelis on esitatud krundi põhifunktsiooni täitvad ehitised, lubatud on ka iga vastava otstarbe alajaotused.

Maakorralduslike tööde käigus võivad planeeritud kruntide pindalad täpsustuda.



2.2 TÕENÄOLISE ARENGU STSENAARIUM JUHUL, KUI PLANEERINGUT ELLU EI VIIDA

Pärnu maakonnaplaneeringus, maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused", Pärnu maakonna puhke- ja turismimajanduse arengukavas ning Saarde ja Häädemeeste valla arengukavades on välja toodud turismi arendamise vajadus.

Vastavalt Looduskaitseseadusele korraldab vigase või haige looma elujõulisuse taastamist Riiklik Looduskaitsekeskus. Käesoleval ajal asub Eesti ainuke metsloomade taastuskeskus Nigulas, seega tuuakse taastuskeskusesse loomi üle Eesti. Loomade rehabilitatsioonitegevus toimub suhteliselt kehvades tingimustes.

Järve külastusala asub Nigula ja Sookuninga looduskaitsealal ning Põhja-Liivimaa linnuhoiualal ning Nigula ja Sookuninga looduslal. Vastavalt Nigula looduskaitseala kaitse-eeskirjale on kaitseala kaitse-eesmärk Nigula soostiku ja sellega piirnevate alade koosluste ning kaitsealuste liikide elupaikade ja maastike kaitse. Vastavalt Sookuninga looduskaitseala kaitse-eeskirjale on kaitseala kaitse-eesmärk ulatusliku sooala ja sellega piirnevate alade koosluste ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse.

Juhul, kui planeeringuga kavandatud tegevusi ellu ei viida, toimuks loomade rehabilitatsioonitegevus edasi suhteliselt viletsates tingimustes. Pikemas perspektiivis väheneks ala visuaalne väärtus, poollooduslikud kooslused (niidud) võsastuksid ning seega kaoks alalt väärtuslikud elupaigad. Turismi arendamine on ette nähtud mitmetes strateegilistes dokumentides. Juhul, kui kavandatud tegevusi detailplaneeringualal ellu ei viida, väheneb ühelt poolt ala turismipotentsiaal, samas võib toimuda ka turistide liikumine selleks mitte ettenähtud kohtadesse.

2.3 ÜLEVAADE PÕHJUSTEST, MILLE ALUSEL VALITI ALTERNATIIVSED ARENGUSTSENAARIUMID, MIDA STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI KOOSTAMISEL KÄSITLETI

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel on käsitletud kahte alternatiivi:

Alternatiiv 0 – kavandatud tegevust ellu ei viida, jätkub olemasolev olukord.

Alternatiiv I – detailplaneeringuga kavandatud tegevused.

Vastavalt Järve külastusala detailplaneeringu lähteülesandele on detailplaneeringu eesmärgiks aidata kaasa Nigula ja Sookuninga looduskaitsealadel kaitsekorralduslike eesmärkide saavutamisele, alale jäävate väärtuslike maastike pikaajalise säilimise tagamine ning tingimuste loomine loodusväärtuste eksponeerimiseks ja säästlikuks kasutamiseks.

Detailplaneeringu eesmärgist tulenevalt on esitatud ka alternatiiv I. Detailplaneeringu tase ei võimalda reaalseid asukohaalternatiive kaaluda, kuna detailplaneering on ehitusprojekti koostamise ja hoonete ehitamise alus konkreetses asukohas. Arvestada tuleb ka asjaoluga, et sisuliselt on alal olemas nii Nigula õpperajale viiv tee ja parkla kui ka Ruunasoo serva taastamise ala. Planeeringuga

täpsustatakse ala kasutamise tingimusi. Planeeringuala põhjaossa on kavandatud metsloomade rehabilitatsioonikeskus. Kuna alal ei ole väärtuslikku elupaika ning hooned on võimalik ehitada teest piisavalt kaugemale, siis on ala sobilik metsloomade taastuskeskuse rajamiseks.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus seadusandlusega ning võimaldavad ellu viia kaitsekorralduslikke eesmärgi.

2.4 ÜLEVAADE SELLEST, KUIDAS SAADI PARIM ALTERNATIIVNE ARENGUSTSENAARIUM

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel käsitleti alternatiive 0 ja I. Detailplaneeringu koostamise käigus täiendati alternatiivi I detailplaneeringu koostaja, arendaja ja keskkonnamõju strateegilise hindamise ekspertide koostöö tulemusel, alternatiiv I on reaalne, arvestab keskkonnamõju strateegilise hindamise ekspertide ettepanekutega ning on kooskõlas kehtiva seadusandlusega.

Alternatiiv I alalternatiivid, mida käsitleti detailplaneeringu algstaadiumis, on seotud eelkõige metsloomade taastuskeskuse reoveepuhasti asukohaga.

Alternatiivide hindamisel hinnati mõju erinevatele keskkonnakomponentidele (looduskeskkond, kultuuriline keskkond ja sotsiaalmajanduslik keskkond).

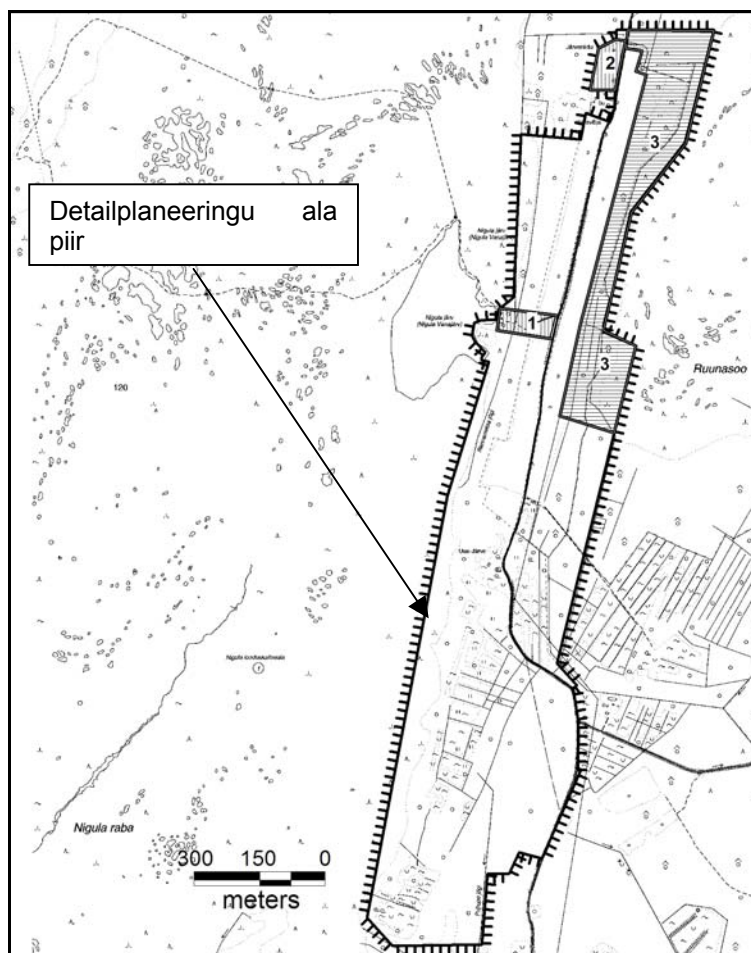
3. MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS

3.1 PLANEERITAVA ALA JA SELLE LÄHIÜMBRUSE KIRJELDUS

Planeeritav ala asub Pärnu maakonnas Saarde vallas Reinu külas (232 ha, sellest erakinnistuid 94 ha) ning Häädemeeste vallas Urissaare külas (21 ha).

Planeeritava ala asub Sookuninga ja Nigula looduskaitsealal ning Põhja-Liivimaa linnuhoiualal ja Nigula ja Sookuninga loodusalal.

Planeeritava ala lõunapiir jääb Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi vahelisest riigipiirist linnulennul võetuna ca. 2,5 km kaugusele. Planeeritav ala on suhteliselt väheasustatud piirkond, planeeritava ala loodeosa piirneb Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskusega. Lähimad suuremad keskused planeeritavale alale on Häädemeeste (ca. 26 km) ja Kilingi-Nõmme (ca. 23 km). Lähim asustatud punkt on Tali küla, jäädes ca. 7 km kaugusele. Järve külastuskeskuse detailplaneeringu ala on esitatud joonisel 5.



Joonis 5. Järve külastuskeskuse detailplaneeringu ala

Ala nr 1 (ekspositsioonipaviljoni juurdepääs, joonis 5) asub planeeringuala keskosas, sellest lääne poole jääb Nigula järv ja ida poole Tali-Tuuliku-Massiaru kõrvalmaantee. Plaanil numbriga üks tähistatud ala lääneosast algab Nigula looduse õpperada. Õpperaja alguses asub paviljon, kus on võimalik tutvuda ala tutvustava materjaliga. Õpperajale juurdepääsutee (Paviljoni tee) on eraomandis (Nigula looduskaitseala kaitsekorralduskava 2002 – 2005).



Foto 1. Nigula järve ääres asuv ekspositsioonipaviljon



Foto 2. Planeeringuala põhjaosa (ala nr 2)

Ala nr 1 lääneosa katab suuremas osas segamets, idaosa aga võsastunud rohumaa. Kõrvalmaanteelt ulatub alale nr 1 olemasolev ligikaudu 3,3 m laiune killustikuga kaetud sõidutee. Ala keskosas on killustikuga kaetud ebamäärase kujuga parkla, kus paikneb ka infostend, kuivkäimla ja külastajatele puhkamiseks mõeldud paviljon. Lääne pool kulgeb läbi metsa jalakäijatele mõeldud killustikukattega tee, mis lõpeb Nigula järve ääres. Järve kaldal asub ekspositsioonipaviljon. Ala läbib põhja-lõunasuunaliselt Eesti põhikaardile kantud Rannametsa jõgi. Tehnovõrgud alal nr 1 puuduvad. Reljeef on kõrgem ala idaküljes kõrvalmaantee lähedal ning läheb lääne suunas laugelt madalamaks.

Ala nr 2 on lage rohumaa, mille põhjaosas asub lagunenu kahekorruseline viilkatusega puithoone. Idaosas, kõrvalmaantee lähedal on kaks eraldiseisvat ja ala ilmestavat täiskasvanud tamme. Läänepool on piki kinnistupiiri madal kiviaed. Lõunapool on planeeritav ala ääristatud puuderiviga, millest lõuna pool asub praegune Nigula looduspargi keskuse hoonestuse territoorium.

Planeeringuala kirdeosas asub Ruunasoo sooserva taastamise ala. Tegemist on soode taastamise etalonialaga. Ala kohta on koostatud aruanne "Ruunasoo hüdroloogilise seisundi ja toitumistingimuste selgitamine ning taimkatte analüüsid". Töö eesmärgiks oli esitada põhjendatud soovitused Ruunasoo

lääneserva kasvukohtade taastamiseks. Ruunasoo ääres asub rabaservarada (ca. 300 m). Tegemist on lühikese raba servaala tutvustava rajaga, mille lõpus Ruunasoo rabarinnal on vaatetorn, kust avaneb vaade puistunud väikerabale. Rabaservarajal võib kohata nii puisraba liike kui ka märgade metsade iseloomulikke asukaid.

Planeeringuala põhjaosas asuvad vanad linaleoaugud. Planeeringuala lõunaosas asub vana taluvare, mis on võssa kasvanud. Planeeringuala lõunaosas asuvad poollooduslikud kooslused, mis oma ilme säilitamiseks vajavad hooldamist.

3.2 MAAKASUTUS, OLEMASOLEVAD EHITISED, ASUSTUS, KOMMUNIKATSIOONID JA TEEDEVÕRK

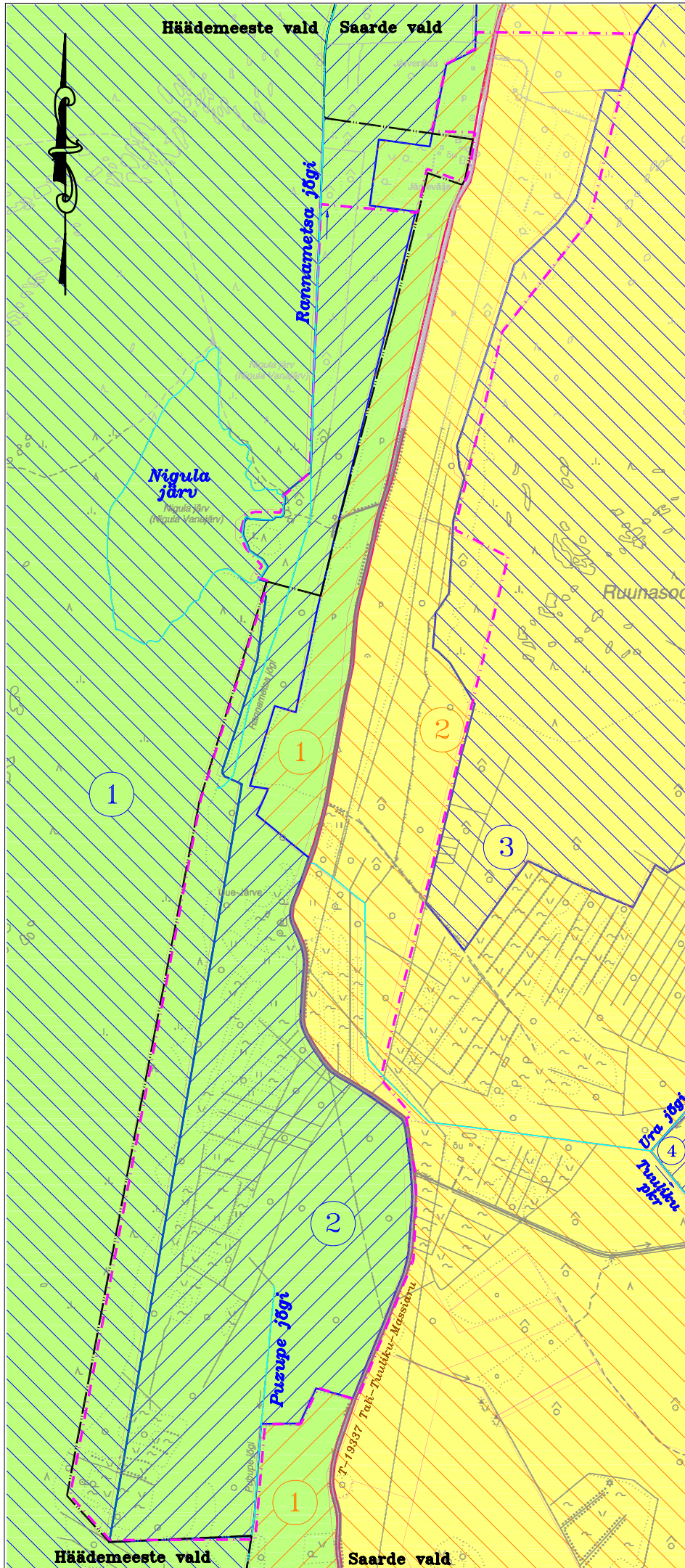
3.2.1 MAAKASUTUS

Planeeritav ala asub Natura 2000 võrgustiku loodus- ja linnualal ning Sookuninga looduskaitseala Sookuninga piiranguvööndis ja Ruunasoo sihtkaitsevööndis ning Nigula looduskaitseala Nigula sihtkaitsevööndis, Nigula piiranguvööndis ja Järve sihtkaitsevööndis (Joonis 6). Nigula looduskaitseala ja Sookuninga looduskaitseala on rahvusvahelise tähtsusega märgalad (Ramsari alad).

Planeeringuala põhjaosas asub looduslik rohumaa, kus on olemasolev ehitis. Ehitisel puudub looduskaitsealine või kultuuriline väärtus.

Planeeringuala loodeosa piirneb Nigula Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskusega.

Planeeringuala keskosas asub endine talukoht. Alal paiknevad lagunenenud taluhooned, mis on võssa kasvanud.



LEPPEMÄRGID

- DP ala piir
omavalitsuse piir (Maa-amet)
katastriüksuse piir
Nigula looduskaitseala (Eelis)
Sookuninga looduskaitseala (Eelis)
sihtkaitsevöönd (Eelis)
1. Nigula LKA, Nigula skv
2. Nigula LKA, Järve skv
3. Sookuninga LKA, Ruunasoo skv
4. Sookuninga LKA, Kodaja skv
piiranguvöönd (Eelis)
1. Nigula LKA, Nigula pv
2. Sookuninga LKA, Sookuninga pv

Märkused:

1. Alusplaan: Eesti Põhikaart
2. Eelis – looduskaitsealine informatsioon
"EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem – Keskonnaregister) KeM Info- ja Tehnokeskus,
andmed seisuga 10.05 ja 28.05.2007

 Kobras AS Teguri 37B Tartu 50107	tel. 730 0310 faks 730 0315 www.kobras.ee kobras@kobras.ee	HÄÄDEMEESTE VALLAVALITSUS					
		PÄRNUMAA, HÄÄDEMEESTE JA SAARDE VALD JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGUGA KAVANDATAVATE TEGEVUSTE KESKKONNAMOJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANNE					
		Joonise nimetus					
		LOODUSKAITSEALAD					
		Juhataja Urmas Uri urmas@kobras.ee					
Koostas E.Kõnd Kontrollis K.Kukk	Kuupäev 17.09.2007	Joonis 6	Jooniseid 9	Mõõtkava 1:15000	Töö nr S 156-1	Lk 20	

Planeeringuala koosneb järgmistest maaüksustest:

- Järveniidu (katastritunnus 78201:003:0117, pindala 2,7 ha, sihtotstarve maatulundusmaa);
- Järve (78201:003:0118, pindala 30,6 ha, sihtotstarve maatulundusmaa);
- Jäärja metskond (78201:003:0132, pindala 6 ha, sihtotstarve maatulundusmaa);
- Järvevälja (78201:003:0119, pindala 8,4 ha, sihtotstarve maatulundusmaa);
- Uue-Järve (78201:004:0041, pindala 12,1 ha, sihtotstarve maatulundusmaa);
- Uue-Järve (78201:004:0042, pindala 38,9 ha, sihtotstarve maatulundusmaa);
- Riigi reservmaa piiriettepanek nr AT040119085;
- Nigula looduskaitseala (78201:004:0082, pindala 31,3 ha, sihtotstarve kaitsealune maa);
- Riigi reservmaa piiriettepanek nr AT0411180020;
- T-19337 Tali-Tuuliku-Massiaru (78201:003:0057, pindala 8,63 ha, sihtotstarve transpordimaa);
- T-19337 Tali-Tuuliku-Massiaru (78201:004:0024, pindala 6,98 ha, sihtotstarve transpordimaa);
- Reformimata riigimaa.

3.2.2 OLEMASOLEVAD EHITISED

Planeeringuala põhjaosas Järveniidu maaüksusel asub lagunenud kahekorruseline puithoone. Järveniidu maaüksuse lääneküljes kulgeb mööda kinnistupiiri madal kiviaed.

Planeeringuala kirde- ja idaosas asub Ruunasoo sooserva elupaikade taastamise ala. Planeeringuala lääneosas asub Nigula õpperaja alguspunkt. Alal asub parkla ning 4 WC-d. Õpperaja alguses asub ekspositsioonipaviljon.

Planeeritava ala edelaosa piirneb Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu – Viljandi regiooni Nigula keskuse alaga, kus asub kontorihoone koos abihoonetega.

Detailplaneeringuala keskosas asuvad lagunenud taluhooned.

3.2.3 ASUSTUS

Saarde valla pindala on 706,9 km², olles pindalalt suurim omavalitsus Pärnu maakonnas.

Elanike arv Saarde vallas on 01.01.2006. aasta seisuga 5178. Saarde vald omab ühist piiri Läti Vabariigiga (Saarde valla arengukava 2006 – 2011).

Elanike arv Häädemeeste vallas on 01.01.2007. aasta seisuga 3157. Rahvaarv on viimase seitsme aasta jooksul stabiilselt vähenenud. Kui Pärnumaa rahvaarv on vähenenud peamiselt negatiivse loomuliku iibe tõttu, siis Häädemeeste vallas on viimasel kuuel aastal lisandunud ka väljaränne (Häädemeeste valla arengukava 2007 – 2016).

Planeeritav ala on suhteliselt väheasustatud piirkond, planeeritava ala põhjaosa piirneb Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskusega. Lähimad suuremad keskused planeeritavale alale on Häädemeeste (ca. 26 km) ja Kilingi-Nõmme (ca. 23 km). Lähim asustatud punkt on Tali küla, jäädes ca. 7 km kaugusele.

3.2.4 KOMMUNIKATSIOONID JA TEEDEVÕRK

Planeeritavat ala läbib kõrvalmaantee T-19337 Tali-Tuuliku-Massiaru. Tegemist on ligikaudu 7 m laiuse kruusakattega maanteega.

Müraprobleemi planeeritaval alal ei esine, sest tegemist on kõrvalise alaga ning Tali-Tuuliku-Massiaru maanteel vaadeldavas lõigus on liiklusintensiivsus praktiliselt olematu.

Kaitseala elektriliinid paiknevad Tali-Tuuliku-Massiaru maantee ääres ning on amortiseerunud ja vajavad väljavahetamist.

3.3 MAASTIK, GEOLOOGILINE EHITUS JA HÜDROGEOLOOGILISED TINGIMUSED

Järve külastusalade detailplaneeringuala paikneb Metsepole maastikurajoonis, mille eripäraks on lainjate moreentasandike vaheldumine lõunasuunaliste madalate voorjate künniste ning jõgede madalate moldorgudega ja kus laiu kulutusnõgusid katavad sood. Ala on olnud jääaja lõpul või ka jääajajärgsel ajal suure veekogu põhi ja tänapäeval kujutab endast sisemaist soostunud madalikku. Endisaegsesse veekogusse kandunud peeneteralised setted tasandasid veekogu põhja ja moodustasid vettpidavaid kihte, mistõttu veekogu püsis pikemat aega ja hakkas hiljem ulatuslikult soostuma (osa soid on tekkinud ka otse rannavallide taha).

Maapinna absoluutkõrgused jäävad põhiliselt vahemikku 50-60 m ümp ja maapinna kallakus üldjoontes detailplaneeringuala põhjapoolses osas on põhja ja lääne suunas, lõunanurgas aga lõuna poole.

Üldgeoloogiliselt jääb vaadeldav ala Kesk-Devoni kivimite avamusalale, kus aluspõhja ülemise osa moodustavad Aruküla lademe (D_2ar) kirjuvärvilised aleuoliidid, liivakivid ja savid.

Pinnakatte moodustavad kohati rähkse punakaspruuni saviliivmoreeni-, liiva-, liivsavi-, savi- ja aleuriidikihid ning paiguti 7 m paksused soosetted. Pinnakatte paksus võib olla ebaühtlane ja ulatuda 2-3 meetrist mitmekümne meetrini. Turbalasundis esineb rabaturba kõrval ka siirdesoo- ja madalsooturvast. Muldadest on levinumad väheviljakad soostunud leedemullad ja turbamullad.

Veevarustuses kasutatakse Häädemeeste ja Saarde vallas Devoni ja Siluri põhjaveehorisoni vett. Hajaasustuse veevarustuses on kasutusel Kvaternaari veekiht, mille veekvaliteet võib olla muutlik, kaevude sügavus 2-5 meetrit. Kvaternaari veekiht on seotud erineva geneesiga setetega, vaadeldaval alal turba-, liiva- ja moreenilasunditega ning moreenis leiduvate vahekihtide ja läätsedega.

Veerežiimi mõjutab ala paiknemine rabade keskel. Sookuninga raba, Ruunasoo ja Tõrga raba kuuluvad Sookuninga LKA-sse ja rabad on väga olulised ümbruskonna veeolude reguleerijadena. Nigula LKA-sse kuuluv Nigula raba on kujunenud Antsülusjärve laguunist ning rabas on sellest veekogust veel reliktina säilinud ca. 17 ha järv, mille ümber on ca. 60 ha-l moodustunud palju laukaid.

Vabapinnaline põhjavee tase on soosalal maapinnalähedane, küngastel ca. 5 meetri sügavusel, kus kõrgveeperioodidel on veetase valdavalt 0 meetrit maapinnast. Ülemine põhjaveekiht toitub sademete veest ning sügavamal lasuvatest survealistest põhjaveekihtidest, regionaalne toiteala on idas-kagus.

Põhjavee looduslik kaitstus sõltub maastiku tüübist ning ala geoloogilisest ehitusest. Olulised on aluspõhja kivimeid katva pinnakatte paksus ja lõimis. Põhjavee looduslik kaitstus pindmise reostuse eest on maakonna lõunaosas valdavalt rahuldav, rabade vahele jääval moreenpinnaste alal kuni keskmiselt kaitstud. Planeeringualal majandustegevusega kaasnevat põhjaveereostust ei ole tuvastatud.

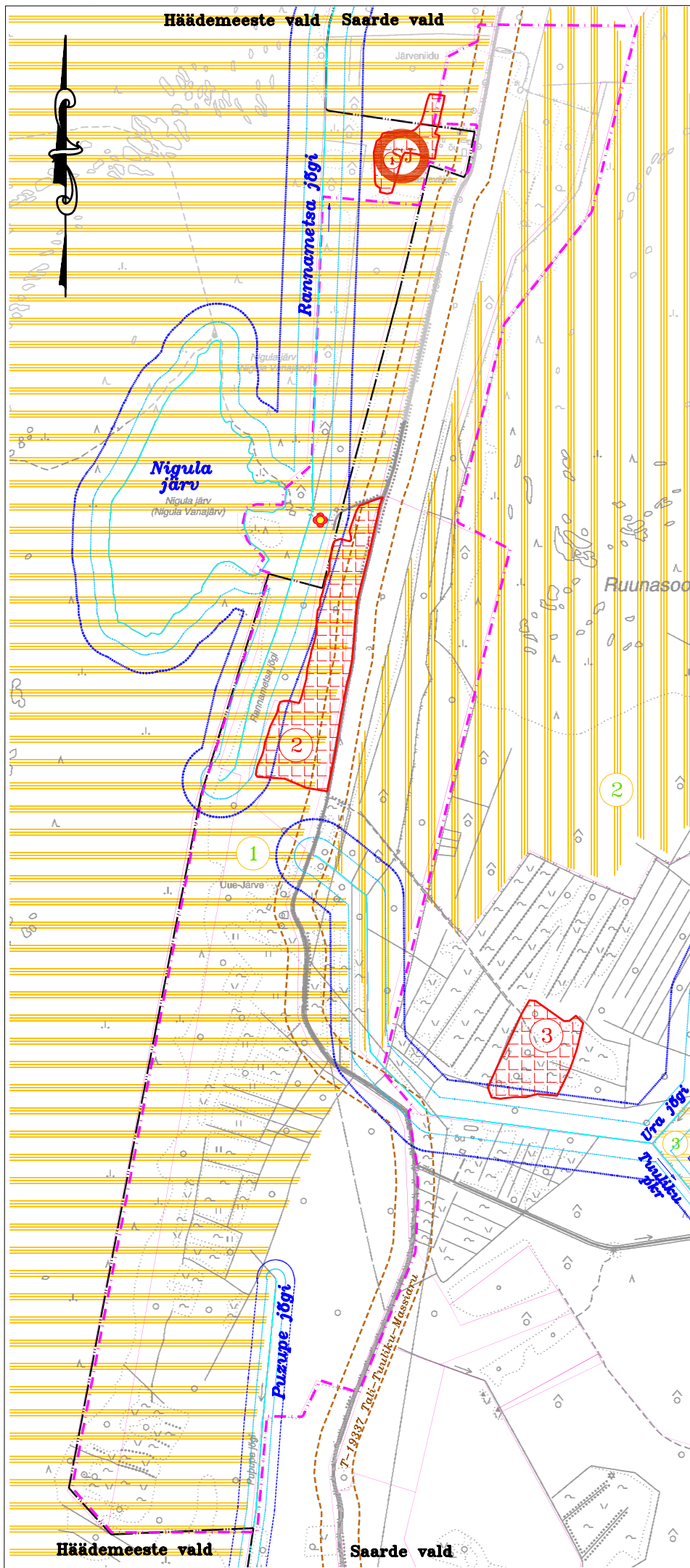
3.4 HÜDROLOOGILISED TINGIMUSED

Planeeringuala jääb Pärnu alamvesikonna territooriumile. Planeeringuala lääneosa läbib Rannametsa jõgi (kood 115080, pikkus 31 km, valgala 173 km²), mille lähe on Nigula raba. Planeeringualast läänes asub 17,9 ha suurune Nigula järv. Planeeringuala lõunaosa veestab Pužupe jõgi (pikkus 14 km, valgala 20,4 km²) ja Ura jõgi (kood 114810, pikkus 50 km, valgala 187 km²).

Planeeringuala lääneosas asub Nigula raba ja planeeringuala idaosas asub Ruunasoo.

3.5 TAIMESTIK JA LOOMASTIK, KAITSTAVAD LIIGID

Detailplaneeringuala ja lähiümbruse taime- ja loomastiku kohta on andmeid küsitud Eesti Looduse Infosüsteemist (EELIS info seisuga 10.05.2007 ja 28.05.2007) (Joonis 7).



Märkused:

1. Alusplaan: Eesti Põhikaart
2. Eelis - looduskaitse informatsioon
"EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem - Keskonnaregister) KeM Info- ja Tehnokeskus, andmed seisuga 10.05 ja 28.05.2007

LEPPEMÄRGID

- DP ala piir
- omavalitsuse piir (Maa-amet)
- katastrilise piir
- Urglooduse raamatu objektid (Eelis)
 1. Nigula soo
 2. Ruuna soo
 3. Tõrga soo
- III kaitsekategooria taimeliigi (mets-kuukress) kasvukoht (kaitseala töötajate andmetel)
- niidud - Pärandkoosluste Uingu mitu inventuuri andmed (Eelis)
 1. koodn 6989
 2. koodn 6989
 3. koodn 4877
- kalda piiranguvöönd 100 ja 50 m vastavalt looduskaitsealale (Eelis)
- kalda ehituskeelvöönd, 50 ja 25 m vastavalt looduskaitsealale
- Nigula seirajaam /välisõhu seire/ (Eelis)
- riigimaantee kaitsevöönd 50 m, vastavalt teeseadusele

 tel. 730 0310 faks 730 0315 www.kobras.ee kobras@kobras.ee		HÄÄDEMEESTE VALLAVALITSUS			
		PÄRNUMAA, HÄÄDEMEESTE JA SAARDE VALD			
		JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGUGA KAVANDATAVATE TEGEVUSTE			
		KESKKONNAMOJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANNE			
Kobras AS Teguri 37B Tartu 50107	Koostas E. Kõnd	Juhataja Urmas Uri urmas@kobras.ee	Joonise nimetus KESKKONNAINFO JA TEISED KESKKONNAPIIRANGUD		
	Kontrollis K. Kukk	Kuupäev 17.09.2007	Joonis 7	Joonise id 9	Mõõtkava 1:15000
					Töö nr S 156-1
					Lk 24

Pärandkoosluste Kaitse Ühingu poolt 2001. aastal teostatud niitude inventuuri andmetel esineb planeeringuala keskosas poollooduslik kooslus niiske pärisaruniit. Tegemist on liigivaese niiduga, mille esteetiline ja floristiline väärtus on keskmine. Planeeringuala põhjaosa piirneb liigivaese niiske pärisaruniiduga, mille floristiline ja esteetiline väärtus on keskmine.

Kaitseala töötajate andmetel esineb mets-kuukressi (*Lunaria rediviva*) ala nr 1. Tegemist on III kaitsekategooria liigiga (Joonis 7). Kaitseala töötajate andmetel esineb planeeringualal kõdu-koralljuur (II kaitsekategooria, mille kasvukoha andmeid ei tohi avaldada).

Planeeringuala põhjapoolses osas asuvad tiigid (linaleoaugud) on olnud elupaigaks kahepaiksetele.

Planeeringuala väärtuslikud elupaigad on esitatud joonisel 8.

3.6 KAITSTAVAD ALAD JA MUINSUSKAITSE

3.6.1 KAITSTAVAD ALAD

Planeeritav ala asub Natura 2000 võrgustiku Põhja–Liivimaa linnuhoiualal. Planeeringuala lääneosa asub Natura 2000 võrgustiku Nigula looduslal ning planeeringuala idaosa asub Natura 2000 võrgustiku Sookuninga looduslal (Joonis 8). **Natura 2000 võrgustik on üle-euroopaline kaitstavate alade võrgustik, mille eesmärgiks on tagada haruldaste ja ohustatud liikide ja nende elupaikade kaitse.** Planeeringuala lääneosa asub Sookuninga looduskaitseala Sookuninga piiranguvööndis ja Ruunasoo sihtkaitsevööndis ning planeeringuala idaosa asub Nigula looduskaitseala Nigula piiranguvööndis, Nigula sihtkaitsevööndis ja Järve sihtkaitsevööndis (Joonis 6). Nigula looduskaitseala ja Sookuninga looduskaitseala on rahvusvahelise tähtsusega märgalad (Ramsari alad).

Nigula looduskaitseala

Nigula looduskaitseala väärtuseks on soostik koos seda ümbritsevate põliste metsadega. Looduskaitseala on loodud soostiku ja seda ümbritsevate metsade säilitamiseks looduslikus olekus ning looduslike elukoosluste dünaamika uurimiseks, tagades protsesside looduliku kulgemise. Kaitseala moodustati 11.07.1957. 17.06.1997 kanti Nigula looduskaitseala rahvusvahelise tähtsusega märgalade nimekirja. Alates 1979. aastast on Nigula looduskaitseala rahvusvahelise tähtsusega linnuala.

Nigula looduskaitsealast poole moodustab Nigula soostik, kuhu jääb ka reliktne Nigula järv, ülejäänud ala on kaetud metsa ning vähesel määral kultuurmaastikuga. Nigula soostikus domineerib lageraba. Rabas on rohkem kui 370 maalilist väikest veekogu - laugast. Soosaarte ümbruses esineb siirdesood. Soostikku läbib põhja-lõuna sihiline voor, mille harja kõrgemad paigad moodustavad loodusliku salumetsaga kaetud soosaartest ehk võhmastest koosneva rea ("Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnanähtused").

Nigula looduskaitsealal paikneb seitsme kilomeetri pikkune kahe vaatetorniga õpperada. Laudtee lookleb erinevate sootüüpide ja laugaste vahel ning sellelt saab vaadata Eestis ainulaadset "uppuvat" rabasaart, kus kasvab inimkæe kujundamisest sajandeid puutumata jäänud salumets ("Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused").

"Nigula looduskaitseala kaitse-eeskiri" on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 27.01.2006 määrusega nr 24.

Vastavalt kaitse-eeskirjale on Nigula looduskaitseala kaitse-eesmärgid:

1) Nigula soostiku ja sellega piirnevate alade koosluste ning kaitsealuste liikide elupaikade ja maastiku kaitse;

2) EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liikide – suur-laukhane (*Anser albifrons*), väike-laukhane (*Anser erythropus*), väike-konnakotka (*Aquila pomarina*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), öösorri (*Caprimulgus europaeus*), must-toonekure (*Ciconia nigra*), soo-loorkulli (*Circus pygargus*), rukkiräägu (*Crex crex*), laululuige (*Cygnus cygnus*), valgeselg-kirjurähni (*Dendrocopos leucotos*), väike-kärbsenäpi (*Ficedula parva*), värbkaku (*Glaucidium passerinum*), sookure (*Grus grus*), rabapüü (*Lagopus lagopus*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), laanerähni e kolmvarvas-rähni (*Picoides tridactylus*), hallpea-rähni e hallrähni (*Picus canus*), händkaku (*Strix uralensis*), tedre (*Tetrao tetrix*), metsise e mõtuse (*Tetrao urogallus*), mudatildri (*Tringa glareola*) ja rändlinnuliikide kaitse;

3) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – huumustoiteliste järvede ja järvikute (3160)3, niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), rabade (7110*), siirde- ja õõtsiksoode (7140), vanade loodusmetsade (9010*), vanade laialehiste metsade (9020*), rohunditerikaste kuusikute (9050), puiskarjamaade (9070), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080), siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) ning II lisas nimetatud liikide – hariliku lendorava (*Pteromys volans*) ja laialehise nestiku (*Cinna latifolia*) kaitse.

Sookuninga looduskaitseala

Sookuninga looduskaitseala moodustati 08.10.1999 (pindala 3474 ha). Läti Vabariigis asub kaitseala vastas Põhja-Vidzeme biosfäärikaitsealale jääv kaitseala Ziemelu Purvi. Sookuninga looduskaitseala hõlmab kuut erineva suurusega sood, kaitsealal asuvad ka Pärnu kõige esinduslikumad põlismetsaalad (Rongu ürgmets).

"Sookuninga looduskaitseala kaitse-eeskiri" on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 25.01.2006 määrusega nr 22.

Vastavalt Sookuninga looduskaitseala kaitse-eeskirjale on Sookuninga looduskaitseala kaitse-eesmärk:

- 1) ulatusliku sooala ja sellega piirnevate alade koosluste ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse;
- 2) EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liikide – suur-laukhane (*Anser albifrons*), väike-laukhane (*Anser erythropus*), väike-konnakotka (*Aquila pomarina*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), öösorri (*Caprimulgus europaeus*), must-toonekure (*Ciconia nigra*), soo-loorkulli (*Circus pygargus*), rukkiräägu (*Crex crex*), laululuige (*Cygnus cygnus*), valgeselg-kirjurähni (*Dendrocopos leucotos*), väike-kärbsenäpi (*Ficedula parva*), värbkaku (*Glaucidium passerinum*), sookure (*Grus grus*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), laanerähni e kolmvarvas-rähni (*Picoides tridactylus*), hallpea-rähni e hallrähni (*Picus canus*), händkaku (*Strix uralensis*), tedre (*Tetrao tetrix*), metsise e mõtuse (*Tetrao urogallus*), mudatildri (*Tringa glareola*) ja rändlinnuliikide kaitse;
- 3) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – jõgede ja ojade (3260)³, niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), lamminiitude (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), puisniitude (6530*), rabade (7110*), siirde- ja õõtsiksoode (7140), vanade loodusmetsade (9010*), vanade laialehiste metsade (9020*), rohunditerikaste kuusikute (9050), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080), siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse ning II lisas nimetatud liikide – saarma (*Lutra lutra*) ja tiigilendlase (*Myotis dasycneme*) elupaikade kaitse.

Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldusest nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekirj» asub planeeringuala Põhja-Liivimaa linnualal, Nigula looduslal ja Sookuninga looduslal, kus tegevuste kavandamisel tuleb hinnata nende mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

Planeeritav ala asub Natura 2000 võrgustiku loodus- ja linnualal ning Sookuninga looduskaitseala Sookuninga piiranguvööndis ja Ruunasoo sihtkaitsevööndis ning Nigula looduskaitseala Nigula piiranguvööndis, Nigula sihtkaitsevööndis ja Järve sihtkaitsevööndis. Nigula looduskaitseala ja Sookuninga looduskaitseala on rahvusvahelise tähtsusega märgalad (Ramsari alad).

3.6.2 MUINSUSKAITSE

Kultuurimälestiste riikliku registri andmetel ei jää Järve külastusala detailplaneeringu alale ega lähialale kultuurimälestisi.

Kultuuripärandiga seotud objektiks planeeringualal on ala lõunaosas olev vana taluvare.

4. DETAILPLANEERINGU VASTAVUS SEADUSANDLUSELE

4.1 DETAILPLANEERINGU VASTAVUS PÄRNU MAAKONNAPLANEERINGULE, MAAKONNAPLANEERINGU TEEMAPLANEERINGULE "ASUSTUST JA MAAKASUTUST SUUNAVAD KESKKONNATINGIMUSED", SAARDE VALLA ARENGUKAVALLE 2006-2011, HÄÄDEMEESTE VALLA ARENGUKAVALLE 2007 – 2016, PÄRNU ALAMVESIKONNA VEEMAJANDUSKAVALLE, PÄRNU MAAKONNA PUHKE- JA TURISMIMAJANDUSE ARENGUKAVALLE 2005 - 2008 NING HÄÄDEMEESTE JA SAARDE VALLA ÜLDPLANEERINGUTE EELNÕUDELE

Pärnu maakonnaplaneering on kehtestatud 1998 aastal.

Tuleviku kavandamisel tuleb jälgida säästva arengu põhimõtteid. Vastavalt maakonnaplaneeringule on Pärnu maakonna kaks peamist ressursi ja suurimat väärtust inimene ja loodus.

Pärnu maakonnaplaneeringu teemaplaneering "**Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused**" on kehtestatud Pärnu maavanema 20.05.2003 korraldusega nr 80.

Teemaplaneering määrab asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused ning loob eeldused keskkonnakaitseliselt põhjendatuma ruumistruktuuri kujunemiseks ja säästvaks arenguks Pärnumaal. Maakasutuse ja asustuse arendamisel ning kavandamisel tuleb arvestada nii neid tingimusi kui ka kehtivaid seadusi ning teisi õigusakte.

Väärtuslike maastike alateemas on käsitletud ja väärtustatud eelkõige traditsioonilist kultuurmaastikku, kus on kontsentreeritud ja hästi säilinud kujul „loetav“ meie ajalugu. **Vastavalt teemaplaneeringule asub Järve külastusala Põhja – Liivimaa väärtuslikul maastikul.** Väärtuslike maastike hindamise ja määratlemise aluseks olid põhiliselt viit tüüpi väärtused: kultuurilis-ajalooline, esteetiline, looduslik, identiteediväärtus ning puhkeväärtus ja turismipotentsiaal. Piirkond on oluline peatuspaik läbirändavatele hanedele ja sookurgedele, oluline toitumis- ja sigimisala paljudele metsa- ja sooliikidele, mis toetab ka elujõulist suurkiskjate asurkonda.

Rohelise võrgustiku määratlemise eesmärgiks on tagada Pärnumaale iseloomulike ökosüsteemide ja liikide säilimine, looduslike, pool-looduslike ja teiste väärtuslike ökosüsteemide kaitsmine ning looduskasutuse juures säästlikkuse printsiibi järgimine. Rohelise võrgustiku elemendid on esitatud joonisel 9.

Ehkki looduslikud tuumalad on võetud kaitse alla, on ökosüsteemi tervikliku funktsioneerimist ohustavaid olulisi ohte, mis tulenevad nii kaitstavate alade sisemistest kui ka välistest arengutest. Ohuteguriteks on kuivenduse mõju soode servaalades, intensiivne metsaraie ümbruskonna metsades, põllumajandusliku maa mahajätmine ja pool-looduslike alade võsastumine, suurkiskjate ja nende saakloomade üleküttimine, reguleerimata turism. Ohtude realiseerumise tagajärjel väheneb taimestiku mitmekesisus ja peatuvate rändlindude puhkevõimalused ning suurkiskjate asurkonna elujõud.

Ramsari aladel, mis jäävad kaitsealadele, kehtib vastava kaitseala kaitse-eeskiri. Lisapiirangud Ramsari aladel ei ole. Üldiseks tingimuseks on – mitte kavandada Ramsari aladel tegevusi, mis võivad halvendada nende soodsat loodusseisundit.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus Pärnu maakonnaplaneeringu teemaplaneeringuga “Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused”.

Saarde valla arengukava 2006 – 2011 on kinnitatud Saarde Vallavolikogu 31.05.2006 määrusega nr 20 ning muudetud Saarde Vallavolikogu 31.01.2007 määrusega nr 2.

Saarde valla arengukava aastateks 2006 – 2011 eesmärk on kirjeldada Saarde valla piirkonna investeringuvajadusi lähtuvalt omavalitsuse vajadustest ja probleemidest, arengu visioonist lähtuvaid eesmärke, arengusuundi ja põhimõtteid.

Vastavalt arengukavale omavad piirkonnale iseloomulikud metsad, sood, järved ja rabad turismi arendamise seisukohast olulist tähtsust. Samuti on väga olulised piirkonnas paiknevad looduskaitsealad: Sookuninga ja Nigula Looduskaitseala. Turismimajanduse arendamisel looduskaitsealade vahetus läheduses tuleb arvestada seal kehtivate piirangutega, mis tulenevad looduskaitseala kaitsekorralduskavast. Head arengueeldused on piirkonnas jahiturismil piirkonna soodsast looduskeskkonnast ja siin pesitsevate ulukite arvukusest tulenevalt.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus Saarde valla arengukavaga 2006 – 2011.

Häädemeeste valla arengukava 2007 – 2016 on kehtestatud Häädemeeste Vallavolikogu 29.06.2007 määrusega nr 7.

Arengukava on omavalitsusüksuse pika- ja lühiajalise arengu eesmärke määratlev ja nende elluviimise võimalusi kavandav dokument, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi ning on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele.

Vastavalt arengukvale on turismiarendus, eelkõige loodusturismiga seonduv valla üks prioriteetseid tulevikualasid. Suurt potentsiaali omistatakse puhkemajanduse laiendamisele ning turismitalude tekkele. Valla arengu seisukohalt on oluline loodusressursside hoidmine ja säästev kasutamine.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus Häädemeeste valla arengukavaga 2007 – 2016.

Pärnu alamvesikonna veemajanduskava on kinnitatud keskkonnaministri 10.03.2005 käskkirjaga nr 254.

Tulenevalt Eesti Veeseadusest, mis lähtub Euroopa Liidu veepoliitika raamdirektiivist, on veekogude kaitse ja kasutamise põhimõtteks valgalapõhine majandamine.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus Pärnu alamvesikonna veemajanduskavaga.

Pärnu maakonna puhke- ja turismimajanduse arengukava 2005 – 2008 eesmärgiks on turismi- ja puhkemajanduse arendamine Pärnu maakonnas. Loodusressursid on turismi- ja puhkemajanduse arendamisest lähtuvalt kõige olulisemaks sisendiks maakonna turismitootes.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei lähe vastuollu Pärnu maakonna puhke- ja turismimajanduse arengukavaga.

Häädemeeste valla üldplaneeringu eelnõu kohaselt on Häädemeeste Vallavalitsus kuulutanud turismiarengu valla üheks prioriteediks. Maakasutus reguleeritakse looduskaitseala kaitse-eeskirjaga.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus Häädemeeste valla üldplaneeringu eelnõuga.

Saarde valla üldplaneeringu eelnõu kohaselt on oluline silmas pidada, et ehitiste ja infrastruktuuri rajamisel ei võetaks kasutusele väärtuslikku põllumaad.

Väärtusliku maastiku omapärast tulenevalt on väärtuslikele maastikele sh ka ilusatele teelõikudele, teemaplaneeringuga seatud teatud eritingimusi, mis kehtivad üksnes antud ala piires. Üldised nõuded väärtuslike maastike säilimiseks (soovitused ja nõuded vt ka maakonna teemaplaneeringust) on järgmised:

- Korraldada valla väärtuslike maastike hooldus ning vajadusel ka taastamine, milleks koostatakse hooldussoovitused /maastikuhoolduskavad;
- Hoida alles traditsiooniline maakasutus ja maastikud, kus tavapärasest paremini on säilinud välja kujunenud asustusstruktuur, teedevõrk ja arhitektuur;

- Mitte lubada maastikku muutvaid tegevusi. Maastikku muutvad tegevused on konkreetse maastiku kultuur-ajaloolisest taustast lähtuvalt mittesobivate ehituste rajamine sh hoonete, turismirajatiste ja teede ehitamine/õgvendamine, veekogude reguleerimine, maade ümberkruntimine jms;
- Sobitada uusi elemente ja maakasutust vanaga nii, et ei tekiks häirivat ebakõla ning ei rikutaks pöördumatult olemasolevaid väärtusi;
- Kaunid tee- ja veeteelõigud on sobilikud kasutamiseks matkateena. Säilitada kaunid teelõigud, mis paiknevad enamasti mitu aastasada vanadel ja õgvendamata teedel, endisena;
- Säilitada silmapaistvalt ilusad vaatekohad avatuna, kavandada ilusate vaatekohtadega paigad puhkekohtadeks ja avaliku kasutusega aladeks;
- Reguleerida turism ja puhkealade kasutamine nii, et see tegevus ei ohustaks ega risustaks maastikke.

Järve külastusala detailplaneeringu ala jääb Põhja-Liivimaa märgalale, mis on hästi eksponeeritud ja väärtuslik loodusmaastik. Alale tuleb koostada hooldussoovitused. Korrastada ja tähistada tuleb kaitseväärtusega üksikobjektid ning nende juurdepääsud. Kuna ala on sobiv looduspuhkuseks, siis tuleb arendada matkaradu.

Järve külastusala asub rohelise võrgustiku tugialal, kus looduslike alade osatähtsus ei tohi langeda alla 90%. Tuleb tagada alade läbimõõdud/pindala ja kompaktsus. Tuleb vältida asustuse tekkimist ja uusehitisi (sh uued tehnokoridorid). Lubatud on ehitada kaitseala või puhkeala teenindavaid rajatisi (nt viidad, laudteed, pingid, prügikastid, vaatlustornid jne) ja kuni 20 m² suuruseid looduskeskkonda sobituvaid hooneid. Keelatud on asfalteeritud teede rajamine ja olemasolevate pinnasteede asfalteerimine. Tugialal paikneva maaüksuse (sh katastriüksuse) sihtotstarbe muutmine võib toimuda ainult maatulundusmaaks või kaitsealuseks maaks kui kehtestatud detailplaneeringuga pole määratud teisiti.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus Saarde valla üldplaneeringu eelnõuga.

4.2 DETAILPLANEERINGU VASTAVUS NIGULA JA SOOKUNINGA LOODUSKAITSELADE KAITSE-EESKIRJADELE

Nigula looduskaitseala kaitse-eeskiri, Vabariigi Valitsuse 27.01.2006 määrus nr 24.

Planeeringuala loode-lääne-edela osa asub Nigula looduskaitseala Järve sihtkaitsevööndis ning Nigula piiranguvööndis. Planeeringuala edelaosa asub Nigula looduskaitseala Nigula sihtkaitsevööndis. Järve sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on koosluste tüübi säilitamine, liikide ja

vanuse mitmekesisuse hoidmine, looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine. Nigula piiranguvööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine. **Nigula sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on soo- ja metsaökosüsteemide arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina.**

§ 12. Lubatud tegevus (sihtkaitsevööndis)

(1) Inimestel on lubatud viibida kaitseala valitseja ettevalmistatud ja tähistatud õppe- ja matkarajal ning korraldada seal kuni 50 osalejaga rahvaüritusi.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud:

1) inimeste viibimine väljaspool ettevalmistatud ja tähistatud õppe- ja matkarada, marjade, seente ja muude metsa kõrvalsaaduste korjamine;

2) rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine õppe- ja matkarajal ning rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades;

3) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;

4) olemasolevate teede ja jalgradade hooldustööd;

5) loodusliku veerežiimi taastamine;

6) Laiksaare, Kuuselohu, Järve, Kolbergi ja Strupa sihtkaitsevööndis metsakoosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas;

7) olemasolevate ehitiste hooldustööd;

8) võõrliikide eemaldamine.

§ 13. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud:

1) majandustegevus;

2) loodusvarade kasutamine;

3) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul tee rajamine, tehnovõrgurajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks;

4) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd.

§ 17. Lubatud tegevus (piiranguvööndis)

(1) Piiranguvööndis on lubatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) kuni 20 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades;
- 3) ehitiste, kaasa arvatud ajutiste ehitiste püstitamine, arvestades käesoleva määruse § 5 lõike 2 punktides 5–8 sätestatut.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmise, koprattammide madaldamine;
- 2) uute veekogude, sildade ja truupide rajamine;
- 3) enam kui 20 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades.

§ 18. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) maavara kaevandamine, välja arvatud «Maapõueseaduse» § 59 lõikes 2 sätestatud juhul kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades;
- 2) uuendusraie, välja arvatud turberaie, kusjuures tuleb säilitada koosluse liikide ja vanuse mitmekesisus;
- 3) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 4) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine metsamaal ja looduslikul rohumaal;
- 5) uue maaparandussüsteemi rajamine.

§ 19. Vajalik tegevus

Piiranguvööndis on poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ja taastamiseks vajalik tegevus, nagu rohu niitmine, loomade karjatamine ning koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile.

Sookuninga looduskaitseala kaitse-eeskiri, Vabariigi Valitsuse 25.01.2006 määrus nr 22.

Järve külastusala detailplaneeringu ala jääb Sookuninga looduskaitseala Ruunasoo sihtkaitsevööndisse ning Sookuninga piiranguvööndisse.

Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on liigikaitse, looduse mitmekesisuse ning maastikuilme säilitamine ja taastamine. Piiranguvööndi metsa kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine.

§ 9. Lubatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on lubatud kuni 40 osalejaga rahvaürituste korraldamine.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud:

1) metsakoosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile Rakste, Ruunasoo ja Kabja sihtkaitsevööndis aastaringsest, 16. septembrist 15. aprillini Raessaare ning 1. augustist 31. jaanuarini Jäärja, Kodaja, Rongu, Rootsimäe, Sandre ja Sookuninga sihtkaitsevööndis, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo, raielangi suuruse, kuju, puhastamise viiside, laoplatside rajamise ning puistu koosseisu ja täiuse osas;

2) rohkem kui 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine;

3) olemasolevate teede ja sihtkaitsevööndite piirikraavide hooldustööd;

4) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;

5) Raessaare, Rootsimäe (Jäärja metskonna kvartalis 152), Sandre (Jäärja metskonna kvartalis 172), Rongu (Jäärja metskonna kvartalites 169 ja 191), Kodaja (Jäärja metskonna kvartalites 173–175 ja 88) ning Sookuninga sihtkaitsevööndis olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja veerežiimi taastamine;

6) olemasolevate ehitiste hooldustööd;

7) poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik tegevus;

8) võõrliikide eemaldamine.

§ 10. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud:

1) majandustegevus;

2) loodusvarade kasutamine;

3) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul tootmisotstarbeta ehitise või rajatise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks Jäärja, Kabja, Kodaja, Rakste, Rongu, Ruunasoo ja Sandre sihtkaitsevööndis;

4) inimeste viibimine Jäärja, Kodaja, Rongu, Rootsimäe, Sandre ja Sookuninga sihtkaitsevööndis 1. veebruarist 31. juulini ning Raessaare sihtkaitsevööndis 1. augustist 15. septembrini, välja arvatud üldkasutatavatel teedel, järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitseja nõusolekul teostatavatel teadustöödel ning kaitseala valitsemisega seotud tegevuses.

§ 11. Vajalik tegevus

Kabja, Rongu, Ruunasoo ja Sandre sihtkaitsevööndis on poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ja taastamiseks vajalik tegevus, nagu heina niitmine, loomade karjatamine ning koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile.

§ 13. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi metsa kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine.

§ 14. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) ehitiste, kaasa arvatud ajutiste ehitiste püstitamine, arvestades käesoleva määruse § 5 lõike 2 punktides 5–8 sätestatut;
- 3) kuni 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine;
- 2) uute veekogude, sildade ja truupide rajamine;
- 3) uuendusraie;
- 4) rohkem kui 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas.

§ 15. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) maavara kaevandamine, välja arvatud «Maapõueseaduse» § 59 lõikes 2 sätestatud juhul kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades;
- 2) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 3) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine metsamaal ja looduslikul rohumaal;
- 4) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 5) pilliroo varumine külmumata pinnaselt.

§ 16. Vajalik tegevus

Piiranguvööndi poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ja parandamiseks vajalik tegevus, nagu heina niitmine, loomade karjatamine ning koosluste kujundamine. Poollooduslike koosluste esinemisalal Matsi maaüksusel on vajalik ülepinnaline heina niitmine üks kord aastas.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevuste rakendamisel tuleb arvestada sihtkaitsevööndites ja piiranguvööndites kehtivate piirangutega. Planeeringuala lõunaosas on Nigula sihtkaitsevööndis ette nähtud avatud maastike säilitamine, niitmine ja karjatamine. Samas on Nigula sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk soo- ja metsaökosüsteemide arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina.

4.3 DETAILPLANEERINGU VASTAVUS KESKKONNASEADUSANDLUSELE JA KESKKONNAPIIRANGUTE ARVESTAMINE PLANEERINGUS

4.3.1 RANNA JA KALDA KAITSE

Järve külastusala lääneosa veestab Rannametsa jõgi (kood 115080, pikkus 31 km, valgala 173 km²), mille lähe on Nigula raba. Planeeringuala lõunaosa veestavad Pužupe jõgi (pikkus 14 km, valgala 20,4 km²) ja Ura jõgi (kood 114810, pikkus 50 km, valgala 187 km²). Pužupe jõe ja Ura jõe lähted on Pärnumaal Veelikse külas. Planeeringuala lääneosas asub Nigula järv.

Ranna ja kalda piirangu- ja ehituskeeluvööndi ulatus ning kasutamise kord on kehtestatud **Looduskaitseseadusega**, vastu võetud 21.04.2004 (RT I 2004, 38, 258). Rannametsa jõe ja Ura jõe piiranguvöönd on 100 m ja ehituskeeluvöönd on 50 m. Pužupe jõe ehituskeeluvöönd on 25 m ja piiranguvöönd on 50 m. Nigula järve piiranguvöönd on 100 m ja ehituskeeluvöönd 50 m.

§ 37. Ranna ja kalda piiranguvöönd

- (3) Ranna või kalda piiranguvööndis on keelatud:

- 1) reoveesette laotamine;
- 2) matmispaiga rajamine;
- 3) jäätmete töötlemiseks või ladustamiseks määratud ehitise rajamine ja laiendamine, välja arvatud sadamas;
- 5) maavara kaevandamine;
- 6) mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ja radu ning maastikusõidukiga sõitmine, välja arvatud tiheasustusalal haljasala hooldustööde tegemiseks, kutselise või harrastusliku kalapüügiõigusega isikul kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekogusse viimiseks ning maatulundusmaal metsamajandustöödeks ja põllumajandustöödeks.

§ 38. Ranna ja kalda ehituskeeluvöönd

(3) Ranna või kalda ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud.

(4) Ehituskeeld ei laiene:

1) hajaasustuses olemasoleva ehitise õuemaale ehitatavale uuele hoonele, mis ei jää veekaitsevööndisse;

1¹) tiheasustusala ehituskeeluvööndis varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele;

2) kalda kindlustusrajatisele;

3) supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele;

4) maaparandussüsteemile, välja arvatud poldrile;

5) olemasoleva ehitise esmakordsele juurdeehitisele juhul, kui juurdeehitise maht on väiksem kui üks kolmandik olemasoleva ehitise kubatuurist;

6) piirdeaedadele.

Kallasraja ning ranna või kalda veekaitsevööndi ulatus ja kitsendused on sätestatud **Veeseaduses**, vastu võetud 11.05.1994 (RT I 1994, 40, 655). Rannametsa jõe, Ura jõe, Pužupe jõe ja Nigula järve kallasraja laius on 4 meetrit ja veekaitsevööndi ulatus on 10 m.

§ 29. Veekaitsevöönd

(4) Veekaitsevööndis on keelatud:

- 1) maavarade ja maa-ainese kaevandamine ning geoloogilise uuringu teostamine;
- 2) puu- ja põõsarinde raie ilma maakonna keskkonnateenistuse nõusolekuta, välja arvatud raie maaparandussüsteemi eesvoolul maaparandushoiutööde tegemisel;
- 3) majandustegevus, välja arvatud heina niitmine ja roo lõikamine;
- 4) väetise, keemilise taimekaitsevahendi ja reoveesette kasutamine ning sõnnikuhoidla või -auna paigaldamine. Lubatud on taimekaitsevahendi kasutamine taimehaiguste korral ja kahjurite puhanguliste kollete likvideerimisel keskkonnateenistuse igakordsel loal.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus Veeseadusega.

4.3.2 SADEMEVESI

Vabariigi Valitsuse 31.07.2001 määrusega nr 269 "**Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord**" § 7 on kehtestatud nõuded saastunud sademevee veekogusse juhtimiseks.

- (1) Saastatud sademevett peab enne suublasse juhtimist puhastama nii, et see ei halvendaks suubla seisundit.
- (2) Saastatud sademevee tekke vältimiseks või selles reoainete koguse vähendamiseks peab reoveekogumisalade teid, väljakuid ja muid alasid, millelt sademevett ära juhitakse, regulaarselt kuivalt puhastama.
- (3) Sademeveelaskme kaudu tohib veekogusse, kuid mitte lähemale kui 200 m supelranna või supluskoha välispiirist, juhtida sademevett, mille keskmised reostusnäitajad ei ületa lisaks lisas 1 loetletud ohtlike ainete sisalduse piirväärtustele heljuvainesisaldust 40 mg/l ja naftasaaduste sisaldust 5 mg/l.

§ 10. Heitvee hajutatult pinnasesse immutamise nõuded

- (5) Sademevett, mis vastab §-s 7 ja lisas 3 esitatud nõuetele, tohib immutada pinnasesse, kuid mitte veehaarde sanitaarkaitsealal ja mitte lähemal kui 50 m selle välispiirist.

Saastunud sademevee kogumine ja läbi õlipüüduuri juhtimine on ette nähtud metsloomade taastuskeskuse juures olevast parklast ja autode pesuplatsilt.

4.3.3 JÄÄTMED

Jäätmeseadus, vastu võetud 28.01.2004 (RT I 2004, 9, 52), sätestab üldnõuded jäätmete tekke ning neist tuleneva tervise- ja keskkonnaohu vältimiseks ning jäätmehoolduse korralduse jäätmete ohtlikkuse ja koguse vähendamiseks, samuti vastutuse kehtestatud nõuete rikkumise eest.

Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 03.10.2002 määruses nr 1774/2002 sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste sanitaareeskirjad.

Loomseid kõrvalsaadusi ja neist saadud tooteid kogutakse, transporditakse, ladustatakse, käideldakse, töödeldakse, kõrvaldatakse, turustatakse, eksporditakse, veetakse transiidina ja kasutatakse vastavalt käesolevale määrusele.

Artikkel 5

2. 2. kategooria materjal kogutakse, transporditakse ja identifitseeritakse asjatu viivitusega vastavalt artiklile 7 ning, kui artiklites 23 ja 24 ei ole sätestatud teisiti, kõrvaldatakse järgmiselt:

a) hävitatakse kohe jäätmetena, põletades need vastavalt artiklile 12 heakskiidetud põletusrajatises;

f) inimestele või loomadele nakkavate haiguste nakkuskahtlusega metsloomade terveid kehasid või nende osi kasutatakse jahitrofeede valmistamiseks vastavalt artiklile 18 selleks otstarbeks heakskiidetud tehnilistes ettevõtetes; või

g) hävitatakse muude vahenditega või kasutatakse muul viisil pärast konsulteerimist asjakohase teaduskomiteega vastavalt artikli 33 lõikes 2 osutatud korras sätestatud eeskirjadele. Kõnealused vahendid võivad täiendada või asendada punktides a–f sätestatud vahendeid.

Artikkel 23

Liikmesriigid võivad pädeva asutuse järelevalve all lubada:

a) kasutada loomseid kõrvalsaadusi diagnostika, haridustegevuse ja teadusuuringute eesmärgil; ning

b) kasutada loomseid kõrvalsaadusi taksidermilisel eesmärgil vastavalt artiklile 18 selleks otstarbeks heakskiidetud tehnilistes ettevõtetes.

2. a) Liikmesriigid võivad lubada ka lõigus b määratletud loomsete kõrvalsaaduste kasutamist lõigus c määratletud loomade toitmiseks pädevate asutuste järelevalve all ja vastavalt IX lisas sätestatud eeskirjadele.

b) Punktis a osutatud loomsed kõrvalsaadused on:

i) 2. kategooria materjal, tingimusel et see on pärit loomadelt, kes ei ole tapetud ega surnud inimestele või loomadele nakkava haiguse või haiguskahtluse tõttu, ja

ii) 3. kategooria materjal, millele on osutatud artikli 6 lõike 1 punktides a–j ning artikli 22 kohaldamisel artikli 6 lõike 1 punktis I.

c) Punktis a osutatud loomad on:

i) loomaaialoomad,

ii) tsirkusloomad,

iii) roomajad ja röövlinnud, v.a loomaaia- või tsirkusloomad,

iv) karusloomad,

v) metsloomad, kelle liha pole ette nähtud inимtoiduks,

vi) tunnustatud koerakasvanduste või jahikoerte karjade koerad ning

vii) tõugud kalasöödaks.

Detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei põhjusta jäätmetest tingitud keskkonnareostust, kui jäätmekäitluse korraldamisel järgitakse jäätmekäitlust reguleerivaid õigusakte.

4.3.4 VIGASE VÕI HAIGE LOOMA ELUJÕULISUSE TAASTAMINE

Looduskaitseseadus, vastu võetud 21.04.2004 (RT I 2004, 38, 258).

§ 58. Kodumaiste liikide asustamine ja loodusest eemaldamine

(3) Kohaliku loomaliigi tehiskeskkonnas peetud isendi loodusesse laskmine toimub üksnes käesoleva seaduse §-s 49 nimetatud tegevuskava alusel, välja arvatud vigastuse ravimise või elujõulisuse taastamise eesmärgil tehiskeskkonnas hoitud isendi loodusesse laskmine.

(4) Kaitsealuse liigi isendi loodusest eemaldamine on keelatud, välja arvatud vigastuse ravimiseks ning käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud juhtudel.

(5) Kaitsealuse liigi isendit tohib loodusest eemaldada õppe-, meditsiini- või teadusotstarbel või taastasustamise eesmärgil keskkonnaministri loa alusel või ümberasustamise eesmärgil üksnes siis, kui see ei kahjusta liigi soodsat seisundit.

§ 62. Abitusse olukorda sattunud loom

(1) Looma abitut olukorda põhjustavate asjaolude kõrvaldamist ning abitusse olukorda sattunud või vigastatud looma vedu ning loodusesse tagasiviimist korraldab päästeteenistus või Riiklik Looduskaitsekeskus.

(2) Vigase või haige looma elujõulisuse taastamist korraldab Riiklik Looduskaitsekeskus.

§ 63. Surnuna leitud kaitsealune loom

- (1) Surnuna leitud I või II kaitsekategooria loomaliigi isendist peab leidja viivitamata teavitama Riiklikku Looduskaitsekeskust.
- (2) Leidja võib surnuna leitud I või II kaitsekategooria loomaliigi isendi enda valdusesse jätta Riikliku Looduskaitsekeskuse loa alusel.
- (3) Riiklik Looduskaitsekeskus võib loa andmisest keelduda, kui isendit saab kasutada teadus- või õppeotstarbel.
- (4) Kui Riiklik Looduskaitsekeskus ei anna luba surnuna leitud I või II kaitsekategooria loomaliigi isendi leidja valdusesse jätmiseks või kui leidja ei soovi isendit oma valdusesse jätta, antakse isend üle Riiklikule Looduskaitsekeskusele, kes korraldab isendi kasutamise teadus- või õppeotstarbel või isendi hävitamise, kui selle kasutamine ei ole otstarbekas.

4.3.5 KAITSEALUSED LIIGID

Eesti Looduse Infosüsteemi (EELIS info seisuga 10.05.2007 ja 28.05.2007) andmetel ei jää Järve külastusalale ega lähialale kaitstavaid taime- või loomaliike (Joonis 7).

Kaitseala töötajate andmetel esineb mets-kuukressi (*Lunaria rediviva*) ekspositsioonipaviljoni juurdepääsualal. Planeeringuala esineb ka II kaitsekategooria taimeliik kõdu-koralljuur (*Corallorhiza trifida*). Vastavalt Looduskaitseseaduse § 53 on I ja II kaitsekategooria liigi isendi täpse elupaiga asukoha avalikustamine massiteabevahendites keelatud. Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei kahjusta teadaolevaid kaitsealuste liikide kasvukohti.

Looduskaitseseadus, vastu võetud 21.04.2004 (RT I 2004, 38, 258).

§ 46. Liikide kaitsekategooriad

(1) I kaitsekategooriasse arvatakse:

- 1) liigid, mis on Eestis haruldased, esinevad väga piiratud alal, vähestes elupaikades, isoleeritult või väga hajusate asurkondadena;
- 2) liigid, mis on hävimisohus, mille arvukus on inimtegevuse mõjul vähenenud, elupaigad ja kasvukohad rikutud kriitilise piirini ja väljasuremine Eesti looduses on ohutegurite toime jätkumisel väga tõenäoline.

(2) II kaitsekategooriasse arvatakse:

- 1) liigid, mis on ohustatud, kuna nende arvukus on väike või väheneb ning levik Eestis väheneb ülekasutamise, elupaikade hävimise või rikkumise tagajärjel;
- 2) liigid, mis võivad olemasolevate keskkonnategurite toime jätkumisel sattuda hävimisohtu.

(3) III kaitsekategooriasse arvatakse:

- 1) liigid, mille arvukust ohustab elupaikade ja kasvukohtade hävimine või rikkumine ja mille arvukus on vähenenud sedavõrd, et ohutegurite toime jätkumisel võivad nad sattuda ohustatud liikide hulka;
- 2) liigid, mis kuulusid I või II kaitsekategooriasse, kuid on vajalike kaitseabinõude rakendamise tõttu väljaspool hävimisohtu.

§ 48. Liikide soodsa seisundi tagamine

- (1) I kaitsekategooria liikide kõikide teadaolevate elupaikade või kasvukohtade kaitse tagatakse kaitsealade või hoiualade moodustamise või püsielupaikade kindlaksmääramisega.
- (2) II kaitsekategooria liikide vähemalt 50 protsendi teadaolevate ja keskkonnaregistris registreeritud elupaikade või kasvukohtade kaitse tagatakse kaitsealade või hoiualade moodustamise või püsielupaikade kindlaksmääramisega lähtuvalt alade esinduslikkusest.
- (3) III kaitsekategooria liikide vähemalt 10 protsendi teadaolevate ja keskkonnaregistris registreeritud elupaikade või kasvukohtade kaitse tagatakse kaitsealade või hoiualade moodustamise või püsielupaikade kindlaksmääramisega lähtuvalt alade esinduslikkusest.
- (4) Piiritlemata II ja III kategooria kaitsealuste liikide elupaikades rakendub isendi kaitse.

§ 49. Liigi kaitse ja ohjamise tegevuskava

(1) Tegevuskava koostatakse:

- 1) I kaitsekategooria liigi kaitse korraldamiseks;
- 2) liigi soodsa seisundi tagamiseks, kui liigi teadusinventuuri tulemused näitavad, et seni rakendatud abinõud seda ei taga, või kui seda nõuab rahvusvaheline kohustus;
- 3) liigi ohjamiseks, kui liigi teadusinventuuri tulemused näitavad liigi arvukuse suurenemisest tingitud olulist negatiivset mõju keskkonnale või ohtu inimese tervisele või varale.

(2) Tegevuskava peab sisaldama:

- 1) liigi bioloogia, arvukuse ja leviku andmeid;
- 2) ohustatud liigi soodsa seisundi tagamise tingimusi;
- 3) liigi ohutegureid;
- 4) kaitse või ohjamise eesmärki;

5) liigi soodsa seisundi saavutamiseks või ohjamiseks vajalike meetmete eelisjärjestust ja nende teostamise ajakava;

6) kaitse või ohjamise korraldamise eelarvet.

(3) Tegevuskava kehtestab keskkonnaminister.

(4) Tegevuskava avalikustatakse Keskkonnaministeeriumi veebilehel.

§ 54. Liigi elutingimuste parandamine

Kaitsealuse liigi isendite elutingimuste sihipärane parandamine on lubatud üksnes käesoleva seaduse §-s 49 nimetatud tegevuskava või käesoleva seaduse §-s 25 nimetatud kaitsekorralduskava alusel.

Sookuninga ja Nigula looduskaitsealal ei ole kehtivat kaitsekorralduskava.

4.3.6 MAANTEED

Planeeritavat ala läbib kõrvalmaantee T-19337 Tali-Tuuliku-Massiaru.

Teeseadus, vastu võetud 17.02.1999 (RT I 1999, 26, 377).

§ 13. Tee kaitsevöönd

(1) Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks rajatakse tee äärde kaitsevöönd.

(2) Riigimaantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 50 meetrit.

(3) Kohaliku maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 20 kuni 50 meetrit.

§ 36. Tegevus teel ja tee kaitsevööndis

(1) Teel ja tee kaitsevööndis on tee omaniku nõusolekuta keelatud:

1) ehitada hooneid või rajatisi ning rajada istandikke. Detailplaneeringu koostamise kohustusega aladel võib hooneid ehitada teekaitsevööndisse juhul, kui see on lubatud kohaliku omavalitsuse kehtestatud detailplaneeringus;

2) ehitada kiirendus- või aeglustusrada, peale- või mahasõiduteed, alalist või ajutist müügipunkti või muud teeninduskohta;

- 3) takistada jalakäijate liiklemist neid häiriva tegevusega;
- 4) paigaldada valgustusseadet või teabe- ja reklaamivahendit;
- 5) korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;
- 6) kaevandada maavara ja maa-ainest;
- 7) teha metsa uuendamiseks lageraie;
- 8) teha veerežiimi muutust põhjustavat maaparandus- või muud teehoiuvälist tööd.

(2) Tee kaitsevööndi maa omanik on kohustatud kaitsevööndis hoidma korras teemaaga külgneva kaitsevööndi maa-ala ja sellel paikneva rajatise ning kõrvaldama või lubama kõrvaldada nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise. Ta peab võimaldama paigaldada teega külgnevale kaitsevööndi kinnistule talihooldeks ajutisi lumetõkkeid, rajada lumevalle ja kraave tuisklume tõkestamiseks ning paisata lund väljapoole teemaad, kui nimetatud tegevus ei takista juurdepääsu tema elukohale ja varale.

Järve külastusala detailplaneeringu koostamisel on arvestatud Teeseadustest tulenevate piirangutega.

4.3.7 REOVESI

Järveniidu maaüksusele on ette nähtud reoveepuhasti.

Vabariigi Valitsuse 31.07.2001 määrusega nr 269 "**Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord**" on kehtestatud nõuded heitvee pinnasesse juhtimisele. Veekogusse juhitava heitvee reostusnäitajad peavad vastama eelpoolnimetatud määrusega kehtestatud nõuetele. Puhasti projekteerimisel tuleb arvestada metsloomade taastuskeskuses tekkiva reovee koostise ja kogusega.

4.3.8 PUURKAEVU SANITAARKAITSEALA

Kitsendused veehaarde sanitaarkaitsealal on määratletud Veeseaduses, vastu võetud 11.05.1994 (RT I 1994, 40, 655) § 28¹.

§ 28¹. Kitsendused veehaarde sanitaarkaitsealal

(1) Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal laiusega kas 30 m või 50 m on majandustegevus keelatud, välja arvatud:

- 1) veehaarderajatiste teenindamine;
- 2) metsa hooldamine;

3) heintaimede niitmine;

4) veeseire.

(2) Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal, mille laius on üle 30 meetri, rakendatakse looduskaitseaduses (RT I 2004, 38, 258) sätestatud ranna või kalda piiranguvööndi kitsendusi.

Vastavalt Veeseadusele peab vee erikasutusluba olema, kui võetakse põhjavett rohkem kui 5 m³ ööpäevas, juhatakse heitvett ja teisi vett saastavaid aineid suublasse, toimub veekogu süvendamine või veekogu põhja pinnase paigaldamine.

Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskuse maaüksuse detailplaneeringuga on kavandatud puurkaev Järveniidu maaüksusest lõuna poole. Kuna peale loomade taastuskeskuse rajamist ei vastaks kavandatud puurkaevu sanitaarkaitseala kehtestatud nõuetele, on Järve külastusala detailplaneeringus ette nähtud puurkaev Järveniidu maaüksuse lõunaossa. Kavandatud puurkaevu sanitaarkaitseala vastab kehtestatud nõuetele.

4.3.9 KAITSEALAD

Järve külastusala detailplaneeringu ala asub Nigula Looduskaitsealal, Sookuninga Looduskaitsealal.

Nigula looduskaitseala kaitse-eeskiri on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 27.01.2006 määrus nr 24, **Sookuninga looduskaitseala kaitse-eeskiri** on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 25.01.2006 määrus nr 22. Kaitsealade parema kaitse korraldamiseks on koostatud "Piiriülene Põhja-Liivi kaitse- ja kasutuskorralduskava". Korralduskava eesmärgiks on toetada Põhja-Liivi sookomplekside, märgade metsade ja pool-looduslike rohumaade kaitset ning jätkusuutlikku majandamist.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus alal kehtivate kaitse-eeskirjade ja kaitsekorralduskavadega. Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevuste rakendamisel tuleb arvestada sihtkaitsevööndites ja piiranguvööndites kehtivate piirangutega. Planeeringuala lõunaosas on Nigula sihtkaitsevööndis ette nähtud avatud maastike säilitamine, niitmine ja karjatamine. Samas on Nigula sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk soo- ja metsaökosüsteemide arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina.

4.3.10 TULETÕRJE VEEVARUSTUS

Järve külastusala detailplaneeringuga on ette nähtud tuletõrje veevõtukoht planeeringuala põhjaosas.

4.3.11 KANALISATSIOONIEHITISED

"Kanalisatsiooniehitiste veekaitse-nõuded", vastu võetud Vabariigi Valitsuse 16.05.2001 määrusega nr 171.

Määrusega kehtestatakse reovee kogumiseks, puhastamiseks või suublasse juhtimiseks rajatud kanalisatsioonitorustiku, reoveepuhasti (välja arvatud kohtpuhasti ehk reovee eelpuhasti), pumpla või muu reovee kogumise, puhastamise ja heitvee suublasse juhtimisega seotud hoone või rajatise veekaitsenõuded.

Kuja on kanalisatsiooniehitise, torustik välja arvatud, lubatud kõige väiksem kaugus hoonest või joogivee salvkaevust. Kuja ulatus sõltub suublaks olevast pinnasest ja selle omadustest, reoveepuhasti jõudlusest, reovee puhastamise viisist ja reoveepumplasse juhitava reovee vooluhulgast.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud puhasti kujaks on ette nähtud 50 m.

5. OLULISTE KESKKONNAMÕJUDE SELGITAMINE

5.1 MÕJU PINNA- JA PÕHJAVEELE NING LEEVENDUSABINÕUD

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevuste mõju pinna- ja põhjaveele on seotud eelkõige tekkiva reo- ning sademevee käitlemise ning põhjavee tarbimisega.

Alal nr 1 on olemas killustikuga kaetud ebamäärase kujuga parkla ning kuivkäimlad. Planeeringuga täpsustatakse parkla asukohta ning nähakse ette kuivkäimlale uus asukoht. Alale ei ole ette nähtud veevarustust. Sademevee ärajuhtimiseks ja tee ning parkla pinnase kandevõime parandamiseks on parkla juurdepääsutee kõrvale kavandatud kraavid.

Parkla juurde planeeritud kuivkäimla reoveekanaliseerimise ei vaja, samuti ei ole reoveekanaliseerimise ette nähtud olemasolevale ekspositsioonipaviljonile. Kuivkäimla kasutamisel ei ole vaja elektrit, samuti välditakse puhta vee kulutamist ning reovee tekitamist. Näiteks kompostkäimlad on leidnud laialdast kasutamist Soomes loodusradadel, turismipaikades, suvemajades, elamutes aga ka sõjaväe väliõppustel. Kompostkäimlate plussidena saab välja tuua suure mahutavuse, väikese hooldusvajaduse, ebameeldiva lõhna puudumise, mahutite pika eluea ning madalad püsikulud. Kompostkäimlate kasutus nõuab turba või puiduhakke lisamist komposteerumise soodustamiseks.

Metsloomade taastuskeskuse (Joonis 2) juurde kavandatud vettpidava kõvakattega parklast ja pesuplatsilt kogutav sademe- ja pesuvesi kogutakse torustiku abil parkla põhjapoolse otsa juurde kavandatud õli-liivapüüdurisse, milles puhastamise järel juhitakse vesi heitvee kanalisatsioonitoruga planeeringuala põhjaosas olevasse kraavi.

Taastuskeskuses tekkiv reovesi on kavandatud juhtida läbi õlipüüduri hoonestusalast põhja poole planeeritud biopuhastisse. Puhastatud vesi juhitakse heitveetoru abil koos pesuplatsilt tuleva eelnevalt puhastatud veega planeeringuala põhjaosas olevasse puhastatavasse ja süvendatavasse kraavi.

Sademevee- ja reoveekanaliseerimise torustike ja puhasti ehitamiseks tuleb koostada projekt. Puhasti valikul peab lähtuma metsloomade taastuskeskuse prognoositavast reovee kogusest ja koostisest, välistatud peab olema nõuetele mittevastava heitvee sattumine kraavi.

Planeeringuala teistele osadele pole eraldi sademevee- ega kanalisatsioonitorustikku ette nähtud ning sademevee ärajuhtimine toimub looduslikul teel pinnasesse imbumise või olemasolevate kraavide baasil. Kuna ala nr 1 kavandatud parkla on planeeritud kruusakattega ning parkimiskohti on 10, siis ei kavandata sinna ka liiva-õlipüüdurit.

Mõju põhjaveele on seotud eelkõige tarbitava vee koguse suurenemisega. Järveniidu maaüksusega piirneva Nigula keskuse detailplaneeringuga on ette nähtud puurkaev keskuse maa-alale. Kuna veetarbimise suurenedes ei ole võimalik puurkaevu nõuetekohast sanitaarkaitseala seal tagada, siis

on puurkaev planeeritud Järveniidu maaüksuse lõunaosasse. Puurkaevule on ette nähtud sanitaarkaitseala tagatud.

Planeeringuala kirdenurk ja põhjapoolne osa idaservast on määratud soo servaala looduslikkuse taastamise alaks. Erinevaid melioratsiooniobjekte on Nigula looduskaitseala maadele rajatud alates XIX sajandi lõpust ning kogu XX sajandi vältel. Soostikku mõjutavate kraavide kogupikkus on ligikaudu 25 km ning melioratsiooniobjektide mõju on üheks võimalikuks põhjuseks Nigula soostikus toimuvate looduslike hüdroloogiliste protsesside hälbimisel. Eestis puudub kuivendatud soo äärealade looduslikkuse taastamise kogemus, seetõttu võib Ruunasoo sooserva taastamise ala käsitleda mudelalana. Tegemist on alaga, millel juba toimub soomaastiku servaala taastamine. Raba nõlva all, kus segunevad rabast valguvad humiaineterikkad happelised veed ja ümbritsevatelt mineraalmaadelt lähtuvad toitainerikkad veed, levivad mitmesugused märekooslused. Lagg ehk servamäre on kraavituse tõttu hävinud enamikel suurtel looduslähedases seisus olevatel rabadel. Samas soodustab servakuivendus lagesoode puistumist. Selle tagajärjel halveneb oluliste avasooliikide elupaikade kvaliteet (Ruunasoo hüdroloogilise seisundi ...). Enamus meie rabadest on ümbritsetud nõlvale ja/või nõlva alla kaevatud piirdekraavidega. Sellega on rikutud raba looduslik veerežiim ja muutunud raba nõlvaala puis- ja lagerabakoosluste struktuur ning talitus. Täielikult hävivad raba ümbritsevad nõlvaalused märekooslused, mis enamasti asenduvad kas pajuvõsaga või mitmesuguste niiskete kasvukohtade vähetootlike metsakooslustega (Ruunasoo hüdroloogilise seisundi...).

Aruandes "Ruunasoo hüdroloogilise seisundi ja toitumistingimuste selgitamine ja taimkatte analüüs" on antud soovitusel Ruunasoo servaala kasvukohtade looduslikkuse taastamiseks. Vastavalt aruandes välja toodud soovitustele tuleks Järve külastusalale jääval Ruunasoo märealal kamardunud niidu liikide osatähtsuse suurendamiseks seal karjatada. Järve külastusala detailplaneeringuga on ala põhjaossa ette nähtud soo servaala poolloodusliku elukohatüübi taastamine ning poolloodusliku niidu taastamiseks on ette nähtud niitmine või karjatamine. Sookuninga looduskaitseala kaitse-eeskirjaga on ette nähtud Ruunasoo sihtkaitsevööndis poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ja taastamiseks vajalik tegevus, nagu heina niitmine, loomade karjatamine ning koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile ning aastaringne metsakoosluste kujundamine ning Sookuninga piiranguvööndis on poollooduslike koosluste esinemisaladel nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ja parandamiseks vajalik tegevus, nagu heina niitmine, loomade karjatamine ning koosluste kujundamine.

Poollooduslike koosluste taastamisel tuleb arvestada Veeseadusest tuleneva nõudega, mille kohaselt tohib põllumajandusmaa ühe hektari kohta aasta keskmisena pidada kuni kahele loomühikule vastaval hulgal loomi.

Metsloomade taastuskeskuse siseruume puhastatakse survepesuriga, st hoones tekkiv sõnnik suunatakse puhastisse. Planeeritud rajatise ehitusõigusega alale kompostimisväljaku rajamise korral tuleb seal tekkinud nõrgvesi juhtida enne olemasolevasse kraavi suubumist läbi planeeritud biopuhasti. Juhul, kui rajatakse komposteerimisplats, peab see olema kõvakattega ning välistatud peab olema reostuse sattumine pinnasesse.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei oma negatiivset mõju pinna- või põhjavee kvaliteedile.

5.2 MÕJU MAASTIKELE, TAIMESTIKULE JA LOOMASTIKULE NING LEEVENDUSABINÕUD

5.2.1 MÕJU MAASTIKELE JA LEEVENDUSABINÕUD

Kultuurmaastikuna käsitletakse põllumajandusmaastikku, asustust ja teedevõrku koos seal sisalduvate looduslikku päritolu elementidega. Loodusmaastiku all mõeldakse inimtegevusest vähe mõjutatud maastikku, mis esineb suuremate massiividena. Seega võib öelda, et Järve külastusalal ja selle lähiümbruses on esindatud nii kultuur- kui ka loodusmaastik.

Planeeringuala asub Põhja – Liivimaa riikliku tähtsusega väärtmaastikul. Põhja – Liivimaa väärtmaastik on suure bioloogilise mitmekesisusega, kus leidub unikaalseid elupaiku ja haruldasi taimeliike.

Väärtuslikke maastikke tuleb säilitada eelkõige neile omase traditsioonilise asustus- ja maakasutusmustrit tõttu, nende eksponeerimine aitab edendada turismi maapiirkondades. Väärtuslike maastike valimisel on lähtutud ka maastikulise ja bioloogilise mitmekesisuse ning ökoloogilise tasakaalu säilitamisest põllumajanduslikel aladel.

Järve külastusala väärtuslikku maastikku ähvardavaks ohuks on eelkõige põllumajanduse hääbumine, mille tagajärjel poollooduslikud kooslused hävivad. Detailplaneeringuga on ette nähtud alad poollooduslike koosluste taastamiseks (Joonis 3). Väärtuslike maastike kaitse üks eesmärke on eelkõige olemasolevate traditsiooniliste elementide, struktuuride ja maastike säilitamine. Oluline on ka vaadete avamine ning nende säilitamine ning traditsiooniliste elementide ja maakasutuse säilitamine.

Järve külastusala maastiku kultuurilis – ajalooline väärtus on seotud eelkõige traditsioonilise kultuurmaastiku esinemisega. Alal on säilinud traditsioonilisi maastikuelemente – linaleoauk, taluase, kiviaed. Kõrge loodusliku väärtusega on poollooduslikud kooslused ning ala põhjaosas asuvad linaleoaugud, aga samuti ka taluvaremed ning maakiviaed ala kesk- ja põhjaosas. Detailplaneeringuga kavandatakse vaadete avamist ja taluaseme eksponeerimist. Taluaseme korramisel tuleb säilitada seal leiduvad vanad puud. Taluasemele ei tohi midagi ehitada, tegemist on väärtusliku elupaigaga.

Esteetilisel hindamisel väärtustatakse teedelt avanevaid ilusaid vaateid. 1920 – 30 aastatel avanesid Tali – Tuuliku – Massiaru teelt vaated Nigula rabale. Eelkõige raba servaala kraavituse tõttu käesoleval ajal selliseid vaateid nautida enam ei saa – nii Nigula raba kui Ruunasoo on ümbritsetud kõrgete puudega. Järve külastusala detailplaneeringuga on ette nähtud vaadete avamise võimalus (Joonis 3). Vaadete avamisel peab arvestama, et puude mahavõtmine võib toimuda mineraalmaa ulatuses, vaadete avamisel ei tohi puid maha võtta turbalasundilt.

Maastiku esteetiliselt väärtus kahandavad sellesse halvasti sobitatud hooned või rajatised. Alale nr 2 on ette nähtud metsloomade taastuskeskus, mis on loomade häirimise vältimiseks ümbritsetud haljastusega. Planeeringuga on kavandatud alal olevate tammede eksponeerimine. Selline lahendus võimaldab ühelt poolt vältida loomade häirimist ning teiselt poolt ei hakka rajatav taastuskeskus visuaalselt häirima. Alal olevad õhupingeliinid on ette nähtud likvideerida. Vaadete avamine ja ala korrastamine võimaldab nautida teelt atraktiivset vaadet, suurendades seega ala turismipotentsiaali veelgi.

Järve külastusala detailplaneeringus on näidatud planeeritava ala tsoneerimine, st välja on valitud alad poollooduslike niitude ja maastikuilme taastamiseks. Planeeritava ala keskosas asub taluvare, mis käesoleval ajal on võsastunud. Planeeringuga nähakse ette olemasoleva taluvare eksponeerimine, st ala ümbrus korrastatakse. Taluvarest lõuna poole on ette nähtud metsloomade söötmise ala ja vaatluse torn ning parkla 3 – 4 autole. Ette on nähtud ka vaadete avamise kohad, mis võimaldavad avada vaated rabale. Käesoleval ajal ei avane Tali – Massiaru teelt vaateid rabale, üheks põhjuseks on rabaservade kuivendamine ning ala hooldamata jätmine.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatakse ala põhjaosa rajada metsloomade taastuskeskus. Kuna metsloomad vajavad eraldatust, siis on ette nähtud alale rajatavad ehitised piirata haljastusega. Alal number 2 olevad tammed jäävad kasvama ning on hästi eksponeeritud.

Praegusel kujul ei sobi elektriliinid loodusmaastikku ja nad on elusloodusele ohtlikud. Olemasolevad elektriliinid tuleb vahetada maa-aluste kaablite vastu.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused võimaldavad säilitada ala maastikuilmet.

5.2.2 MÕJU TAIMESTIKULE JA LOOMASTIKULE NING LEEVENDUSABINÕUD

Kaitseala töötajate andmetel esineb mets-kuukressi (*Lunaria rediviva*) alal nr 1. Tegemist on III kaitsekategooria liigiga (Joonis 7). Planeeringualal esineb ka kõdu-koralljuur (II kat, mille kasvukoha andmeid ei tohi avaldada).

Planeeringuala põhjapoolses osas asuvad tiigid (linaleoaugud) on olnud elupaigaks kahepaiksetele (nt harilikule kärnkonnale (*Bufo bufo*, III kaitsekategooria)). Planeeringuga on ette nähtud tiikide

korrastamine ning kahepaiksetele sobiliku elupaiga loomine. Kui tiikide ümbrust ei hooldata, kasvavad nad aja jooksul kinni. Lokkava taimestiku puhul ei jõua veekokku piisavalt soojust ja valgust ning öisel ajal tekivad hapnikupuuduse nähud. Nii on juhtunud ka Järve külastusala põhjaosas olevate tiikidega. Kui veel paar aastat tagasi võis sealt leida vesilikke, siis viimastel aastatel pole neid enam nähtud. Tiigi puhastamiseks on sobivaim aeg hilissügis ja talv (septembri lõpust veebruarini), kui kahepaiksete vastsed on veekogust lahkunud ning veekogus on üldse võimalikult vähe elustikku. Tiigi puhastamisel väljavõetavat muda ja orgaanilist materjali ei tohi laotada veekogu kallastele, kust see vihma- ja lumesulamisveega tagasi tiiki uhutakse. Kõige parem on tiigi puhastamiseks väljavõetud muda kompostiga segada või põllul kohe sisse künda. Juhul, kui see pole võimalik, tuleb väljavõetud setted ja muda tiigi kaldast eemal tasandada. Tiikide puhastamisel ei ole lubatud muuta tiikide veetaset.

Järve külastuslal esinevad poollooduslikud kooslused. Pärand- ehk poollooduslikud kooslused tähistavad inimese ümberkujundatud looduslikke kooslusi, mis püsivad mõõduka inimõju, eeskätt niitmise ja karjatamise abil (Pärandkooslused). Poollooduslikud kooslused ehk pärandkultuurmaastikud on kujunenud sajandeid kestnud inimtegevuse tulemusena ja säilivad vaid nende traditsioonilise kasutamise jätkumisel. Pärandkultuurmaastikud on väga liigirikkad elupaigad ja nende säilitamine loob eeldused liigirikkuse ökoloogilise baasi soodsaks arenguks. Järve külastusala detailplaneeringuga on ette nähtud mitmed alad poolloodulike koosluste taastamiseks.

Et maastik oleks atraktiivne ka turistidele, peaks seal leiduma nii kultuurilis-ajaloolisi, esteetilisi kui ka looduslikke väärtusi. Järve külastuslal on need kõik esindatud, detailplaneeringuga kavandatakse ala väärtuste paremat eksponeerimist. Lisaks on Järve külastusala väärtuslik uurimis- ja õppeobjekt.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei avalda negatiivset mõju ala maastikule ega taimestikule ja loomastikule. Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused omavad positiivset mõju väärtusliku maastiku säilimisele, samuti paranevad kaitsealuste loomaliikide elupaigatingimused.

5.3 DETAILPLANEERINGU ALA REOVEE KÄITLEMINE NING LEEVENDUSABINÕUD

Järve külastuslal on reo- ning sademevee kanalisatsioon ette nähtud metsloomade taastuskeskuse juurde (ala nr 2). Alga piirneval Nigula keskusel on olemas reoveepuhasti EKOL 6A ning algselt oli detailplaneeringuga ette nähtud metsloomade taastuskeskuse reovesi sinna juhtida. Kuna tõenäoliselt ületab tipphooaegadel Nigula keskuse alalt ning metsloomade taastuskeskusest tulev reovee kogus puhasti võimsuse, siis on ette nähtud puhasti ka metsloomade taastuskeskuse juurde. Lisaks reoveele vajab puhastamist ka metsloomade taastuskeskuse parkla ning pesuplatsi sademevesi.

Taastuskeskuses tekkiv reovesi on kavandatud juhtida läbi õlipüüduri hoonestuslalt põhja poole planeeritud biopuhastisse. Puhastatud vesi juhitakse heitveetoru abil koos pesuplatsilt tuleva eelnevalt läbi õlipüüduri juhitud veega planeeringuala põhjaosas olevasse puhastatavasse ja süvendatavasse kraavi.

Puhasti projekteerimisel tuleb arvestada metsloomade taastuskeskusest tekkiva reovee koostise ning kogusega, välistatud peab olema nõuetele mittevastava heitvee sattumine kraavi.

Planeeringuala teistele osadele pole eraldi sademevee- ega kanalisatsioonitorustikku ette nähtud ning sademevee ärajuhtimine toimub looduslikul teel pinnasesse imbumise või olemasolevate kraavide baasil. Kuna ala nr 1 kavandatud parkla on planeeritud kruusakattega ning parkimiskohti on 10, siis ei kavandata sinna ka liiva-õlipüüdurit. Sademevee ärajuhtimiseks ja tee ning parkla pinnase kandevõime parandamiseks on parkla juurdepääsutee kõrvale lisaks olemasolevatele kavandatud ka mõned uued kraavid. Parkla juurde planeeritud kuivkäimla reoveekanaliseerimisele ei vaja, samuti ei ole reoveekanaliseerimisele ette nähtud olemasolevale ekspositsioonipaviljonile.

Reo- ja sademevee nõuetekohasel käitlemisel ei avalda Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused negatiivset mõju planeeringualale ja selle lähiümbrusele.

5.4 SOTSIAALMAJANDUSLIKUD ASPEKTID, TEGEVUSE MÕJU ELANIKKONNALE, KULTUURIKESKKONNALE (KULTUURI- JA AJALOOVÄÄRTUSTELE) NING LEEVENDUSABINÕUD

Järve külastusala on suure õppe- ja teadusväärtusega ala. Detailplaneeringuga on ette nähtud olemasoleva looduskeskkonna hoidmiseks ja säilitamiseks vajalikud tegevused – poollooduslike koosluste taastamine, vaadete avamine, elupaikade taastamine.

Järve külastusala on turismiobjekt. Et tagada nii külastajate ligipääsetavus kui ala säilimine, on oluline, et oleksid olemas teed, viidad, wc-d. Liiga suur külastamine võib ohustada ala loodusväärtusi. Alalt nr 1 algab Nigula looduse õpperada. Looduse õpperaja alguses on paviljon, kus eksponeeritakse kaitsealaga seotud materjale. Kuna ruum on väike, on ette nähtud selle suurendamine 1/3 ulatuses. Nii on tagatud eksponaatide säilimine ja ala parem tutvustamine. Inimese seisukohalt on ala väärtuslik eelkõige füüsilise koormuse, emotsionaalse ja esteetilise naudingu tõttu. Samuti omab ala suurt õppe- ja teadusväärtust. Looduskaitse seisukohalt võimaldab ala tõsta keskkonnateadlikkust, säilitada traditsioonilist maakasutust ning seda eksponeerida.

Oluline on jälgida, et ei toimuks piirkonna taluvuspiiri ületamist. Koormustaluvus on selline koosluse kasutuskooormus, mida see suudab taluda senist tootlikkust ja omadusi säilitades. Külastajate koordineerimata tegevus võib rikkuda õrna soo- ja metsapiinna ning häirida kaitsealuste liikide tegevust.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei oma negatiivset mõju ala loodus- ja kultuuriväärtuste säilimisele. Detailplaneeringuga kavandatud tegevuste elluviimine võimaldab ala kultuuri- ja loodusväärtuste säilitamist. Samas tuleb silmas pidada, et ei ületataks ala taluvuspiiri.

5.5 ALA KASUTUSEL TEKIVATE JÄÄTMETE KÄITLEMINE VASTAVALT KEHTIVALE SEADUSANDLUSELE

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud metsloomade taastuskeskuses tekkivateks jäätmeteks on olmejäätmed, loomsed jäätmed ja ohtlikud jäätmed. Jäätmed tuleb koguda kokku ja käidelda vastavalt kehtivatele nõuetele. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda eraldi. Jäätmete kogumiseks tuleb paigaldada prügikonteinerid. Jäätmeid võib üle anda vastavat tegevusluba omavale isikule. Loomsed jäätmed tuleb üle anda loomsete jäätmete käitlemisega tegelevale ettevõttele (nt Loomsete Jäätmete käitlemise keskus Väike –Maarjas).

5.6 MÕJU NATURA 2000 ALA TERVIKLIKUSELE JA KAITSE-EESMÄRKIDE SAAVUTAMISELE

Planeeringuala asub Põhja-Liivimaa linnuhoiualal ning osaliselt Sookuninga loodusalal ning Nigula loodusalal (Joonis 8). Planeeringualal esinevad EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide esinemisalad on esitatud joonisel 8.

Ala kaitse-eesmärgi määravad ära Linnudirektiivi Lisa I liigid ja selles lisas loetlemata regulaarsed rändliigid ning Loodusdirektiivi Lisa I elupaigatüübid ja Lisa II liigid, kelle kaitseks on ala määratud. Alal kaitstavad Linnu- ja Loodusdirektiivi liigid ning elupaigatüübid on määratletud Nigula ja Sookuninga kaitse-eeskirjades (peatükk 4.2).

Igal Natura 2000 alal peab rakendama selliseid meetmeid, mis hoiavad ära just seal esindatud Euroopa Liidule oluliste elupaigatüüpide ja liikide elupaikade kahjustamise ning, kui vaja, aitaksid neid taastada (K. Möller).

Ala kaitse-eesmärgid on saavutatud, kui ala terviklikkus on säilitatud. Ala terviklikkus on säilitatud, kui liigid ja elupaigad on soodsas seisundis.

Oluline mõju Natura –alale on see, kui elupaiga (-tüübi) pindala väheneb, killustatus suureneb, häirimine suureneb, liikide isendite arv/asustustihedus väheneb või selle taastumiseks kuluv aeg on pikk, veerežiim või veekvaliteet muutub jne. Olulise mõju kriteeriumiks on see, et elupaiga või liigi soodne seisund halveneb.

Mõju hindamisel Natura 2000 alale tehakse esmalt kindlaks, kas kavandatud tegevus on otseselt vajalik või otseselt seotud Natura ala kaitse korraldamiseks. Planeeringuala loode-lääne-edela osa asub Nigula looduskaitseala Järve sihtkaitsevööndis ning Nigula piiranguvööndis ja Nigula sihtkaitsevööndis. Järve sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on koosluste tüübi säilitamine, liikide ja vanuse mitmekesisuse hoidmine, looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine. Nigula piiranguvööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine. Järve külastusala detailplaneeringu ala jääb Sookuninga looduskaitseala Ruunasoo

sihtkaitsevööndisse ning Sookuninga piiranguvööndisse. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on liigikaitse, looduse mitmekesisuse ning maastikuilme säilitamine ja taastamine. Piiranguvööndi metsa kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine. Ruunasoo sihtkaitsevööndis on poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ja taastamiseks vajalik tegevus, nagu heina niitmine, loomade karjatamine ning koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused on ala kaitse-eesmärkide saavutamiseks vajalikud (poollooduslike koosluste taastamine, õppe- ja teadustegevuse arendamine), va Järve külastusalale planeeritud metsloomade taastuskeskuse rajamine, mille vajadus tuleneb Looduskaitseseadusest.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ja kaasnevad tegevused on esitatud tabelis 1.

Tabel 1

Kavandatava tegevuse elluviimiseks ja toimimiseks vajalikud tegevused

Etapp	Põhitegevus	Alamtegevused	Kus? Kuhu?
I etapp - ettevalmistav etapp			
<i>Metsloomade taastus- keskus, ala nr 2</i>	1.1 Kaevetööd alal nr 1	Pinnase eemaldamine	Kohapeal
	1.2 Vee- ja kanalisatsioonisüsteemide ehitamine	Kaeve- ja mullatööd Torustike paigaldamine	Kohapeal Ehitusmaterjal tuuakse alale sisse
	1.3 Elektrikommunikatsioonide rajamine	Kaeve- ja mullatööd Torustike paigaldamine Puhasti ja õlipüüduuri paigaldamine	Kohapeal Ehitusmaterjal tuuakse alale sisse
	1.4 Juurdepääsutee rajamine	Teekeha rajamine	Kohapeal Osa materjali tuuakse alale sisse
	1.5 Parkla ja pesuplatsi rajamine	Muldkeha rajamine Asfalteerimine	Kohapeal Asfalt tuuakse alale sisse
	1.6 Puurkaevu rajamine	Puurimine	Kohapeal
	1.7 Jalgteede rajamine	Pinnase katmine loodusliku materjaliga	Kohapeal Ehitusmaterjal tuuakse alale sisse
	1.8 Metloomade taastuskeskuse hoonete ja rajatiste ehitamine	Ehitamine	Kohapeal Ehitusmaterjal tuuakse alale sisse
	1.9 Haljastamine	Istutustööd	Kohapeal Istikud tuuakse alale sisse
<i>Ekspositsioonipaviljoni ala, ala nr 1</i>	1.1 Juurdepääsutee korrastamine	Kaeve- ja mullatööd	Kohapeal
	1.2 Parkla korrastamine	Kaeve- ja mullatööd	Kohapeal
	1.3 Ekspositsioonipaviljoni laiendamine	Kaeve- ja mullatööd, ehitus	Kohapeal
	1.4 WC rajamine	Kaeve- ja mullatööd	Kohapeal
<i>Ülejäänud planeeringuala</i>	1.1 Tarade rajamine	Ehitamine	Kohapeal
	1.2 Vaadete avamine	Puude mahavõtmine	Kohapeal
	1.3 Tiikide süvendamine	Setete eemaldamine ja ladestamine	Kohapeal

II etapp - käitamine			
<i>Metsloomade taastus- keskus</i>	1.1 Prügimajandus	Jäätmete kogumine ja sorteerimine	Antakse üle
	1.2 Reovee käitlus	Biopuhasti hooldamine	Kohapeal
	1.3 Loomade ravimine		
<i>Ekspositsioonipaviljoni ala</i>	1.1 Teede ja parkla hooldamine	Korrastamine, lume eemaldamine	Kohapeal
	1.2 Paviljoni, WC hooldus	Korrastamine	Kohapeal
<i>Ala nr 3</i>	1.1 Poollooduslike koosluste taastamine	Niitmine/karjatamine	Kohapeal
	1.2 Avatud vaadete säilitamine	Võsa eemaldamine	Kohapeal
III etapp - sulgemine			
<i>Metsloomade taastus- keskus</i>	1.1 Hoonete ja rajatiste likvideerimine		

Järve külastusala detailplaneering asub Põhja-Liivimaa linnualal ning Sookuninga ja Nigula looduslal (Joonis 8).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldusele nr 615-k on **Põhja-Liivimaa linnuala** (pindala 18 900 ha) võetud Natura 2000 võrgustiku alade nimekirja 31 linnuliigi ja nende elupaiga kaitseks.

Põhja-Liivimaa linnualal kaitstavad liigid on esitatud tabelis 2.

Tabel 2

Põhja-Liivimaa linnuala kaitstavad liigid

Jrk nr	Liiginimi	LiD I lisa liik	LiD I lisa nimetamata regulaarne rändeliik	Pesitseja	Läbi-rändaja	Toite-külaline
1.	suur-laukhani (<i>Anser albifrons</i>)				*	
2.	väike-laukhani (<i>Anser erythropus</i>)	*				
3.	rabahani (<i>Anser fabalis</i>)		*			
4.	kaljukotkas (<i>Aquila chrysaetos</i>)	*				*
5.	väike-konnakotkas (<i>Aquila pomarina</i>)	*		*		
6.	laanepüü (<i>Bonasa bonasia</i>)	*		*		
7.	öösorr (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	*		*		
8.	must-toonekurg (<i>Ciconia nigra</i>)	*		*		
9.	soo-loorkull (<i>Circus pygargus</i>)	*		*		
10.	rukkirääk (<i>Crex crex</i>)	*		*		
11.	laululuik (<i>Cygnus cygnus</i>)	*			*	
12.	valgeselg-kirjurähn (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	*		*		
13.	väike-kirjurähn (<i>Dendrocopos minor</i>)			*		
14.	väike-kärbsenäpp (<i>Ficedula parva</i>)	*		*		
15.	järvekaur (<i>Gavia arctica</i>)	*				*
16.	värbkakk (<i>Glaucidium passerinum</i>)	*		*		
17.	sookurg (<i>Grus grus</i>)	*		*		
18.	karvasjalg-viu e taliviu (<i>Lagopus lagopus</i>)					
19.	punaselg-õgija (<i>Lanius collurio</i>)	*		*		
20.	hallõgija (<i>Lanius excubitor</i>)			*		
21.	väikekoovitaja (<i>Numenius phaeopus</i>)			*		
22.	herilaseviu (<i>Pernis apivorus</i>)	*		*		
23.	laanerähn e kolmvarvas-rähn (<i>Picoides tridactylus</i>)	*		*		
24.	hallpea-rähn e hallrähn (<i>Picus canus</i>)	*		*		
25.	rüüt (<i>Pluvialis apricaria</i>)	*		*		
26.	händkakk (<i>Strix uralensis</i>)	*		*		
27.	teder (<i>Tetrao tetrix tetrix</i>)	*		*		
28.	metsis e mõtus (<i>Tetrao urogallus</i>)	*		*		
29.	mudatilder (<i>Tringa glareola</i>)	*		*		
30.	punajalg-tilder (<i>Tringa totanus</i>)			*		
31.	kiivitaja (<i>Vanellus vanellus</i>)			*		

Linnudirektiivi I lisas nimetatud liikide kaitseks tuleb rakendada erimeetmed, et kindlustada nende liikide säilimine ja paljunemine levikualal. Linnudirektiivi II lisas nimetatud liikidele võib jahti pidada vastavalt siseriiklikele õigusaktidele.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldusele nr 615-k on **Nigula loodusala** (pindala 4730 ha) võetud Natura 2000 võrgustiku alade nimekirja loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide ja II lisa liikide elupaikade kaitseks. Kaitstavad elupaigatüübid: huumustoitelised järved ja järvikud (3160), niiskuslembede kõrgrohustud (6430), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), rabad (7110), siirde- ja õõtsiksood (7140), vanad loodusemetsad (9010), vanad laialehised metsad (9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), siirdesoo- ja rabametsad (91D0). Liigid, kelle elupaiku kaitstakse: harilik lendorav (*Pteromys volans*); laialehine nestik (*Cinna latifolia*).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldusele nr 615-k on **Sookuninga loodusala** (pindala 4397 ha) võetud Natura 2000 võrgustiku alade nimekirja loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide ja II lisa liikide elupaikade kaitseks. Pindala 4397 ha. Kaitstavad elupaigatüübid: jõed ja ojad (3260), niiskuslembede kõrgrohustud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (6530), rabad (7110), siirde- ja õõtsiksood (7140), vanad loodusemetsad (9010), vanad laialehised metsad (9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), siirdesoo- ja rabametsad (91D0). Liigid, kelle elupaiku kaitstakse: saarmas (*Lutra lutra*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*).

Vabariigi Valitsuse 25.01.2006 määrusega nr 22 on vastu võetud **Sookuninga looduskaitseala** kaitse-eeskiri. Vastavalt Sookuninga looduskaitseala kaitse-eeskirjale on kaitseala kaitse-eesmärk:

- 1) ulatusliku sooala ja sellega piirnevate alade koosluste ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse;
- 2) EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liikide – suur-laukhane (*Anser albifrons*), väike-laukhane (*Anser erythropus*), väike-konnakotka (*Aquila pomarina*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), öösorri (*Caprimulgus europaeus*), must-toonekure (*Ciconia nigra*), soo-loorkulli (*Circus pygargus*), rukkiräägu (*Crex crex*), laululuige (*Cygnus cygnus*), valgeselg-kirjurähni (*Dendrocygna leucotos*), väike-kärbsenäpi (*Ficedula parva*), värbkaku (*Glaucidium passerinum*), sookure (*Grus grus*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), laanerähni e kolmvarvas-rähni (*Picoides tridactylus*), hallpea-rähni e hallrähni (*Picus canus*), händkaku (*Strix uralensis*), tedre (*Tetrao tetrix*), metsise e mõtuse (*Tetrao urogallus*), mudatildri (*Tringa glareola*) ja rändlinnuliikide kaitse;
- 3) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – jõgede ja ojade (3260)³, niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), lamminiitute (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitute (6510), puisniitute (6530*), rabade (7110*), siirde- ja õõtsiksoode (7140), vanade loodusemetsade (9010*),

vanade laialehiste metsade (9020*), rohunditerikaste kuusikute (9050), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080), siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse ning II lisas nimetatud liikide – saarma (*Lutra lutra*) ja tiigilendlase (*Myotis dasycneme*) elupaikade kaitse.

Vabariigi Valitsuse 27.01.2006 määrusega nr 24 on vastu võetud **Nigula looduskaitseala** kaitse-eeskiri. Vastavalt Nigula looduskaitseala kaitse-eeskirjale on kaitseala kaitse-eesmärk:

1) Nigula soostiku ja sellega piirnevate alade koosluste ning kaitsealuste liikide elupaikade ja maastiku kaitse;

2) EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liikide – suur-laukhane (*Anser albifrons*), väike-laukhane (*Anser erythropus*), väike-konnakotka (*Aquila pomarina*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), öösorri (*Caprimulgus europaeus*), must-toonekure (*Ciconia nigra*), soo-loorkulli (*Circus pygargus*), rukkiräägu (*Crex crex*), laululuige (*Cygnus cygnus*), valgeselg-kirjurähni (*Dendrocopos leucotos*), väike-kärbsenäpi (*Ficedula parva*), värbkaku (*Glaucidium passerinum*), sookure (*Grus grus*), rabapüü (*Lagopus lagopus*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), laanerähni e kolmvarvas-rähni (*Picoides tridactylus*), hallpea-rähni e hallrähni (*Picus canus*), händkaku (*Strix uralensis*), tedre (*Tetrao tetrix*), metsise e mõtuse (*Tetrao urogallus*), mudatildri (*Tringa glareola*) ja rändlinnuliikide kaitse;

3) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – huumustoiteliste järvede ja järvikute (3160)3, niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), rabade (7110*), siirde- ja õõtsiksoode (7140), vanade loodusmetsade (9010*), vanade laialehiste metsade (9020*), rohunditerikaste kuusikute (9050), puiskarjamaade (9070), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080), siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) ning II lisas nimetatud liikide – hariliku lendorava (*Pteromys volans*) ja laialehise nestiku (*Cinna latifolia*) kaitse.

Järve külastusala detailplaneeringualale jäävad elupaigad on järgmised:

1. Rabad (7110*), ala idaosas;
2. soostuvad soo- ja soo- lehtmetsad (9080), ala keskosas;
3. niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), ala põhjaosas.

Elupaigad on esitatud joonisel 8.

Nigula ja Sookuninga looduskaitsealal puudub kaitsekorralduskava.

Eesti Looduse Infosüsteemi (EELIS info seisuga 10.05.2007 ja 28.05.2007) andmetel ei jää Järve külastusalale ega lähialale kaitstavaid taime- või loomaliike (Joonis 7).

Kaitseala töötajate andmetel esineb mets-kuukressi (*Lunaria rediviva*) alal nr 1. Tegemist on III kaitsekategooria liigiga (Joonis 7). Kaitseala töötajate andmetel esineb planeeringualal kõdu-koralljuur (II kaitsekategooria, mille kasvukoha andmeid ei tohi avaldada).

Tabel 3

Ala terviklikkuse säilimise kontrollnimekiri

Kaitse-eesmärgid		
Kas projekt või kava võib:	Jah/Ei	Selgitus
aeglustada ala kaitse-eesmärkide saavutamist?	Ei	Detailplaneeringuga kavandatud tegevuste tagajärjel ei vähene elupaikade pindala.
katkestada ala kaitse-eesmärkide suunas liikumise?	Ei	Detailplaneeringuga kavandatud tegevused toetavad ala kaitse-eesmärkide saavutamist.
takistada selliste tegurite toimimist, mis aitavad säilitada ala soodsat seisundit?	Ei	Planeeringuga kavandatud tegevuste tagajärjel ei vähene elupaikade pindala.
häirida ala soodsa seisundi indikaatoritena kasutatavate võtmeliikide tasakaalu, levikut ja asustustihedust?	Ei	Detailplaneeringuga kavandatud tegevused toetavad ala kaitse-eesmärkide saavutamist.
Teised indikaatorid		
Kas projekt või kava võib:		
põhjustada muutusi kriitilise tähtsusega, ala olemust määravates aspektides (nt toitainete tasakaal), millest sõltub ala toimimine elupaiga või ökosüsteemina	Ei	Detailplaneeringuga on ette nähtud metsloomade taastuskeskuse rajamine Järveniidu maaüksusele. Metsloomade taastuskeskuse rajamise vajadus tuleneb Looduskaitseadusest. Reovee ning jäätmete nõuetekohasel käitlemisel ala toimimist elupaiga või ökosüsteemina ei mõjutata.
muuta ala struktuuri ja/või funktsiooni määravate seoste (nt pinnase ja vee või taimede ja loomade vaheliste seoste) dünaamikat?	Jah	Detailplaneeringuga on kavandatud uus ehitusala metsloomade taastuskeskusele.
mõjutada alal prognooside järgi või eeldatavalt toimuvaid looduslikke muutusi (nagu näiteks veedünaamika või keemiline koostis)?	Ei	Nõuetekohase puhasti rajamisel muutusi vee keemilises koostises ei toimu. Tiikide süvendamisel tuleb säilitada olemasolev veetase.
vähendada esmatähtsate elupaigatüüpide pindala?	Ei	Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevuste tagajärjel ei vähene esmatähtsate elupaigatüüpide pindala.
vähendada esmatähtsate liikide arvukust?	Ei	Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei vähenda esmatähtsate liikide arvukust.
muuta esmatähtsate liikide tasakaalu?	Ei	Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei vähenda esmatähtsate liikide tasakaalu.
vähendada ala mitmekesisust?	Ei	Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei vähenda ala mitmekesisust. Järve külastusala detailplaneeringuga on ette nähtud poollooduslike koosluste taastamine, mis säilitab/suurendab

		ala mitmekesisust.
põhjustada häirimist, mis võib mõjutada asurkondade suurust või esmatähtsate liikide vahelist tasakaalu või asustustihedust?	Ei	Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevuste elluviimisega kaasnev häirimine on lühiajaline (ehitustegevuse aegne) ega mõjuta seetõttu asurkondade suurust.
põhjustada killustatust?	Ei	Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei põhjusta ala killustatust.
põhjustada peamiste tunnuste (nt puis-taimkatte, iga-aastased üleujutused jne) vähenemist või hävimist?	Ei	Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei põhjusta ala peamiste tunnuste (nt raba) vähenemist või hävimist.

Seega võib öelda, et Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei oma negatiivset mõju ala terviklikkuse säilimisele. Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud metsloomade taastuskeskuse juurde tuleb rajada nõuetele vastav reoveepuhasti, välistatud peab olema nõuetele mittevastava vee sattumine kraavi.

Detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei avalda mõjupiirkonnas olevatele Natura aladele negatiivset mõju. Ala terviklikkus säilib, kuna sisuliselt soovitakse rajada üks hoonestusala planeeringuala põhjaossa. Ülejäänud alal soovitakse täpsustada maakasutuse tingimusi ning luua eeldused ala säilimisele ning paremale eksponeerimisele. Negatiivset mõju võib põhjustada ala reovee käitlus, kuid selle nõuetekohasel lahendamisel ei ole negatiivset mõju ala terviklikkusele ette näha. Alternatiiv I tagab Natura ala terviklikkuse ja ala kaitse-eesmärkide saavutamise.

Alal põhjaossa Järveniidu maaüksusele soovitakse rajada metsloomade taastuskeskus. Tegemist on rohumaa, mida lääneküljest piirab madal kiviaed. Alal on põlispuud. Kiviaed ja põlispuud tuleb alal säilitada.

Ülejäänud alal soovitakse täpsustada maakasutuse tingimusi, avada vaateid ning taastada poollooduslikke kooslusi. Kavandatud tegevused aitavad kaasa nii ala kaitse-eesmärkide kui ka Natura ala kaitse-eesmärkide saavutamisele.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei põhjusta planeeringuala ja lähiümbruse Loodus- ja Linnudirektiivi liikidele ja elupaigatüüpide vähenemist või hävimist. Tegemist on ala kaitse-eesmärke saavutamiseks vajalike tegevustega (poollooduslike koosluste taastamine, õppe- ja teadustegevuse arendamine). Järve külastusalale rajatava metsloomade taastuskeskuse rajamise vajadus tuleneb Looduskaitseadusest.

6. KESKKONNARISKID

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei põhjusta olulisi keskkonnariske. Piirkonna loodus- ja kultuuriväärtuste eksponeerimisel/taastamisel/kasutamisel tuleb teha seda säästvalt.

1. Turismimajanduse arendamisel tuleb jälgida, et ei ületataks ala taluvuspiiri.
2. Liiklusõnnetuse tagajärjel tekkida võiva õlireostuse likvideerimiseks on soovitatav koostada vastav tegevusplaan.
3. Metsloomade taastuskeskuses puhkeda võiva epideemia korral tegutsemiseks oleks soovitatav koostada vastav plaan.
4. Kava elektrikatkestuse ning tuleõnnetuse korral tegutsemiseks.

7. KESKKONASEIRE MEETMED

Seire käigus on võimalik hinnata kaitsealal toimuvaid protsesse ning korraldada kaitsekorralduslikke töid.

Järve külastusala jääb väike-konnakotka, röövlinnu ja sookureseire ruutu.

Planeeringuala lähiümbruses teostatakse sademete keemia seiret, soolindude seiret ning õõliblikate seiret. Sooserva karjatamisaladel on kavandatud taimkatte ja päevaliblikate seire, mis momendil pole veel käivitunud.

Metsloomade taastuskeskuse rajamisel ala põhjaossa on vajalik teostada heitvee seiret.

8. RASKUSED KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISEL HINDAMISEL

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel ei ilmnenud aruande koostamist segavaid asjaolusid.

9. ARUANDE KOHTA ESITATUD ETTEPANEKUTE, VASTUVÄIDETE JA KÜSIMUSTE KÄSITLUS

Käsitletakse keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kohta avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu käigus esitatud ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi, mille koopiad lisatakse keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandele ning esitatakse ettepanekute ja vastuväidete ja küsimuste esitajatele saadetud kirjade koopiad, milles selgitatakse aruande kohta esitatud ettepanekute ning vastuväidete arvestamist ja põhjendatakse arvestamata jätmist ning vastatakse küsimustele.

10. HINDAMISTULEMUSTE LÜHIKOKKUVÕTE JA JÄRELDUSED

Järve külastusala detailplaneering on algatatud Saarde Vallavolikogu 18.10.2006 otsusega nr 66 ja Häädemeeste Vallavolikogu 13.09.2006 otsusega nr 84.

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel käsitletakse järgmisi alternatiive:

Alternatiiv 0 – detailplaneeringuga kavandatud tegevust ellu ei viida, jätkub olemasolev olukord.

Alternatiiv I – detailplaneeringuga kavandatud tegevused.

Järve külastusala detailplaneeringu eesmärgiks on maaüksuste sihtotstarvete määramine, nende kasutustingimuste ja ehitusõiguste määramine, liikluskorralduse määramine, tehnovõrkude ja haljastuse lahendamine, et aidata seeläbi kaasa Nigula ja Sookuninga looduskaitsealade kaitsekorralduslike eesmärkide saavutamisele, tagada alale jäävate väärtuslike maastike pikaajaline säilimine ning luua tingimused loodusväärtuste eksponeerimiseks ja säästlikuks kasutamiseks.

Ala põhjaossa (Järveniidu maaüksus) soovitakse rajada metsloomade taastuskeskus ja seda teenindav parkla, samuti metsloomade aedikud ja puurkaev.

Lähtuvalt koostööst Nigula looduskaitseala töötajatega ning arvestades Nigula ja Sookuninga looduskaitsealade kaitse-eeskirju, Pärnu maakonnaplaneeringut ja Pärnu maakonnaplaneeringu teemaplaneeringut „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused”, on planeeringu põhikaardil (Joonis 3) näidatud planeeritava ala tsoneerimine.

Alal keskosas kavandatakse olemasoleva ekspositsioonipaviljoni laiendamist, hoonestusalad rajatavale käimlale ja puhkepaviljonile ning määratakse parkimislahendus külastajate sõidukitele. Busside ümberpööramiseks on ette nähtud ala Tali-Tuuliku-Massiaru tee äärde.

Planeeringualale jäävad metsa-alad kuuluvad säilitamisele, kuid neid tuleb mõningal määral piirata, et taastada varasemate aastate traditsiooniline maastikuilme ning säilitada kõlvikupiire.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei ole vastuolus Pärnu maakonnaplaneeringu teemaplaneeringuga “Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused”.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevuste rakendamisel tuleb arvestada sihtkaitsevööndites ja piiranguvööndites kehtivate piirangutega. Planeeringuala lõunaosas on Nigula sihtkaitsevööndis ette nähtud avatud maastike säilitamine, niitmine ja karjatamine. Samas on Nigula sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk soo- ja metsaökosüsteemide arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina.

Sookuninga ja Nigula looduskaitsealal ei ole kehtivat kaitsekorralduskava.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei oma negatiivset mõju pinna- või põhjavee kvaliteedile.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused võimaldavad säilitada ala maastikuilmet.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei avalda negatiivset mõju ala maastikule ega taimestikule ja loomastikule. Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused omavad positiivset mõju väärtusliku maastiku säilimisele.

Reo- ja sademevee nõuetekohasel käitlemisel ei avalda Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused negatiivset mõju planeeringualale ja selle lähiümbrusele.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei oma negatiivset mõju ala loodus- ja kultuuriväärtuste säilimisele. Detailplaneeringuga kavandatud tegevuste elluviimine võimaldab ala kultuuri- ja looduväärtuste säilitamist. Samas tuleb silmas pidada, et ei ületataks ala taluvuspiiri.

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatud tegevused ei põhjusta planeeringuala ja lähiümbruse Loodus- ja Linnudirektiivi liikidele ja elupaigatüüpide vähenemist või hävimist. Tegemist on ala kaitse-eesmärke saavutamiseks vajalike tegevustega (poollooduslike koosluste taastamine, õppe- ja teadustegevuse arendamine). Järve külastusalale rajatava metsloomade taastuskeskuse rajamise vajadus tuleneb Looduskaitseseadusest.

11. ÕIGUSAKTID JA NORMDOKUMENDID, KASUTATUD MATERJALID

11.1 ÕIGUSAKTID JA NORMDOKUMENDID

1. **Elektriohutusseadus**, vastu võetud 24.01.2007 (RT I 2007, 12, 64)
2. **Haldusmenetluse seadus**, vastu võetud 06.06.2001 (RT I 2001, 58, 354) ning muudetud 05.06.2002 (RT I 2002, 53, 336), 19.06.2002 (RT I 2002, 61, 375), 29.01.2003 (RT I 2003, 20, 117), 3.12.2003 (RT I 2003, 78, 527), 15.06.2005 (RT I 2005, 39, 308), 24.01.2007 (RT I 2007, 15, 76), 24.01.2007 (RT I 2007, 15, 76), 25.01.2007 (RT I 2007, 16, 77), 15.02.2007 (RT I 2007, 24, 127)
3. **Jäätmeseadus**, vastu võetud 28.01.2004 (RT I 2004, 9, 52) ning muudetud 14.04.2004 (RT I 2004, 30, 208), 22.02.2005 (RT I 2005, 15, 87), 16.06.2005 (RT I 2005, 37, 288), 31.05.2006 (RT I 2006, 28, 209), 07.12.2006 (RT I 2006, 58, 439), 08.02.2007 (RT I 2007, 19, 94), 13.06.2007 (RT I 2007, 44, 315)
4. **Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus**, vastu võetud 22.02.2005 (RT I 2005, 15, 87) ning muudetud 07.12.2006 (RT I 2006, 58, 439), 21.02.2007 (RT I 2007, 25, 131)
5. **Keskkonnaseire seadus**, vastu võetud 20.01.1999 (RT I 1999, 10, 154) ning muudetud 16.06.1999 (RT I 1999, 54, 583), 15.11.2000 (RT I 2000, 92, 597), 19.06.2002 (RT I 2002, 63, 387), 05.05.2004 (RT I 2004, 43, 298), 22.02.2005 (RT I 2005, 15, 87), 04.05.2005 (RT I 2005, 29, 214)
6. **Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus**, vastu võetud 02.06.1993 (RT I 1993, 37, 558) ning muudetud 09.02.1994 (RT I 1994, 12, 200), 08.03.1994 (RT I 1994, 19, 340), 11.10.1994 (RT I 1994, 72, 1263), 23.11.1994 (RT I 1994, 84, 1475), 25.01.1995 (RT I 1995, 16, 228), 09.02.1995 (RT I 1995, 17, 237), 15.02.1995 (RT I 1995, 26-28, 355), 21.02.1995 (RT I 1995, 23, 334), 14.06.1995 (RT I 1995, 59, 1006), 20.12.1995 (RT I 1995, 97, 1664), 30.04.1996 (RT I 1996, 36, 738), 16.05.1996 (RT I 1996, 37, 739), 28.05.1996 (RT I 1996, 40, 773), 12.06.1996 (RT I 1996, 48, 942), 11.12.1996 (RT I 1996, 89, 1591), 29.01.1997 (RT I 1997, 13, 210), 25.03.1997 (RT I 1997, 29, 449), 26.03.1997 (RT I 1997, 29, 450), 10.09.1997 (RT I 1997, 69, 1113), 25.02.1998 (RT I 1998, 28, 356), 16.06.1998 (RT I 1998, 61, 984), 17.06.1998 (RT I 1998, 59, 941), 20.01.1999 (RT I 1999, 10, 155), 17.02.1999 (RT I 1999, 27, 392), 22.02.1999 (RT I 1999, 29, 401), 30.09.1999 (RT I 1999, 75, 705), 13.06.2000 (RT I 2000, 51, 322), 27.09.2001 (RT I 2001, 82, 489), 4.12.2001 (RT I 2001, 100, 642), 13.03.2002 (RT I 2002, 29, 174), 27.03.2002 (RT I 2002, 36, 220), 22.05.2002 (RT I 2002, 50, 313), 05.06.2002 (RT I 2002, 53, 336), 19.06.2002 (RT I 2002, 58, 362), 19.06.2002 (RT I 2002, 61, 375), 19.06.2002 (RT I 2002, 64, 390), 20.06.2002 (RT I 2002, 64, 393), 30.07.2002 (RT I 2002, 68, 407), 19.06.2002 (RT I 2002, 63, 387), 18.09.2002 (RT I 2002, 82, 480), 06.11.2002 (RT I 2002, 96, 565), 13.11.2002 (RT I 2002, 99, 579), 17.12.2002 (RT I 2003, 1, 1), 18.12.2002 (RT I 2003, 4, 22), 11.02.2003 (RT I 2003, 23, 141), 17.12.2003 (RT I 2003, 88, 588), 22.04.2004 (RT I 2004, 41, 277), 28.06.2004 (RT I 2004, 56, 399), 10.11.2004 (RT I 2004, 81, 542), 15.12.2004 (RT I 2004, 89, 610), 12.05.2005 (RT I 2005, 31, 230), 11.05.2005 (RT I 2005, 32, 235), 07.06.2006 (RT I 2006, 29, 218), 15.06.2006 (RT I 2006, 32, 244), 21.12.2006 (RT I 2007, 4, 19), 14.06.2007 (RT I 2007, 44, 316)
7. **Looduskaitse seadus**, vastu võetud 21.04.2004 (RT I 2004, 38, 258) ning muudetud 17.06.2004 (RT I 2004, 53, 373), 22.02.2005 (RT I 2005, 15, 87), 21.04.2005 (RT I 2005, 22, 152), 07.06.2006 (RT I 2006, 30, 232), 21.02.2007 (RT I 2007, 25, 131)
8. **Planeerimisseadus**, vastu võetud 13.11.2002 (RT I 2002, 99, 579) ning muudetud 24.03.2004 (RT I 2004, 22, 148), 21.04.2004 (RT I 2004, 38, 258), 23.11.2004 (RT I 2004, 84, 572), 22.02.2005 (RT I 2005, 15, 87), 06.04.2005 (RT I 2005, 22, 150), 08.03.2006 (RT I 2006, 14, 111), 21.02.2007 (RT I 2007, 24, 128)
9. **Säästva arengu seadus**, vastu võetud 22.02.1995 (RT I 1995, 31, 384) ja muudetud 05.06.1997 (RT I 1997, 48, 772), 22.02.1999 (RT I 1999, 29, 398), 14.06.2000 (RT I 2000, 54, 348), 22.02.2005 (RT I 2005, 15, 87)
10. **Teeseadus**, vastu võetud 17.02.1999 (RT I 1999, 26, 377) ning muudetud 17.11.1999 (RT I 1999, 93, 831), 18.04.2001 (RT I 2001, 43, 241), 9.05.2001 (RT I 2001, 50, 283), 14.11.2001 (RT I 2001, 93, 565), 23.04.2002 (RT I 2002, 41, 249), 15.05.2002 (RT I 2002, 47, 297), 5.06.2002 (RT I 2002, 53, 336), 19.06.2002 (RT I 2002, 61, 375), 19.06.2002 (RT I 2002, 63,

- 387), 19.11.2003 (RT I 2003, 79, 530), 17.12.2003 (RT I 2003, 88, 594), 23.11.2004 (RT I 2004, 84, 569), 26.01.2005 (RT I 2005, 11, 44), 16. 06. 2005 (RT I 2005, 40, 312), 27.11.2005 (RT I 2005, 61, 479), 7.06.2006 (RT I 2006, 30, 232), 24.01.2007 (RT I 2007, 12, 66), 24.01.2007 (RT I 2007, 14, 70), 24.01.2007 (RT I 2007, 15, 76), 14.06.2007 (RT I 2007, 45, 319)
11. **Veeseadus**, vastu võetud 11.05.1994 (RT I 1994, 40, 655) ning muudetud 24.01.1996 (RT I 1996, 13, 240), terviktekst (RT I 1996, 13, 241), 17.12.1997 (RT I 1998, 2, 47) 16.06.1998 (RT I 1998, 61, 987), 20.01.1999 (RT I 1999, 10, 155), 16.06.1999 (RT I 1999, 54, 583), 08.12.1999 (RT I 1999, 95, 843), 20.12.2000 (RT I 2001, 7, 19), 10.04.2001 (RT I 2001, 42, 234), 09.05.2001 (RT I 2001, 50, 283), 14.11.2001 (RT I 2001, 94, 577), 12.12.2001 (RT I 2002, 1, 1), 19.06.2002 (RT I 2002, 61, 375), 19.06.2002 (RT I 2002, 63, 387), 15.01.2003 (RT I 2003, 13, 64), 12.02.2003 (RT I 2003, 26, 156), 11.06.2003 (RT I 2003, 51, 352), 14.04.2004 (RT I 2004, 28, 190), 21.04.2004 (RT I 2004, 38, 258), 22.02.2005 (RT I 2005, 15, 87), 08.06.2005 (RT I 2005, 37, 280), 07.12.2005 (RT I 2005, 67, 512), 01.06.2006 (RT I 2006, 28, 211), 06.12.2006 (RT I 2007, 1, 1)
 12. **“Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kinnitamine”**. Vabariigi Valitsuse määrus nr 191, 18.07.1996 (RT I 1996, 58, 1090) ja muudetud Vabariigi Valitsuse määrusega nr 185, 07.10.1997 (RT I 1997, 73, 1205), Vabariigi Valitsuse määrusega nr 338, 18.10.2000 (RT I 2000, 80, 513), Vabariigi Valitsuse määrusega nr 156, 14.05.2002 (RT I 2002, 42, 269), Vabariigi Valitsuse määrusega nr 386, 17.12.2002 (RT I 2002, 105, 619), Vabariigi Valitsuse määrusega nr 346, 19.12.2003 (RT I 2003, 85, 576)
 13. **“Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord”**. Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 19, 26.03.2007 (RTL 2007, 27, 482) ja muudetud majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 63, 19.07.2007 (RTL 2007, 61, 1100)
 14. **“Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri”**. Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615-k (RTL 2004, 111, 1758)
 15. **“Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord”**. Vabariigi Valitsuse määrus nr 269, 31.07.2001 (RT I 2001, 69, 424) ja muudetud Vabariigi Valitsuse määrusega nr 327, 19.12.2003 (RT I 2003, 83, 565), Vabariigi Valitsuse määrusega nr 46, 16.02.2006 (RT I 2006, 10, 67)
 16. **“Heitveesuubla kasutatavate veekogude või nende osade nimekirja reostustundlikkuse järgi kinnitamine”**. Keskkonnaministri määrus nr 65, 16.11.1998 (RTL 1998, 346/347, 1432) ja muudetud keskkonnaministri määrusega nr 99, 06.12.1999 (RTL 1999, 167, 2446)
 17. **“I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu”**. Vabariigi Valitsuse määrus nr 195, 20.05.2004 (RT I 2004, 44, 313)
 18. **“III kaitsekategooria liikide kaitse alla võtmine”**. Keskkonnaministri määrus nr 51, 19.05.2004 (RTL 2004, 69, 1134)
 19. **“Kanaliseatsiooniehitiste veekaitsenõuded”**. Vabariigi Valitsuse määrus nr 171, 16.05.2001 (RT I 2001, 47, 261) ja muudetud Vabariigi Valitsuse määrusega nr 204, 14.09.2006 (RT I 2006, 40, 310)
 20. **“Majandustegevuse ajutiste piirangute rakendamine väljaspool kaitsealasid asuvatel Natura 2000 võrgustiku aladel”**. Keskkonnaministri määrus nr 24, 22.04.2004 (RTL 2004, 49, 850) ja muudetud keskkonnaministri määrusega nr 32, 27.04.2005 (RTL 2005, 47, 653), keskkonnaministri määrusega nr 73, 07.12.2005 (RTL 2005, 121, 1886), keskkonnaministri määrusega nr 81, 22.12.2005 (RTL 2005, 124, 1971), keskkonnaministri määrusega nr 11, 16.02.2006 (RTL 2006, 19, 329). Kehtetu alates 01.05.2007 (RT I 2005, 22, 152)
 21. **“Nigula looduskaitseala kaitse-eeskiri”**. Vabariigi Valitsuse määrus nr 24, 27.01.2006 (RT I 2006, 6, 36)
 22. **“Riigimaanteede nimekiri ja riigimaanteede liigid”**. Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 26, 25.02.2005 (RTL 2005, 28, 390) ja muudetud majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega nr 138, 16.11.2005 (RTL 2005, 114, 1759), majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega nr 50, 02.06.2006 (RTL 2006, 47, 847), majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega nr 4, 16.01.2007 (RTL 2007, 8, 128)
 23. **“Sookuninga looduskaitseala kaitse-eeskiri”**. Vabariigi Valitsuse määrus nr 22, 25.01.2006 (RT I 2006, 6, 34)

24. **“Tee ja tee kaitsevööndi kasutamise ja kaitsmise nõuded**”. Teede- ja sideministri määrus nr 59, 28.09.1999 (RTL 1999, 155, 2173) ja muudetud majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega nr 223, 05.09.2003 (RTL 2003, 100, 1511)
25. **“Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise korra kehtestamine**”. Keskkonnaministri määrus nr 61, 16.12.1996 (RTL 1997, 3, 8) ja muudetud keskkonnaministri määrusega nr 84, 05.07.2004 (RTL 2004, 96, 1500)
26. **“Vesikondade ja alamvesikondade nimetamine**”. Vabariigi Valitsuse määrus nr 210, 03.06.2004 (RT I 2004, 48, 339)
27. **Pärnu maakonnaplaneering**, kehtestatud 1998
28. Pärnu maakonnaplaneeringu teemaplaneering **“Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused**”. Kehtestatud Pärnu maavanema korraldusega nr 80, 20.05.2003
29. **Saarde valla arengukava 2006 – 2011**, kinnitatud Saarde Vallavolikogu 31.05.2006 määrusega nr 20
30. **Häädemeeste valla arengukava 2007 – 2016**, kehtestatud Häädemeeste Vallavolikogu 29.06.2007 määrusega nr 7 (KO 2007, 135, 1605)
31. **Pärnu alamvesikonna veemajanduskava**, kinnitatud keskkonnaministri 10.03.2005 käskkirjaga nr 254
32. **Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 03.10.2002 määruses nr 1774/2002**

11.2 KASUTATUD MATERJALID

1. **“EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem – Keskkonnaregister): KKM Info- ja Tehnokeskus**. Info seisuga 10.05.2007 ja 28.05.2007.
2. **Eesti jõed**. Koostanud A. Järvekülg. Tartu. 2001.
3. **Eesti kaitsealad – geoloogia ja vesi**. SEI, Tallinn 1996.
4. **Eesti maakari**. Infomaterjal.
5. **Häädemeeste valla Urissaare küla Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskuse detailplaneering**, kehtestatud 21.03.2007.
6. **Häädemeeste valla üldplaneeringu projekt**.
7. **Keskkonnamõju hindamine**. Käsiraamat. Tallinn 2002.
8. **Keskkonda säästev sõnniku hoidmine ja käitlemine**”. AS Maves, Tallinn 2004.
9. **Natura 2000 alasid oluliselt mõjutatavate kavade ja projektide hindamine**. Keskkonnaministeerium 2005.
10. Peterson, K. **Juhised loodusdirektiivi artikli 6 lõigete 3 ja 4 rakendamiseks Eestis**. Tallinn 2006.
11. Peterson, K. **Keskkonnamõju hindamine**. Juhised tegevuse läbiviimiseks tegevusloa tasandil. Tallinn 2007.
12. **Piiriülene Põhja-Liivi kaitse- ja kasutuskorralduskava. Märjalade kaitsekorraldus ja kohaliku elu arendamine Eesti ja Läti piiriäärsetel aladel**. Veebruar 2006.
13. Pöder, T. **Keskkonnamõju ja keskkonnariski hindamine**. Käsiraamat. Tallinn 2005.
14. **Pärandkooslused**. Koostanud ja toimetanud Toomas Kukk. Tartu 2004.
15. **Ruunasoo hüdroloogilise seisundi ja toitumistingimuste selgitamine ning taimkatte analüüsid**. Tallinn 2005.
16. **Saarde valla üldplaneeringu projekt**.

LISAD

LISA 1. JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGU ALGATAMINE



SAARDE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Kilingi-Nõmme

18.10.2006 nr. 66

Järve külastusala detailplaneeringu algatamine

Võttes aluseks "Planeerimisseadus" (RTI 2002,99,579; 2006,14,111) § 10 lg. 5; lg. 6; Saarde Vallavolikogu 31.05.2006.a. määruse nr. 21 "Saarde Valla ehitusmääruse kehtestamine" ja Häädemeeste 05.09.2006.a. taotluse

Saarde Vallavolikogu o t s u s t a b:

1. Algatada detailplaneering Saarde vallas Reinu külas asuvale **Järve külastusala** maaüksusele (pindala ligikaudu 232 ha, sellest 94 ha erakinnistud).
2. Detailplaneeringu eesmärk on maaüksus(t)e sihtotstarbe määramine, katastriüksus(t)e moodustamine, maaüksus(t)e kasutustingimuste ja ehitusõiguse määramine, liikluskorralduse määramine, haljastuse ja tehnovõrkude lahendamine (ala skeem lisatud)
3. Tühistada Saarde Vallavolikogu 13.09.2006.a. otsus nr. 59 "Järve külastusala detailplaneeringu koostamiseks loa andmine".
4. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Saarde Vallavolikogule "Haldusmenetluse seaduses" sätestatud korras 30 päeva jooksul otsuse teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saama või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale "Halduskohtumenetluse seadustikus" sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.
5. Otsus jõustub teatavakstegemisest

Väino Lill
Vallavolikogu esimees



HÄÄDEMEESTE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Häädemeeste,

13.september 2006 nr 84

Detailplaneeringu algatamine

Tulenevalt Häädemeeste Vallavalitsuse taotlusest ja võttes aluseks "Planeerimisseaduse" § 10 lõiked 5 ja 6 ning Häädemeeste Vallavolikogu 18.juuni 2003.a määruse nr 15 "Häädemeeste valla ehitusmääruse kinnitamine" (KO 2003, 106, 1943; 2005, 207, 1998) punktid 2.1.2, 3.2 ja 4.1.6, Häädemeeste Vallavolikogu

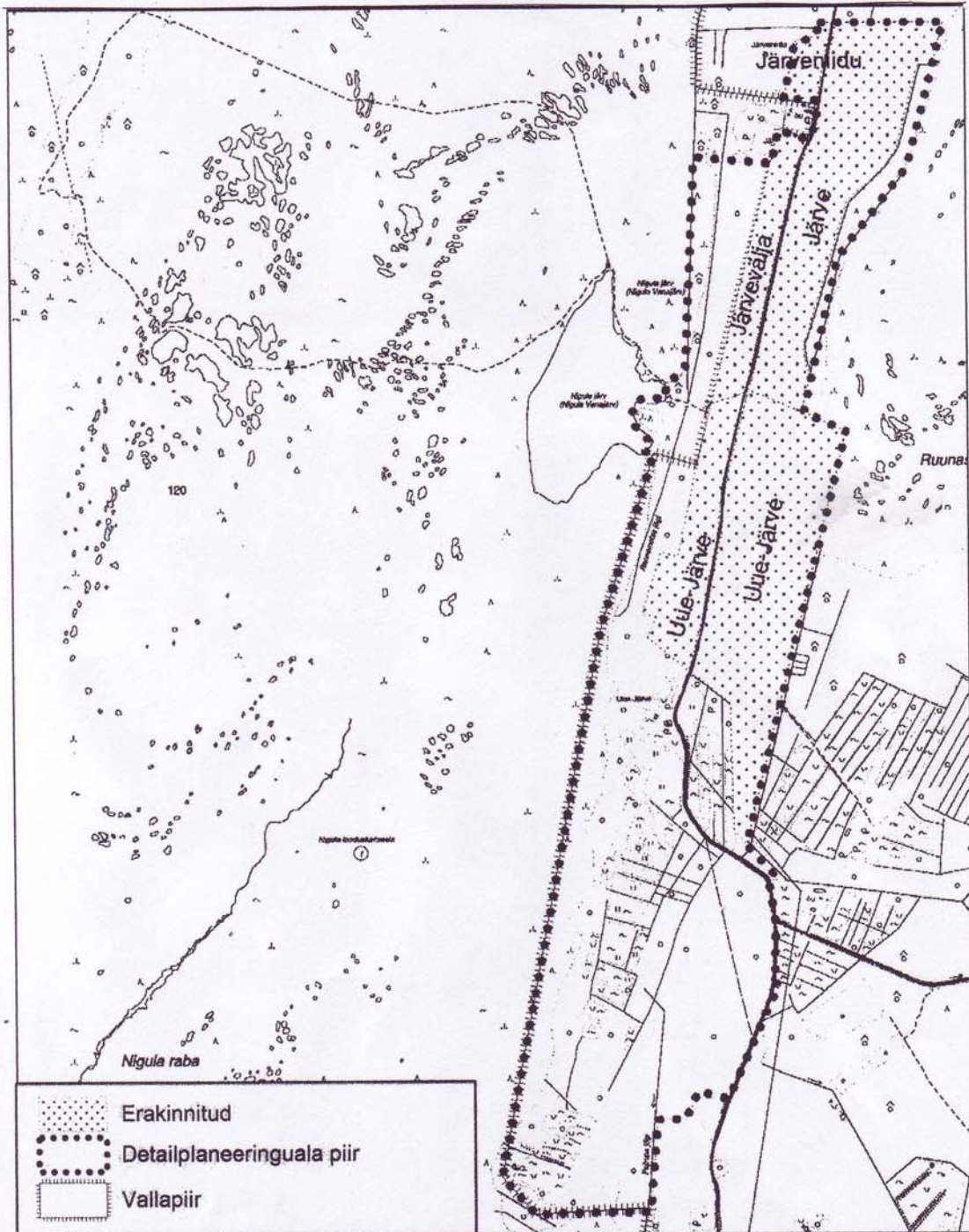
otsustab:

1. Algatada detailplaneering Häädemeeste vallas Urissaare külas asuvale **Järve külastusala** maaüksusele (pindala ligikaudu 21 ha). Detailplaneeringu eesmärgid on maaüksus(t)e sihtotstarbe määramine, katastriüksus(t)e moodustamine, maaüksus(t)e kasutustingimuste ja ehitusõiguse määramine, liikluskorralduse määramine, haljastuse ja tehnovõrkude lahendamine (ala skeem lisatud).
2. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Häädemeeste Vallavolikogule "Haldusmenetluse seaduses" sätestatud korras 30 päeva jooksul otsusest teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saada või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale "Halduskohtumenetluse seadustikus" sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.
3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Harri Looing
Volikogu esimees

Järve külastusala detailplaneeringu algatamine Nigula ja Sookuninga looduskaitsealadel

Ala pindala: 253 ha, sellest Häädemeeste vallas 21 ha ja Saarde vallas 232 ha, erakinnistuid 94 ha (kõik Saarde vallas). Täpistamata planeeringualale jääv maa-ala on jätkuvalt riigi omandis..



**LISA 2. JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGUGA KAVANDATAVATE TEGEVUSTE KESKKONNAMÕJU
STRATEEGILISE HINDAMISE ALGATAMINE**



SAARDE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Kilingi-Nõmme

18.10.2006 nr.69

Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

Võttes aluseks "Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus" (RTI 2005,15,87) § 3 p. 2; § 6 lg. 2 p. 10,12,19; § 29; § 33 lg. 1 p. 3, 4; lg.3, lg.5; § 34 lg. 1 ja § 35.

Saarde Vallavolikogu 18.10.2006.a. otsusega nr. 66 algatati detailplaneering Saarde vallas Reinu külas asuvale **Järve külastusala** maaüksusele (pindala ligikaudu 232 ha, sellest 94 ha erakinnistud). Detailplaneeringu eesmärgid on maaüksus(t)e sihtotstarbe määramine, katastriüksus(t)e moodustamine, maaüksus(t)e kasutustingimuste ja ehitusõiguse määramine, liikluskorralduse määramine, haljastuse ja tehnovõrkude lahendamine. Järve külastusala maaüksuse näol on tegmist Natura 2000 võrgustikku kuuluva alaga.

Saarde Vallavolikogu o t s u s t a b:

1. Algatada Saarde Vallavolikogu 18.10.2006.a. otsusega nr. 66 algatatud Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine eesmärgiga arvestada keskkonnakaalutlusi Järve külastusala detailplaneeringu koostamisel ja kehtestamisel ning tagada keskkonnakaitse ja säästva arengu meetmete rakendamine valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamisel.
2. Järve külastusala detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algataja ja kehtestaja on Saarde Vallavolikogu ning koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus.
3. Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist koostab Häädemeeste Vallavalitsus.
4. Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega ja Järve külastusala detailplaneeringu algatamise otsusega on võimalik tutvuda Saarde Vallavalitsuses (Nõmme tn. 22, Kilingi-Nõmme linn, 86304, Pärnumaa, tel. 449 0135, info@saarde.ee).
5. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Saarde Vallavolikogule "Haldusmenetluse seaduses" sätestatud korras 30 päeva jooksul otsuse teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saada või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale "Halduskohtumenetluse seadustikus" sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.
6. Otsus jõustub teatavakstegemisest

Väino Lill

Vallavolikogu esimees



HÄÄDEMEESTE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Häädemeeste,

13.september 2006 nr 85

Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju
strateegilise hindamise algatamine

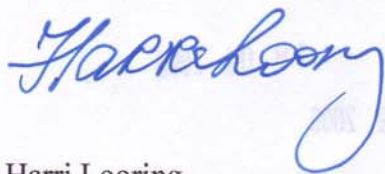
Häädemeeste Vallavolikogu 13.septembri 2006.a otsusega nr 84 algatati detailplaneering Urissaare külas asuvale Järve külastusala maaüksusele (pindala ligikaudu 21 ha). Detailplaneeringu eesmärgid on maaüksus(t)e sihtotstarbe määramine, katastriüksus(t)e moodustamine, maaüksus(t)e kasutustingimuste ja ehitusõiguse määramine, liikluskorralduse määramine, haljastuse ja tehnovõrkude lahendamine. Järve külastusala maaüksuse näol on tegemist Natura 2000 võrgustikku kuuluva alaga.

Võttes aluseks "Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse" § 3 punkti 2, § 6 lõike 2 punktid 10, 12 ja 19, § 33 lõike 1 punktid 3 ja 4, lõiked 3 ja 5, § 34 lõike 1 ja § 35 ning "Planeerimisseaduse" § 9 lõike 12, Häädemeeste Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Algatada Häädemeeste Vallavolikogu 13.septembri 2006.a otsusega nr 84 algatatud Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine eesmärgiga arvestada keskkonnakaalutlusi Järve külastusala detailplaneeringu koostamisel ja kehtestamisel ning tagada keskkonnakaitse ja säästva arengu meetmete rakendamine valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamisel.
2. Järve külastusala detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algataja ja kehtestaja on Häädemeeste Vallavolikogu ning koostamise korraldaja on Häädemeeste Vallavalitsus.
3. Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist koostab Häädemeeste Vallavalitsus.
4. Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega ja Järve külastusala detailplaneeringu algatamise otsusega on võimalik tutvuda Häädemeeste Vallavalitsuses (Pärnu mnt. 13, Häädemeeste alevik, 86001, Pärnu maakond, tel. 446 4175, info@haademeeste.ee).
5. Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Häädemeeste Vallavolikogule "Haldusmenetluse seaduses" sätestatud korras 30 päeva jooksul otsusest teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saada või esitada kaebuse Tallinna Halduskohtu Pärnu kohtumajale "Halduskohtumenetluse seadustikus" sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

6. Otsus jõustub teatavakstegemisest.



Harri Looing
Volikogu esimees

**LISA 3. JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGUGA KAVANDATAVATE TEGEVUSTE KESKKONNAMÕJU
STRATEEGILISE HINDAMISE ALGATAMISE TEADE AMETLIKUS VÄLJAANDES AMETLIKUD TEADAANDED**

25.09.2006

Keskkonnamõju hindamise teated

Häädemeeste Vallavolikogu 13. septembri 2006. a otsusega nr 85 algatati Häädemeeste Vallavolikogu 13. septembri 2006. a otsusega nr 84 algatatud Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati "Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse" § 3 punkti 2, § 6 lõike 2 punktide 10, 11 ja 19, § 33 lõike 1 punktide 3 ja 4, lõigete 3 ja 5, § 34 lõike 1 ja § 35 ning "Planeerimisseaduse" § 9 lõike 12 alusel Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise eesmärk on arvestada keskkonnakaalutlusi Järve külastusala detailplaneeringu koostamisel ja kehtestamisel ning tagada keskkonnakaitse ja säästva arengu meetmete rakendamine valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamisel Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algataja ja kehtestaja on Häädemeeste Vallavolikogu ning koostamise korraldaja ja koostaja on Häädemeeste Vallavalitsus.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega ja Järve külastusala detailplaneeringu algatamise otsusega on võimalik tutvuda Häädemeeste Vallavalitsuses (Pärnu mnt 13, Häädemeeste alevik, 86001, Pärnu maakond, tel 446 4175, info@haademeeste.ee).

26.10.2006

Keskkonnamõju hindamise teated

Saarde Vallavolikogu 18. oktoobri 2006. a otsusega nr 69 algatati Saarde Vallavolikogu 18. oktoobri 2006. a otsusega nr 66 algatatud Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati "Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse" § 3 punkti 2, § 6 lõike 2 punktide 10,11 ja 19, § 33 lõike 1 punktide 3 ja 4, lõigete 3 ja 5, § 34 lõike 1 ja § 35 ning "Planeerimisseaduse" § 9 lõike 12 alusel. Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise eesmärk on arvestada keskkonnakaalutlusi Järve külastusala detailplaneeringu koostamisel ja kehtestamisel ning tagada keskkonnakaitse ja säästva arengu meetmete rakendamine valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamisel. Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algataja ja kehtestaja on Saarde Vallavolikogu ning koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus. Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega ja Järve külastusala detailplaneeringu algatamise otsusega on võimalik tutvuda Saarde Vallavalitsuses (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, 86304 Pärnumaa, tel 449 0135, info@saarde.ee).

Saarde Vallavolikogu 18. oktoobri 2006. a otsusega nr 70 algatati Saarde Vallavolikogu 18. oktoobri 2006. a otsusega nr 67 algatatud Matsi külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati "Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse" § 3 punkti 2, § 6 lõike 2 punktide 10,11 ja 19, § 33 lõike 1 punktide 3 ja 4, lõigete 3 ja 5, § 34 lõike 1 ja § 35 ning "Planeerimisseaduse" § 9 lõike 12 alusel. Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise eesmärk on arvestada keskkonnakaalutlusi Matsi külastusala detailplaneeringu koostamisel ja kehtestamisel ning tagada keskkonnakaitse ja säästva arengu meetmete rakendamine valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamisel. Matsi külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algataja ja kehtestaja on Saarde Vallavolikogu ning koostamise korraldaja on Saarde Vallavalitsus. Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega ja Matsi külastusala detailplaneeringu algatamise otsusega on võimalik tutvuda Saarde Vallavalitsuses (Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, 86304 Pärnumaa, tel 449 0135, info@saarde.ee).

**LISA 4. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMMI AVALIKU VÄLJAPANEKU NING AVALIKU
ARUTELU TEADE MAAKONNALEHES PÄRNU POSTIMEES JA AMETLIKUS VÄLJAANDES AMETLIKUD
TEADAANDED**

KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE TEADE.

Häädemeeste Vallavalitsus ja Saarde Vallavalitsus teatavad Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi valmimisest, programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust ning detailplaneeringu eskiisi avalikust arutelust.

Strateegiliseks planeerimisdokumendiks on Järve külastusala detailplaneering (Häädemeeste vald, Urissaare küla ja Saarde vald, Reinu küla), mis on algatatud Häädemeeste Vallavolikogu 13.09.2006 otsusega nr 84 ja Saarde Vallavolikogu 18.10.2006 otsusega nr 66. Järve külastusala detailplaneeringu koostamise käigus teostatakse maaüksuste sihtotstarbe määramine ja täpsustamine, katastriüksus(t)e moodustamine, maaüksus(t)e kasutustingimuste määramine, ehitusõiguse määramine, liikluskorralduse määramine, haljastuse lahendamine ja tehnovõrkude lahendamine, mis aitab kaasa Nigula ja Sookuninga looduskaitsealadel kaitsekorralduslike eesmärkide saavutamisele, tagab alale jäävate maastike pikaajalise säilimise ja loob tingimused loodusväärtuste eksponeerimiseks ja säästlikuks kasutamiseks. Detailplaneeringuala asub Natura 2000 võrgustiku alal. Strateegilise planeerimisdoku-

mendi koostamise algataja, koostamise korraldaja ja kehtestaja Häädemeeste vallas on Häädemeeste Vallavolikogu (aadress Pärnu mnt 13, Häädemeeste, 86001 Pärnumaa, kontaktisik Merle Looring, tel 446 4175, e-post: merle.looring@haademeeste.ee). Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algataja, koostamise korraldaja ja kehtestaja Saarde vallas on Saarde Vallavolikogu (aadress Nõmme 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnumaa, kontaktisik Tiit Karu, e-post: peamaa@saarde.ee, tel 449 0137). Keskkonnamõju strateegilise hindamise ja detailplaneeringu koostamise kulud kannab Häädemeeste Vallavalitsus (aadress Pärnumaa, 86001 Häädemeeste, Pärnu mnt 13, kontaktisik Merle Looring, tel 446 4175, e-post merle.looring@haademeeste.ee).

Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja on Kobras AS (reg-nr 10171636, 50107 Tartu, Teguri 37b, kontaktisik Piret Kullamaa, e-post: piret@kobras.ee).

Häädemeeste Vallavolikogu algatas keskkonnamõju strateegilise hindamise 13.09.2006 otsusega nr 85.

Saarde Vallavolikogu algatas keskkonnamõju strateegilise hindamise 18.10.2006 otsusega nr 69.

Kavandatud tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

Keskkonnamõju hindaja on Kobras AS (reg-nr 10171636, 50107 Tartu, Teguri 37b, kontaktisik Anne Rooma, KMH0046, anne@kobras.ee).

KSH programmi avalik väljapanek kestab 21.05.-5.06.2007. Avaliku väljapaneku ajal on KSH programmiga võimalik tutvuda Häädemeeste ja Saarde Vallavalitsuses tööpäeviti kella 8-16.30 ning Häädemeeste valla kodulehel: www.haademeeste.ee, Saarde valla kodulehel: www.saarde.ee, Kobras AS kodulehel: www.kobras.ee ja Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni kodulehel: www.nigula.ee. Häädemeeste ja Saarde Vallavalitsuses on võimalik tutvuda ka detailplaneeringu algatamise otsuse ja lähteülesandega.

Avaliku väljapaneku ajal saab KSH programmi kohta esitada kirjalikke ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi Häädemeeste Vallavalitsuses ja Saarde Vallavalitsuses tööpäeviti kella 8-16.30 ning e-posti aadressil: merle.looring@haademeeste.ee, peamaa@saarde.ee või otse keskkonnamõju hindamise eksperdile: kobras@kobras.ee.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik arutelu toimub 5.06.2007. a kl 16 Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskuses Vana-Järvel (Häädemeeste vald, Pärnumaa).

14.05.2007

Keskkonnamõju hindamise teated

Häädemeeste Vallavalitsus teatab Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi valmimisest, programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust ning detailplaneeringu eskiisi avalikust arutelust. Strateegiliseks planeerimisdokumendiks on Järve külastusala detailplaneering (Häädemeeste vald Urissaare küla ja Saarde vald Reinu küla), mis on algatatud Häädemeeste Vallavolikogu 13.09.2006 otsusega nr 84. Järve külastusala detailplaneeringu koostamise käigus teostatakse maaüksuste sihtotstarbe määramine ja täpsustamine, katastriüksus(t)e moodustamine, maaüksus(t)e kasutustingimuste määramine, ehitusõiguse määramine, liikluskorralduse määramine, haljastuse lahendamine ja tehnovõrkude lahendamine, mis aitab kaasa Nigula ja Sookuninga looduskaitsealadel kaitsekorralduslike eesmärkide saavutamisele, tagab alale jäävate maastike pikaajalise säilimise ja loob tingimused loodusväärtuste eksponeerimiseks ja säästlikuks kasutamiseks. Detailplaneeringuala asub Natura 2000 võrgustiku alal.

Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algataja, koostamise korraldaja ja kehtestaja Häädemeeste vallas on Häädemeeste Vallavolikogu (aadress Pärnu mnt 13, Häädemeeste, 86001 Pärnumaa, kontaktisik Merle Looring, tel 446 4175, e-post merle.looring@haademeeste.ee).

Keskkonnamõju strateegilise hindamise ja detailplaneeringu koostamise kulud kannab Häädemeeste Vallavalitsus (aadress, Pärnumaa, 86001 Häädemeeste, Pärnu mnt 13, kontaktisik Merle Looring, tel 446 4175, e-post merle.looring@haademeeste.ee).

Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja on Kobras AS (reg nr 10171636, 50107 Tartu Teguri 37b, kontaktisik Piret Kullamaa piret@kobras.ee).

Häädemeeste Vallavolikogu algatas keskkonnamõju strateegilise hindamise 13.09.2006 otsusega nr 85.

Kavandatud tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

Keskkonnamõju hindaja on Kobras AS (reg nr 10171636, 50107 Tartu Teguri 37b, kontaktisik Anne Rooma KMH0046, anne@kobras.ee). KSH programmi avalik väljapanek kestab 21.05.07-05.06.07. Avaliku väljapaneku ajal on KSH programmiga võimalik tutvuda Häädemeeste Vallavalitsuses tööpäeviti kella 8.00–16.30 ning Häädemeeste valla kodulehel www.haademeeste.ee, Kobras AS kodulehel www.kobras.ee ja Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regioon kodulehel www.nigula.ee. Häädemeeste Vallavalitsuses on võimalik tutvuda ka detailplaneeringu algatamise otsuse ja lähteülesandega.

Avaliku väljapaneku ajal saab KSH programmi kohta esitada kirjalikke ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi Häädemeeste Vallavalitsuses tööpäeviti kella 8.00–16.30 ning e-posti aadressil merle.looring@haademeeste.ee või otse keskkonnamõju hindamise eksperdile kobras@kobras.ee.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik arutelu toimub 05.06.2007 kell 16.00 Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskuses Vana-Järvel (Häädemeeste vald, Pärnumaa).

14.05.2007

Keskkonnamõju hindamise teated

Keskkonnamõju strateegilise hindamise teade

Saarde Vallavalitsus teatab Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi valmimisest, programmi avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust ning detailplaneeringu eskiisi avalikust arutelust.

Strateegiliseks planeerimisdokumendiks on Järve külastusala detailplaneering, mis on algatatud Saarde Vallavolikogu 18.10.2006 otsusega nr 66. Järve külastusala detailplaneeringu koostamise käigus teostatakse maaüksuste sihtotstarbe määramine ja täpsustamine, katastriüksus(t)e moodustamine, maaüksus(t)e kasutustingimuste määramine, ehitusõiguse määramine, liikluskorralduse määramine, haljastuse lahendamine ja tehnovõrkude lahendamine, mis aitab kaasa Nigula ja Sookuninga looduskaitsealadel kaitsekorralduslike eesmärkide saavutamisele, tagab alale jäävate maastike pikaajalise säilimise ja loob tingimused loodusväärtuste eksponeerimiseks ja säästlikuks kasutamiseks. Detailplaneeringuala asub Natura 2000 võrgustiku alal.

Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algataja, koostamise korraldaja ja kehtestaja on Saarde Vallavolikogu (aadress Nõmme 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnumaa kontaktisik Tiit Karu, e-post: peamaa@saarde.ee, tel 449 0137).

Keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise kulud kannab Häädemeeste Vallavalitsus (aadress, Pärnumaa, 86001 Häädemeeste, Pärnu mnt 13, kontaktisik Merle Looring, tel 446 4175).

Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja on Kobras AS (reg nr 10171636, 50107 Tartu Teguri 37b, kontaktisik Piret Kullamaa piret@kobras.ee).

Saarde Vallavolikogu algatas keskkonnamõju strateegilise hindamise 18.10.2006 otsusega nr 69.

Kavandatud tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

Keskkonnamõju hindaja on Kobras AS (reg nr 10171636, 50107 Tartu Teguri 37b, kontaktisik Anne Rooma KMH0046, anne@kobras.ee). KSH programmi avalik väljapanek kestab 21.05.07-05.06.07. Avaliku väljapaneku ajal on KSH programmiga võimalik tutvuda Saarde Vallavalitsuses tööpäeviti kella 8.00–16.30 ning Saarde valla kodulehel www.saarde.ee Kobras AS kodulehel www.kobras.ee ja Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regioon kodulehel www.nigula.ee. Saarde Vallavalitsuses on võimalik tutvuda ka detailplaneeringu algatamise otsuse ja lähteülesandega.

Avaliku väljapaneku ajal saab KSH programmi kohta esitada kirjalikke ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi Saarde Vallavalitsuses tööpäeviti kella 8.00–16.30 (aadress Nõmme 22, Kilingi-Nõmme, 86304 Pärnumaa), ning e-posti aadressil peamaa@saarde.ee või otse keskkonnamõju hindamise eksperdile kobras@kobras.ee.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik arutelu toimub 05.06.2007 kell 16.00 Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskus Vana-Järvel (Häädemeeste vald, Pärnumaa).

LISA 5. ETTEPANEKUD KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMMI TÄIENDAMISEKS



Hr Urmas Uri
Kobras AS
Teguri 37b
50107 TARTU

Teie 2007-05-10 nr 1-2/186

Meie 05.06.2007 nr. 38-12-1/26652-2

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Vaadanud läbi Häädemeeste ja Saarde vallas asuva Järve külastusala keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programmi eelnõu, esitab Pärnumaa keskkonnateenistus järgmised ettepanekud ja seisukohad programmi kohta:

Planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju juures on esitatud detailplaneeringu üldised eesmärgid, nt maaüksuste sihtotstarbe määramine, katastriüksuste moodustamine, haljastuse lahendamine jne. Antud alalõigus tuleks täpsemalt lahti kirjutada, mida detailplaneeringu koostamisega ikkagi taotletakse (kavandatava tegevuse kirjeldus, sisulised eesmärgid), nt uute teede rajamine või teekatte uuendamine, võsa piiramine, vaadete avamine, kraavide puhastamine või sulgemine jne.

Ptk 4 (detailplaneeringu vastavus seadusandlusele) - lisaks nimetatud kavadele tuleks KSH koostamisel arvesse võtta Pärnu maakonna puhke- ja turismimajanduse arengukava ning Häädemeeste valla üldplaneeringu eelnõud.

Ptk 12 (isikud ja asutused, keda kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada) – lisada nimekirja juurde Pärnu Maavalitsus ja Riigimetsa Majandamise Keskus.

Lugupidamisega

Toomas Kalda
Keskkonnakorralduse spetsialist juhataja ülesannetes

Koopia: Häädemeeste Vallavalitsus, Saarde Vallavalitsus

SAABUNUD

"06." 06. 2007. a.
Nr 1-1/147



KULTUURIMINISTEERIUM

Hr Urmas Uri
AS Kobras
Teguri 37b
50107 TARTU

Teie: 10.05.2007 nr 1-2/185

Meie: 01.06.2007 nr 7.17/2323

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Austatud härra Urmas Uri

Planeeringu keskkonnamõjude strateegilisel hindamisel tuleb muinsuskaitse osas lähtuda riikliku kaitse all olevatest mälestistest, muinsuskaitsealadest ja nende kaitsevöönditest. Mälestiste nimekiri on nähtaval kultuurimälestiste riiklikus registris, millel on olemas riskasutus ka Maa-ameti põhikaardiga (vt <http://register.muinas.ee/>). Järve külastusalale jäävatel aladel Häädemeeste vallas Urissaare külas ja Saarde vallas Reinu külas Muinsuskaitseameti andmetel mälestised või mälestiste kaitsevööndid puuduvad.

Juhime Teie tähelepanu järgmistele analüüsimist vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasneda võivaid mõjusid:

- erinevate ajaperioodide kultuurpärandi kihistused ja nende väärtus;
- võimalikud arheoloogiliselt väärtuslikud alad;
- olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad. Väärtuskriteeriumiteks võivad olla nii tüüpilisus kui ebatüüpilisus;
- ajalooliselt väärtuslikud objektid (sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähised jne) ja nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine;
- maastikupilt, sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määratlemine;
- väärtuslike maastike piiride täpsustamine.

Oluline on hinnata ka kultuurikeskkonna säilitamist tagavate tingimuste seadmise piisavust ja vajadusel teha keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus täiendavaid ettepanekuid.

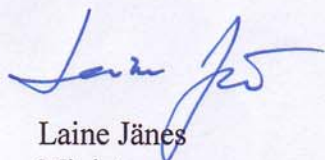
Pakume Teile abimaterjalina üldnimetatud teemade analüüsimiseks Muinsuskaitseameti poolt viimastel aastatel tellitud valdkondade inventeerimisi ja analüüse:

- Mart Kalm (2004) - ENSV arhitektuur.
- Epp Lankots (2006) - Eesti arhitektuur 1920-40. Muinsuskaitsealine aspekt.
- Martin Jänes, Urmas Oja (2004) - Eesti raudteejaamad, vt ka <http://www.muinas.ee/Muinsuskaitseamet/malestised/raudteearhitektuur>.

- Martin Jänes, Urmas Oja (2005, 2006) - Eesti meiereid – Järvamaa, Harjumaa, Raplamaa (töö jätkub teistes maakondades).
- Jaan Vali - Eesti tuletornid.
- Tõnu Sepp (2005) - Saaremaa tuulikud.
- Enno Selirand, Kalle Rosenberg (2004); Dan Lukas (2005) - Hiiumaa tuulikud.
- TLÜ Ökoloogiainstituut (2005) - Rebala muinsuskaitseala muinsuskaitse eritingimused teemaplaneeringu koostamiseks.
- Muinsuskaitseametis on lõplikult vormistamata kujul olemas hea andmebaas Eesti parkidest ning mõisa- ja talukalmistutest.

Kõik materjalid on saadaval Muinsuskaitseameti arhiivis, Tallinnas Pikk tn 2. Mõningatel juhtudel on töö nähtav ka Internetis. Täiendavate küsimuste puhul palume pöörduda Muinsuskaitseameti Pärnumaa vaneminspektori Nele Rent'i poole.

Lugupidamisega



Laine Jänes
Minister

Nele Rent
443 1046, 56 693 459, nele.rent@muinas.ee



HÄÄDEMEESTE VALLAVALITSUS

Hr Urmas Uri
KOBRAAS AS
Teguri 37b
50107 TARTU

Teie: 2007-05-17 nr 1-2/193

Meie: 06. juuni 2007 nr 7.1-3/812

Pärnumaa Häädemeeste ja Saarde vald; Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Häädemeeste Vallavalitsus koostööstab Pärnumaa Häädemeeste ja Saarde vallas; Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi.

Palume üle vaadata Sotsiaalministeeriumi ja Kultuuriministeeriumi täiendused programmi osas ja viia programmi sisse esitatud ettepanekud.

Lugupidamisega



Urmas Aava
Vallavanem

Lisad: Sotsiaalministeeriumi (e-kiri) 01. juuni 2007. a
Kultuuriministeeriumi kiri 01.06.2007 nr 7.17/2358

SAABUNUD

"07" 06 2007 a.
Nr. 1-1/149



HÄÄDEMEESTE VALLAVALITSUS

Sisse tulnud 04. juuni 2004 a.

Täitja: *[Handwritten signature]*

Teadmiseks: 492 / 7-42

KULTUURIMINISTEERIUM

Hr Urmas Aava
Vallavanem
Häädemeeste Vallavalitsus
Pärnu mnt 13, Häädemeeste
86001 PÄRNMAA

Teie: 14.05.2007 nr 9-4.2/792

Meie: 04.06.2007 nr 7.17/2358

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Austatud härra Urmas Aava

Planeeringu keskkonnamõjude strateegilisel hindamisel tuleb muinsuskaitse osas lähtuda riikliku kaitse all olevatest mälestistest, muinsuskaitsealadest ja nende kaitsevöönditest. Mälestiste nimekiri on nähtaval kultuurimälestiste riiklikus registris, millel on olemas riskasutus ka Maa-ameti põhikaardiga (vt <http://register.muinas.ee/>). Järve külastusalale jäävatel aladel Häädemeeste vallas Urissaare külas ja Saarde vallas Reinu külas Muinsuskaitseameti andmetel mälestised või mälestiste kaitsevööndid puuduvad.

Juhime Teie tähelepanu järgmistele analüüsimist vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasneda võivaid mõjusid:

- erinevate ajaperioodide kultuurpärandi kihistused ja nende väärtus;
- võimalikud arheoloogiliselt väärtuslikud alad;
- olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad. Väärtuskriteeriumiteks võivad olla nii tüüpilisus kui ebatüüpilisus;
- ajalooliselt väärtuslikud objektid (sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähised jne) ja nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine;
- maastikupilt, sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määratlemine;
- väärtuslike maastike piiride täpsustamine.

Oluline on hinnata ka kultuurikeskkonna säilitamist tagavate tingimuste seadmise piisavust ja vajadusel teha keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus täiendavaid ettepanekuid.

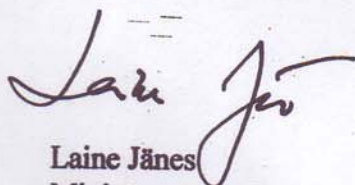
Pakume Teile abimaterjalina üldnimetatud teemade analüüsimiseks Muinsuskaitseameti poolt viimastel aastatel tellitud valdkondade inventeerimisi ja analüüse:

- Mart Kalm (2004) - ENSV arhitektuur.
- Epp Lankots (2006) - Eesti arhitektuur 1920-40. Muinsuskaitsealine aspekt.

- Martin Jänes, Urmas Oja (2004) - Eesti raudteejaamad, vt ka <http://www.muinas.ee/Muinsuskaitseamet/malestised/raudteearhitektuur>.
- Martin Jänes, Urmas Oja (2005, 2006) - Eesti meiereid – Järvamaa, Harjumaa, Raplamaa (töö jätkub teistes maakondades).
- Jaan Vali - Eesti tuletornid.
- Tõnu Sepp (2005) - Saaremaa tuulikud.
- Enno Selirand, Kalle Rosenberg (2004); Dan Lukas (2005) - Hiiumaa tuulikud.
- TLÜ Ökoloogiainstituut (2005) - Rebala muinsuskaitseala muinsuskaitse eritingimused teemaplaneeringu koostamiseks.
- Muinsuskaitseametis on lõplikult vormistamata kujul olemas hea andmebaas Eesti parkidest ning mõisa- ja talukalmistutest.

Kõik materjalid on saadaval Muinsuskaitseameti arhiivis, Tallinnas Pikk tn 2. Mõningatel juhtudel on töö nähtav ka Internetis. Täiendavate küsimuste puhul palume pöörduda Muinsuskaitseameti Pärnumaa vaneminspektori Nele Rent'i poole.

Lugupidamisega



Laine Jänes
Minister

Nele Rent

443 1046, 56 693 459, nele.rent@muinas.ee

Anneli Roosalu

From: "Merle Looring" <merle.looring@haademeeste.ee>
To: "Anneli Roosalu" <anneli.roosalu@nigula.ee>
Sent: 1. juuni 2007. a. 13:29
Subject: Fw: Pärnumaa Häädemeeste ja Saarde valla Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programm

----- Original Message -----

From: Oöle Janson
To: merle.looring@haademeeste.ee ; peamaa@saarde.ee ; piret@kobras.ee
Cc: kobras@kobras.ee ; Ülla-Karin Nurm
Sent: Friday, June 01, 2007 1:22 PM
Subject: Pärnumaa Häädemeeste ja Saarde valla Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programm

Tere

Täname Teid, et saatsite meile Pärnumaa Häädemeeste ja Saarde valla Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programmi arvamuse avaldamiseks.

Teeme ettepaneku KSH käigus hinnata, kuidas mõjutab kavandatud tegevus Pärnu alamvesikonna veemajanduskava eesmärkide elluviimist. Samuti hinnata, millised on kavandatud tegevuse mõjud (sh positiivsed) kohaliku elanikkonna tervisele, heaolule ja varale.

Soovitame KSH töögruppi kaasata ekspert(-te), kelle pädevusse kuuluks kavandatud tegevuse mõju hindamine inimese tervisele sh heaolule ning küsida arvamust KSH aruannete kohta ka kohalikult Tervisekaitsetalituselt

Lugupidamisega
Oöle Janson
Sotsiaalministeerium
Rahvatervise osakonna peaspetsialist
Tel. 626 9149
e-mail: oole.janson@sm.ee

NOD32 2303 (20070601) Information

This message was checked by NOD32 antivirus system.
<http://www.eset.com>

NOD32 2304 (20070601) Information

This message was checked by NOD32 antivirus system.
<http://www.eset.com>

As Kobras

Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Häädemeeste Vallavalitsus teeb ettepaneku muuta Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi punkti 5:

1. Indentifitseeritakse eeldatavad keskkonnamõjude allikad (loodusturism, transport, põllumajandus jm.);
2. Esitada eeldatavad positiivsed ja negatiivsed mõjud ja nende ulatus: looduskeskkonnale, sotsiaalsele-, majandus- ja kultuurikeskkonnale (mõjutatavad keskkonnaelemendid);

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programm ei pea sisaldama aruande sisu ja samas aruande sisu ei käsitle ainult keskkonnaelemente lk 2

Kaaluda punktis 7 esitatud keskkonnariskide käsitlemise otstarbekust, eeldades, et eesmärgiks on seatud detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõjude hindamine, mitte keskkonnariskide hindamine, mille metoodika on erinev.

LISA 6. VASTUSED	KESKKONNAMÕJU	STRATEEGILISE	HINDAMISE	PROGRAMMI	KOHTA	TEHTUD
ETTEPANEKUTELE						



Kultuuriministeerium
Suur-Karja 23
15076 TALLINN

Teie 01.06.2007 nr 7.17/2323
Meie 2007-06-11 1-2/221

**PÄRNUMAA HÄÄDEMEESTE JA SAARDE VALD
JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGUGA KAVANDATAVATE TEGEVUSTE KESKKONNAMÕJU
STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMMI KOHTA ESITATUD ETTEPANEKUD**

Kobras AS koostas Häädemeeste ja Saarde valla Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu ja vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (vastu võetud 22.02.2005, RT I 2005, 15, 87) § 36 lõikele 3, küsisime Kultuuriministeeriumi seisukohta programmi sisu osas. Vastavalt Kultuuriministeeriumi 01.06.2007 esitatud ettepanekutele on täiendatud keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi punkti 5 järgnevalt:

5.2 Mõju *maastikele*, taimestikule ja loomastikule ning leevendusabinõud

5.4 Sotsiaalmajanduslikud aspektid, tegevuse mõju elanikkonnale, kultuurikeskkonnale (*ala kultuuri- ja ajalooväärtustele*) ning leevendusabinõud

PIN/Matra projekti 2002/014 "Märgalade ja metsade integreeritud kaitsekorraldus Põhja-Liivi piirialadel (Eesti-Läti)" raames on koostatud Põhja-Liivi kaitse- ja kasutuskorralduskava. Järve külastusala detailplaneeringuala asub eelpoolnimetatud alal. Projekti käigus on identifitseeritud alal leiduvad kultuuri- ja ajalooväärtused, millega arvestatakse ka KSH aruande koostamisel.

Käesoleval ajal on koostamisel nii Saarde valla kui ka Häädemeeste valla üldplaneering, kus vajadusel määratakse detailplaneeringu ala kasutustingimused ning miljöväärtuslikud alad.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine on algatatud Järve külastusala detailplaneeringule. Detailplaneeringu eesmärgid on välja toodud Planeerimisseaduse § 9 lg 2. Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne koostatakse detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste kohta. Planeeringuala asub Põhja-Liivi märgala väärtuslikul maastikul, vajadusel tehakse ettepanek väärtuslike maastike piiride täpsustamiseks.

Lugupidamisega,

Urmas Uri
Kobras AS juhataja

Kontaktisik: Kadi Kukk
kadi@kobras.ee
tel 730 0319



Häädemeeste Vallavalitsus
Häädemeeste
Pärnu mnt 13
86001 PÄRNUMAA

Meie 2007-05-17 1-2/193

**PÄRNUMAA HÄÄDEMEESTE JA SAARDE VALD
JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGUGA KAVANDATAVATE TEGEVUSTE KESKKONNAMÕJU
STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMMI KOHTA ESITATUD ETTEPANEKUD**

Kobras AS koostas Häädemeeste ja Saarde valla Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu ja vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (vastu võetud 22.02.2005, RT I 2005, 15, 87) § 36 lõikele 3, küsisime Häädemeeste Vallavalitsuse seisukohta programmi sisu osas.

Vastavalt Häädemeeste 14.05.2007 esitatud ettepanekutele on täiendatud keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi punkti 5 järgnevalt:

5. Oluliste keskkonnamõjude selgitamine

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus identifitseeritakse eeldatavad keskkonnamõjude allikad (loodusturism, transport, põllumajandus jm), selgitatakse välja olulised keskkonnamõjud ning tuuakse välja negatiivsete keskkonnamõjude vältimiseks ja leevendamiseks kavandatud meetmed.

5.4 Sotsiaalmajanduslikud aspektid, tegevuse mõju elanikkonnale, kultuurikeskkonnale ning leevendusabinõud
Eeldatavad positiivsed ja negatiivsed mõjud ja nende ulatus esitatakse keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi punktis 5 (oluliste keskkonnamõjude selgitamine).

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostamisel käsitletakse detailplaneeringuga kavandatud tegevustest tulenevaid keskkonnamõjusid.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes tuleb esitada teave, mis on ette nähtud Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 40. Keskkonnamõju hindamise programmis tuleb esitada andmed vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 36 lg 2. Keskkonnamõju hindamise ekspertide pikaajalisele kogemusele tuginedes võib väita, et programmis Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 36 lg 2 kohase teabe esitamisel ei pruugi asjaga mittede teada, mida täpselt keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus käsitletakse. Et tagada täpne ülevaade aruandes käsitletavatest teemadest, on keskkonnamõju strateegilise hindamise programmis esitatud aruande sisukord. Vajadusel on sisukorda võimalik täiendada.

Lugupidamisega,

Urmas Uri
Kobras AS juhataja

Kontaktisik: Kadi Kukk
kadi@kobras.ee
tel 730 0319

Kadi

From: "Kadi Kukk" <kadi@kobras.ee>
To: <Oole.Janson@sm.ee>
Sent: 11. juuni 2007. a. 10:20
Subject: Pärnumaa Häädemeeste ja Saarde valla Järve külastusala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Kobras AS koostas Häädemeeste ja Saarde valla Järve külastusala detailplaneeringuga kavandavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu ja vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (vastu võetud 22.02.2005, RT I 2005, 15, 87) § 36 lõikele 3, küsisime Sotsiaalministeeriumi seisukohta programmi sisu osas.

Vastavalt Sotsiaalministeeriumi 01.06.2007 esitatud ettepanekutele on täiendatud keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi punkti 4.1 järgnevalt:

4.1 Detailplaneeringu vastavus Pärnu maakonnaplaneeringule, maakonnaplaneeringu teemaplaneeringule "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused", Saarde valla arengukavale 2006 – 2011, Häädemeeste valla arengukavale 2004 – 2010, Pärnu alamvesikonna veemajanduskavale, Pärnu maakonna puhke- ja turismimajanduse arengukavale ning Häädemeeste ja Saarde valla üldplaneeringu eelnõudele

Isikute ja asutuste, keda strateegilise planeerimisdokumendi (detailplaneeringu) alusel kavandav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi strateegilise planeerimisdokumendi vastu, nimekirja on lisatud Pärnu Tervisekaitsetalitus.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise punkt 5.4 käsitleb sotsiaalmajanduslikke aspekte, tegevuse mõju elanikkonnale, kultuurikeskkonnale (kultuuri- ja ajalooväärtustele) ning leevendusabinõusid.

Lugupidamisega,

Urmas Uri
Kobras AS juhataja

**LISA 7. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMMI AVALIKU ARUTELU KOOSOLEKU
PROTOKOLL JA OSAVÕTJATE NIMEKIRI**

**PÄRNUMAA
HÄÄDEMEESTE JA SAARDE VALD
JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGUGA
KAVANDATAVATE TEGEVUSTE
KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE
PROGRAMMI JA DETAILPLANEERINGU ESKIISI
AVALIKU ARUTELU KOOSOLEKU PROTOKOLL**

Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskus Vana-Järvel

05. juuni 2007

Avalik arutelu algas: 16.00

lõppes: 16.45

Juhatas: Urmas Uri (Kobras AS)

Protokollis: Kadi Kukk (Kobras AS)

Osa võtsid: Osavõtjate nimekiri on lisatud.

Päevakord: Pärnumaa Häädemeeste ja Saarde vald Järve külastusala detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu ja detailplaneeringu eskiisi tutvustus ja arutelu.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi koostamisel küsiti programmi sisu osas seisukohta Kultuuriministeeriumilt, Sotsiaalministeeriumilt, Pärnumaa Keskkonnateenistusest, Saarde Vallavalitsusest ja Häädemeeste Vallavalitsusest.

Programmi osas esitasid ettepanekuid Kultuuriministeerium, Sotsiaalministeerium, Pärnumaa Keskkonnateenistus, Häädemeeste Vallavalitsus. Programmi koostamisel arvestati osaliselt esitatud ettepanekutega.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ajal kirjalikke ettepanekuid ja küsimusi ei laekunud.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõud tutvustasid Urmas Uri ja Kadi Kukk (Kobras AS).

Kadi Kukk: "Kas on küsimusi või ettepanekuid keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi või detailplaneeringu eskiisi kohta?"

Piret Kullamaa: "Kas oleks võimalik täpsustada looduslikkuse taastamise alade piire?"

Agu Leivits: näitab kaardil, millised alad Järve külastusalal jäävad poollooduslike koosluste taastamise aladeks.

Urmas Uri: "Kui palju loomi aastas taastuskeskusest läbi käib ja paljud neist surevad?"

Agu Leivits: "Raske öelda, sõltub, kas on olnud mingi õnnetus. Keskmiselt 500 looma, millest umbes 100 sureb."

Urmas Uri: "Kas kusagil siin piirkonnas paljanduvad Devoni kivimid?"

Agu Leivits: "Ei, Devoni kivimid pole avatud, ala jääb voorele."

Tiiu Karu: "Tee paviljonini peaks olema umbes pool meetrit laiem."

Piret Kullamaa: "Kas sobib, et üks bussikoht on ette nähtud. Buss mahub alla ümber pöörama."

Agu Leivits: "Bussitasku oleks vajalik."

Tiiu Karu: "Oleneb, kuidas teedevalitsus sellesse suhtub. Teedevalitsus ei taha lubada pealesõite. Näiteks kolme kilomeetri pikkuse põllu kohta lubati teha ainult üks pealesõit. Kui saab, siis tuleks teha ikka bussitasku ja ümberpööramisvõimalus parkla juurdepääsutee abil."

Urmas Uri: "Äkki on mõtekas buss alt parkalast üles tuua?"

Agu Leivits: "Planeerija peaks kaaluma bussi parkimise lahendamist bussitaskus nii, et buss ei peaks alla parklasse sõitma."

Tiiu Karu: "Kas vana paviljon jääb alles?"

Agu Leivits: "Jah, sellel on teatav looduskaitse väärtus."

Piret Kullamaa: "Kuidas käimla asukoht tundub? Kas võib nii jääda?"

Agu Leivits: "Käimla asukoht on hea, istumiskoht ja käimla jäävad üksteisest maksimaalsele kaugusele."

Piret Kullamaa: "Kas elekter on paviljoni vaja ette näha? Ja kas päikesepatarei tuleb kõne alla nagu eelmise kohtumise ajal rääkisime?"

Agu Leivits: "Tõenäoliselt elektrit kasutama ei hakka. Jääb nii nagu praegu on – vajadusel tuuakse asjad talveks paviljonist ära. Samas võimsust läheb nagunii juurde vaja, loomade taastuskeskus vajab elektrit. Kuhugi peab uue alajaama tegema. Päikesepatareid ei ole mõtet teha, kuna paviljon jääb liiga võsa sisse."

Anneli Roosalu: "Kas paviljon jääb siis praegu elektrita?"

Agu Leivits: "Tuleks siiski mingi elektrivarustus ette näha, võimalus elektrikaabel vedada."

Tiiu Karu: "Kui planeeringus on asjad olemas, siis nad ei kohusta millekski vaid annavad võimaluse midagi teha."

Urmas Uri: "Tänase arutelu tulemus – Eesti Energialt küsitakse tehnilisi tingimusi."

Tiiu Karu: "Kas kaitsealal on mingi idee, kus võiks olla alajaam?"

Agu Leivits: "Ei oska öelda. Õhuliine kaitsealale ei soovi."

Piret Kullamäe: "Eesti Energia ütleb ise, kus võiks olla alajaam."

Agu Leivits: "Ala põhjaosas peaks ette nägema loomadele ajutise liikumistee ühest karjatamiskohast teise, et oleks võimalik elektrikarjus panna ja loomad teisele poole teed ajada."

Urmas Uri: "Miks lehmi peate?"

Agu Leivits: "Loomad hoiavad ala avatuna. Bioloogiline mitmekesisus on suurem siis, kui ala on karjatatud."

Urmas Uri: "Soode taastamine eeldab puude mahavõtmist soosalal."

Agu Leivits: "On selge, et soo ei toitu ainult sademetest. Vaadete avamisel toimub puurinde eemaldamine mineraalmaa ulatuses, vaadete avamisel ei võeta puid maha turbalasundilt."

Kadi Kukk: "Kas on veel küsimusi?"

Merle Looiring: "Kui palju te arvestate näiteks Kultuuriministeeriumi ettepanekutega?"

Kadi Kukk: "Mõned punktid on programmi lisatud, kuid mitte kõik. Näiteks on soovitus väärtuslike maastike piiride täpsustamiseks, kogu ala asub väärtuslikul maastikul, piiride täpsustamine pole vajalik."

Merle Looiring: "Oleme üldiselt samal seisukohal, et kõiki ettepanekuid pole mõtet arvestada."

Urmas Uri: "Kas on veel küsimusi? Kui ei, siis loeme koosoleku lõppenuks."

Juhatas:

Protokollis:



Urmas Uri



Kadi Kukk

LISA 8. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMM

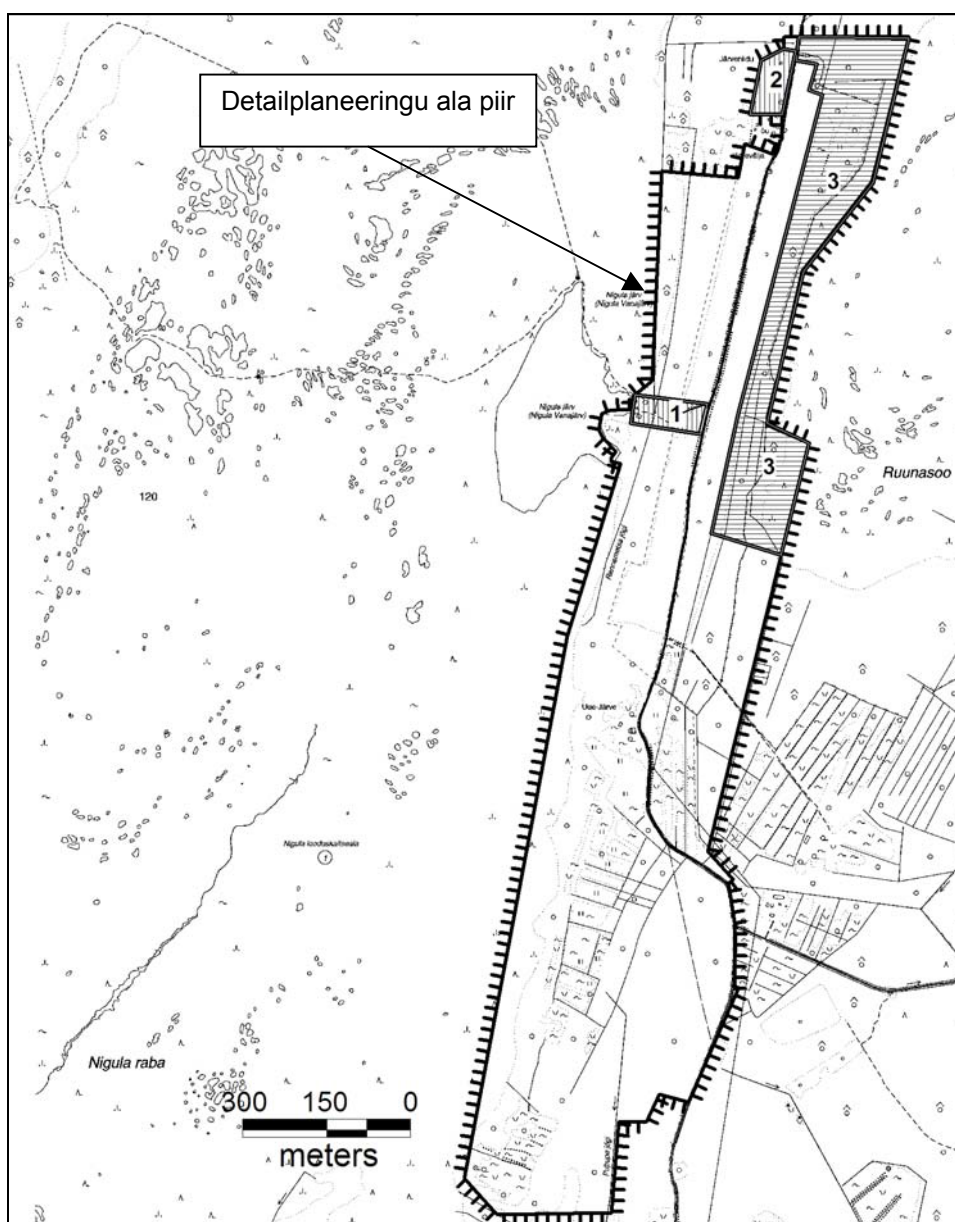
**PÄRNUMAA
HÄÄDEMEESTE JA SAARDE VALD
JÄRVE KÜLASTUSALA DETAILPLANEERINGUGA
KAVANDATAVATE TEGEVUSTE**

**KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE
PROGRAMM**

Keskkonnamõju strateegilise hindamise ulatus

Keskkonnamõju hinnatakse detailplaneeringu alal ja selle lähiümbruses. Detailplaneeringu ala paikneb Pärnu maakonnas Häädemeeste vallas Urissaare külas ja Saarde vallas Reinu külas ~ 253 ha suurusel maa-alal (~ 21 hektarit Häädemeeste vallas ja ~ 232 hektarit Saarde vallas).

Planeeritav ala asub Nigula ja Sookuninga looduskaitsealal, Natura 2000 loodus- ja linnualal. Nigula looduskaitseala ja Sookuninga looduskaitseala on rahvusvahelise tähtsusega märgala (Ramsari ala).



Joonis 1. Järve külastusala ja lähiümbrus

Keskkonnamõju strateegiline hindamine viiakse läbi strateegilise planeerimisdokumendi (detailplaneeringu) alal ja selle lähiümbruses.

Strateegilise planeerimisdokumendi (Järve külastusala detailplaneeringu) elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju

Järve külastusala detailplaneeringu koostamise käigus teostatakse maaüksuste sihtotstarbe määramine ja täpsustamine, katastriüksus(t)e moodustamine, maaüksus(t)e kasutustingimuste määramine, ehitusõiguse määramine, liikluskorralduse määramine, haljastuse lahendamine ja tehnovõrkude lahendamine, mis aitab kaasa Nigula ja Sookuninga looduskaitsealadel kaitsekorralduslike eesmärkide saavutamisele, tagab alale jäävate maastike pikaajalise säilimise ja loob tingimused loodusväärtuste eksponeerimiseks ja säästlikuks kasutamiseks.

Järve puhkealal soovitakse parandada olemasolevate rajatiste (Nigula loodusrada, Ruunasoo rabarada ning Nigula keskus) sidusust. Ala tutvustamiseks ning paremaks presenteerimiseks planeeritakse täiendavaid arendustegevusi. Joonisel numbriga üks tähistatud ala lääneosast algab Nigula looduse õpperada. Õpperaja alguses asub paviljon, kus on võimalik tutvuda ala tutvustava materjaliga. Detailplaneeringuga kavandatakse paviljoni ehitusalust pinda suurendada ning lahendatakse sõiduautode ja busside parkimine.

Detailplaneeringu ala põhjaossa soovitakse rajada metsloomade taastuskeskus (ala on joonisel tähistatud numbriga 2). Taastuskeskuses hakatakse tegelema metsloomade rehabilitatsiooniga. Taastuskeskuses hoitakse metsloomi nii vähe kui võimalik ja nii kaua kui vajalik. Metsloomade rehabilitatsiooniga alustati Nigulas 1993 aastal ning käesolevaks ajaks on abivajajaid umbes 500 isendit aastas. Metsloomade turvakodu on ainuke omataoline Eestis ning seetõttu tuuakse siia loomi üle Eesti.

Numbriga kolm on joonisel tähistatud Ruunasoo serva taastamise ala. Ülejäänud alal määratakse looduslikkuse taastamise alad.

Detailplaneeringu ala asub Sookuninga looduskaitseala Sookuninga piiranguvööndis ning Nigula looduskaitseala Nigula piiranguvööndis. Detailplaneeringu ala asub Natura 2000 võrgustiku alal ning rahvusvahelise tähtsusega märgalal (Ramsari ala).

Detailplaneeringu alusel kavandatavate tegevustega ei kaasne piiriülest keskkonnamõju.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine viiakse läbi samaaegselt detailplaneeringu koostamisega.

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel kasutatakse Euroopa Komisjoni poolt soovitatud Natura 2000 alasid oluliselt mõjutavate kavade ja projektide hindamise metoodilist juhendit ning juhendmaterjali "Juhised loodusdirektiivi artikli 6 lõigete 3 ja 4 rakendamiseks Eestis" (koost K. Peterson).

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande sisu

1. Sissejuhatus

Andmed keskkonnamõju strateegilise hindamise ja detailplaneeringu koostamisest huvitatud isiku, detailplaneeringu kehtestaja ja eksperdi (keskkonnamõju strateegilise hindaja) kohta. Keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine ja informatsioon avalikustamise kohta.

Strateegilise planeerimisdokumendi (detailplaneeringu) seos muude asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega.

2. Detailplaneeringuga kavandatavate tegevuste alternatiivsed arengustsenaariumid

Käsitletakse strateegilise planeerimisdokumendi (detailplaneeringu) koostamise ajal alternatiivsete arengustsenaariumide korral alternatiivide võrdlust ja tõenäolist arengut juhul kui detailplaneeringut ellu ei viida.

3. Mõjutatava keskkonna kirjeldus

Antakse detailplaneeringu maa-ala ja selle lähiümbruse keskkonnaseisundi kirjeldus.

Eraldi käsitletakse:

3.1 Planeeritava ala ja selle lähiümbruse kirjeldus

3.2 Maakasutus, olemasolevad ehitised, asustus, kommunikatsioonid ja teedevõrk

- 3.3 Maastik, geoloogiline ehitus ja hüdrogeoloogilised tingimused
- 3.4 Hüdrooloogilised tingimused
- 3.5 Taimestik ja loomastik, kaitstavad liigid
- 3.6 Kaitstavad alad ja muinsuskaitse

4. Detailplaneeringu vastavus seadusandlusele

- 4.1 Detailplaneeringu vastavus Pärnu maakonnaplaneeringule, maakonnaplaneeringu teemaplaneeringule "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused", Saarde valla arengukavale 2006 – 2011, Häädemeeste valla arengukavale 2004 – 2010, Pärnu alamvesikonna veemajanduskavale, Pärnu maakonna puhke- ja turismimajanduse arengukavale ning Häädemeeste ja Saarde valla üldplaneeringu eelnõudele
- 4.2 Detailplaneeringu vastavus Nigula ja Sookuninga looduskaitsealade kaitse-eeskirjadele
- 4.3 Detailplaneeringu vastavus keskkonnaseadusandlusele ja keskkonnapiirangute arvestamine planeeringus

5. Oluliste keskkonnamõjude selgitamine

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus identifitseeritakse eeldatavad keskkonnamõjude allikad (loodusturism, transport, põllumajandus jm), selgitatakse välja olulised keskkonnamõjud ning tuuakse välja negatiivsete keskkonnamõjude vältimiseks ja leevendamiseks kavandatud meetmed.

Eraldi käsitletakse:

- 5.1 Mõju pinna- ja põhjaveele ning leevendusabinõud
- 5.2 Mõju maastikele, taimestikule ja loomastikule ning leevendusabinõud
- 5.3 Detailplaneeringu ala reovee käitlemine ning leevendusabinõud
- 5.4 Sotsiaalmajanduslikud aspektid, tegevuse mõju elanikkonnale, kultuurikeskkonnale (kultuuri- ja ajaloomälestistele) ning leevendusabinõud
- 5.5 Ala kasutusel tekkivate jäätmete käitlemine vastavalt kehtivale seadusandlusele
- 5.6 Mõju Natura 2000 ala terviklikkusele ja kaitse-eesmärkide saavutamisele

6. Keskkonnariskid

Käsitletakse Järve külastusala detailplaneeringust tulenevaid keskkonnariske.

7. Keskkonnaseire meetmed

Käsitletakse detailplaneeringu elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju seireks kavandatud meetmete kirjeldust.

8. Raskused keskkonnamõju strateegilisel hindamisel

Käsitleb vajaduse korral raskusi, mis ilmnesid keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostamisel.

9. Aruande kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimuste käsitus

Käsitleb aruande kohta esitatud ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi, mille koopiad lisatakse aruandele. Esitab ettepanekute, vastuväidete ja küsimuste esitajatele saadetud kirjade koopiad, milles selgitatakse aruande kohta esitatud ettepanekute ning vastuväidete arvestamist või arvestamata jätmist ning vastatakse küsimustele.

10. Hindamistulemuste lühikokkuvõte ja järeldused

Hindamistulemuste lühikokkuvõte ja järeldused detailplaneeringu elluviimisega kaasneva olulise negatiivse keskkonnamõju vältimis- ja leevendusmeetmetega.

11. Õigusaktid ja normdokumendid, kasutatud materjalid

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandele lisatakse ülevaateskeem, mis kajastab detailplaneeringuga kavandatavaid tegevusi.

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi (detailplaneeringu) alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi strateegilise planeerimisdokumendi vastu:

1. Häädemeeste Vallavalitsus
2. Saarde Vallavalitsus
3. Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regioon
4. Pärnumaa Keskkonnateenistus
5. Keskkonnainspeksioon
6. Eesti Keskkonnanäidenduste Koda
7. Detailplaneeringu ala ja naaberkinnistute omanikud ning piirkonna elanikud
8. Pärnu Tervisekaitsetalitus
9. Pärnu Maavalitsus
10. Riigimetsa Majandamise Keskus

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi koostamisel küsiti programmi sisu osas seisukohta Sotsiaalministeeriumilt, Kultuuriministeeriumilt, Pärnumaa Keskkonnateenistusest, Häädemeeste Vallavalitsusest, Saarde Vallavalitsusest.

Programmi kohta avaldasid arvamust Sotsiaalministeerium, Kultuuriministeerium, Pärnumaa Keskkonnateenistus ja Häädemeeste Vallavalitsus. Programmi täiendamisel arvestati täielikult Pärnumaa Keskkonnateenistuse ettepanekuid. Keskkonnamõju hindamise programmi punkti 5 täiendati vastavalt Häädemeeste Vallavalitsuse ettepanekutele (e-kiri 14.05.2007). Vastavalt Sotsiaalministeeriumi tehtud ettepanekutele lisati programmi punkti 4.1 Pärnu alamvesikonna veemajanduskava ning isikute ja asutuste hulka, kellel võib olla põhjendatud huvi detailplaneeringuga kavandatud tegevuste vastu, lisati Pärnu Tervisekaitsetalitus.

Kultuuriministeeriumi poolt tehtud ettepanekute arvestamisel lähtuti strateegilise planeerimisdokumendi tasemest (detailplaneering), punkti 5.2 täiendati ning lisati mõju maastikele.

Piirkonna elanikke teavitatakse keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessist ja avalikest aruteludest ajalehes (Pärnu maakonna ajalehes "Pärnu Postimees"), strateegilise planeerimisdokumendi kehtestaja veebilehel (www.haademeeste.ee ja www.saarde.ee), Kobras AS veebilehel www.kobras.ee ja Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni veebilehel <http://www.nigula.ee/> ja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Pärnumaa Keskkonnateenistust, Keskkonnainspeksiooni, Eesti Keskkonnanäidenduste Koda, detailplaneeringu ala ja naaberkinnistute omanikke, Sotsiaalministeeriumit ja Kultuuriministeeriumit teavitatakse kirjaga keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessist ja avalikest aruteludest.

Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni ei teavitata kirjaga keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessist ja avalikest aruteludest.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) ja selle tulemuste hindamise avalikustamise ajakava

Etap	Sisu kirjeldus	Läbiviimise aeg
DP algatamine	Detailplaneering on algatatud Häädemeeste Vallavolikogu 13.09.2006 otsusega nr 84 ning Saarde Vallavolikogu 18.10.2006 otsusega nr 66	13.09.2006 18.10.2006
KSH algatamine ja algatamisest teatamine	KSH on algatatud Häädemeeste Vallavolikogu 13.09.2006 otsusega nr 85 ja Saarde Vallavolikogu 18.10.2006 otsusega nr 69. KSH algatamisest teatati 25.09.2006 ja 26.10.2006 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded	13.09.2006 18.10.2006 25.09.2006 26.10.2006
KSH programmi koostamine ja seisukohtade küsimine programmi sisu osas pädevatelt asutustelt	KSH programmi sisu osas küsiti seisukohta Sotsiaalministeeriumilt, Kultuuriministeeriumilt, Pärnumaa Keskkonnateenistusest, Häädemeeste Vallavalitsusest, Saarde Vallavalitsusest	05.2007

KSH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu korraldamine. KSH programmi avalik väljapanek peab kestma vähemalt 14 päeva	KSH programmi avalik arutelu toimus Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskuses Vana-Järvel (Häädemeeste vald, Pärnumaa). Häädemeeste Vallavalitsus ja Saarde Vallavalitsus (strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldajad) teatasid ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Pärnumaa ajalehes "Pärnu Postimees", KSH programmi avalikust väljapanekust ja programmi avaliku arutelu toimumisest ning saatsid kirjalikud teated Pärnumaa Keskkonnateenistusele, Keskkonnainspektsioonile, Eesti Keskkonnaühenduste Kojale, detailplaneeringu ala ja naaberkinnistute omanikele, Sotsiaalministeeriumile ja Kultuuriministeeriumile. Kobras AS, Häädemeeste Vallavalitsus, Saarde Vallavalitsus ja Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regioon avalikustavad KSH programmi oma veebilehel	Avalik väljapanek 21.05-05.06.2007 Avalik arutelu 05.06.2007
KSH programmi avaliku väljapaneku ja arutelu käigus esitatud küsimustele vastamine	Häädemeeste Vallavalitsus (strateegilise planeerimisdokumendi koostamisest huvitatud isik) koostöös Kobras AS (ekspert) saadab KSH programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid või küsimusi esitanud isikutele liht- või tähtkirjaga esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvestamise selgituse või arvestamata jätmise põhjenduse ning vastused esitatud küsimustele	06.2007
KSH programmi esitamine Pärnumaa Keskkonnateenistusele (järelevalvaja) heakskiitmiseks	Avaliku arutelu läbinud programm koos võimalike täiendustega esitatakse Pärnumaa Keskkonnateenistusele (järelevalvaja) heakskiitmiseks. Keskkonnateenistusel on aega KSH programmi heakskiitmiseks 14 päeva	06.-07.2007
Keskkonnamõju strateegiline hindamine (ekspert)	Keskkonnamõju hinnatakse programmiga kinnitatud valdkondades. Töö vormistatakse nõuetekohase KSH aruandena	04.2006-09.2007
DP kooskõlastamine ja vastuvõtmine, DP avalik arutelu		
KSH aruande avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu korraldamine. Avalik väljapanek peab kestma vähemalt 21 päeva	Häädemeeste Vallavalitsus ja Saarde Vallavalitsus (strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldaja) teatavad ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Pärnumaa ajalehes "Pärnu Postimees" KSH aruande valmimisest, avalikust väljapanekust, aruande avaliku arutelu toimumisest ning saadab kirjalikud teated Pärnumaa Keskkonnateenistusele (järelevalvaja), Keskkonnainspektsioonile, Eesti Keskkonnaühenduste Kojale, detailplaneeringu ala ja naaberkinnistute omanikele, Sotsiaalministeeriumile ja Kultuuriministeeriumile, Pärnumaa Tervisekaitsetalitusele, Pärnu Maavalitsusele ja Riigimetsa Majandamise Keskusele. Häädemeeste Vallavalitsus, Saarde Vallavalitsus (strateegilise planeerimisdokumendi kehtestajad), Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regioon ja Kobras AS avalikustavad KSH aruande oma veebilehel. Häädemeeste Vallavalitsus ja Saarde Vallavalitsus korraldavad aruande tutvustamiseks avaliku arutelu	09. - 10.2007
KSH aruande esitamine Pärnumaa Keskkonnateenistusele (järelevalvaja) heakskiitmiseks	Avaliku arutelu läbinud KSH aruanne koos võimalike täiendustega esitatakse Pärnumaa Keskkonnateenistusele (järelevalvaja) heakskiitmiseks ja strateegilise planeerimisdokumendi seiremeetmete kinnitamiseks. Keskkonnateenistusel on aega KSH aruande heakskiitmiseks 30 päeva	10.2007
Strateegilise planeerimisdokumendi	Häädemeeste Vallavalitsus ja Saarde Vallavalitsus (strateegilise planeerimisdokumendi koostamise korraldaja)	

kehtestamine ja kehtestamisest teatamine	teatavad strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamisest	
KSH lõpp-aruande koostamine ja esitamine Häädemeeste Vallavalitsusele	KSH lõpp-aruanne (koos avalikustamise materjalidega, vajalike täienduste ja kolmandate isikute ettepanekutega ning keskkonnateenistuse heakskiitmisega) esitatakse tellijale	11.2007

Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine ja avalikustamine toimub vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele, vastu võetud 22.02.2005 (RT I 2005, 15, 87). Keskkonnamõju strateegilise hindamise menetlusele kohaldatakse avatud menetluse sätteid, vastavalt haldusmenetluse seadusele, vastu võetud 06.06.2001 (RT I 2001, 58, 354) arvestades keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse erisusi.

Strateegilise planeerimisdokumendi (Järve külastusala detailplaneeringu) koostaja on:

Kobras AS (Teguri 37B, 50107 Tartu), planeerija Mihkel Lember.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise ekspert on:

Kobras AS (Teguri 37B, 50107 Tartu), keskkonnamõju hindajad Urmas Uri litsents KMH0046 ja Anne Rooma litsents KMH0047.

Keskkonnaekspertid: Urmas Uri (Natura 2000 alad), Kadi Kukk (vastutav täitja, taimeistik, keskkonnakaitse ja -piirangud, loodushoid, Natura 2000 alad) Ene Kõnd (keskkonnapiirangud, geoloogia), Anu Oinberg (jäätmekäitlus, puhkemajandus), Katrin Lasberg (olemasolev olukord). Vajadusel kaasatakse täiendavaid eksperte.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostamise käigus konsulteeritakse Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu – Viljandi regiooni töötajatega:

Agu Leivits (direktori asetäitja);
Kaja Kübar (Nigula metsloomade taastuskeskuse juhataja);
Murel Merivee (kaitse planeerimise spetsialist);
Anneli Roosalu (projektijuht).

11.06.2007

Ekspert
Urmas Uri
litsents KMH0046
Kobras AS



Ekspert
Anne Rooma
litsents KMH0047
Kobras AS



Detailplaneeringu
koostamisest huvitatud
isik
Häädemeeste
Vallavalitsus



Detailplaneeringu
kehtestaja
Häädemeeste
Vallavalitsus



Detailplaneeringu
kehtestaja
Saarde
Vallavalitsus



**LISA 9. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROGRAMMI HEAKSKIITMINE PÄRNUMAA
KESKKONNATEENISTUSE POOLT**

KESKKONNAMINISTEERIUM

Pärnumaa Keskkonnateenistus



Pr Kadi Kukk
Kobras AS
Teguri 37b
50107 TARTU

Teie 21.06.2007 nr 1-2/231

Meie 22.06.2007 nr 38-12-1/32110-2

Järve külastusala keskkonnamõju strateegilise hindamise programm.

Saadame Teile Pärnumaa keskkonnateenistuse korralduse nr 38-1-3/1324

Lugupidamisega

Toomas Kalda
Keskkonnakorralduse spetsialist juhataja ülesannetes

SAABUNUD

"16." 06. 2007. a.
Nr 1-11/60

Narva mnt 7a
15172 Tallinn
Reg nr 70001231

telefon 447 7388
faks 447 7399
kkt@parnu.envir.ee

Postiaadress:
Paul Kerese 4
80010 PÄRNU

K O O P I A

KESKKONNAMINISTEERIUM

Pärnumaa Keskkonnateenistuse
juhataja

KORRALDUS

Pärnu

22.06.2007 nr 38-1-3/1329

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi heakskiitmine

Läbi vaadanud Kobras AS poolt koostatud Häädemeeste ja Saarde vallas asuva Järve külastusala detailplaneeringuga kavandavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi, arvestades asjaolu, et keskkonnamõju strateegiline hindamine viidi läbi nõuetekohaselt, tuginedes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele (RT I 2005, 15, 87) § 39 lg 1 ja lg 2, arvestades Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regiooni Nigula keskuses Vana-Järvel 5. juunil 2007. a. toimunud keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku arutelu tulemusi:

1. Kiita heaks Kobras AS poolt koostatud Järve külastusala detailplaneeringuga kavandavate tegevuste keskkonnamõju strateegilise hindamise programm.
2. Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi heakskiitmise otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul otsuse teatavaks tegemisest, esitades kaebuse haldusmenetluse seadustikus sätestatud korras või vaide Pärnumaa keskkonnateenistusse haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.
3. Korraldus jõustub teatavastegemisest.

Toomas Kalda

Keskkonnakorralduse spetsialist juhataja ülesannetes

Koopia õigustatud kopeeritud
22.06.2007Marek Karm
spetsialist
Karm